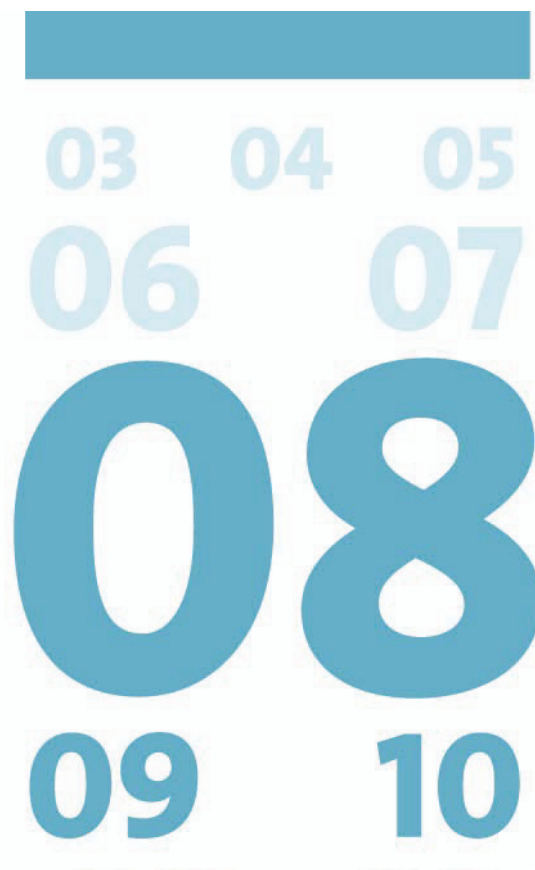

Provincie Op Maat 2007

Gelderland

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
**	= nader voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2006–2007	= 2006 tot en met 2007
2006/2007	= het gemiddelde over de jaren 2006 tot en met 2007
2006/'07	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2006 en eindigend in 2007
2004/'05–2006/'07	= oogstjaar, boekjaar enz., 2004/'05 tot en met 2006/'07

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek – Facilitair bedrijf

Omslag

TelDesign, Rotterdam

Inlichtingen

Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet

www.cbs.nl

ISBN: 978-90-357-1579-0

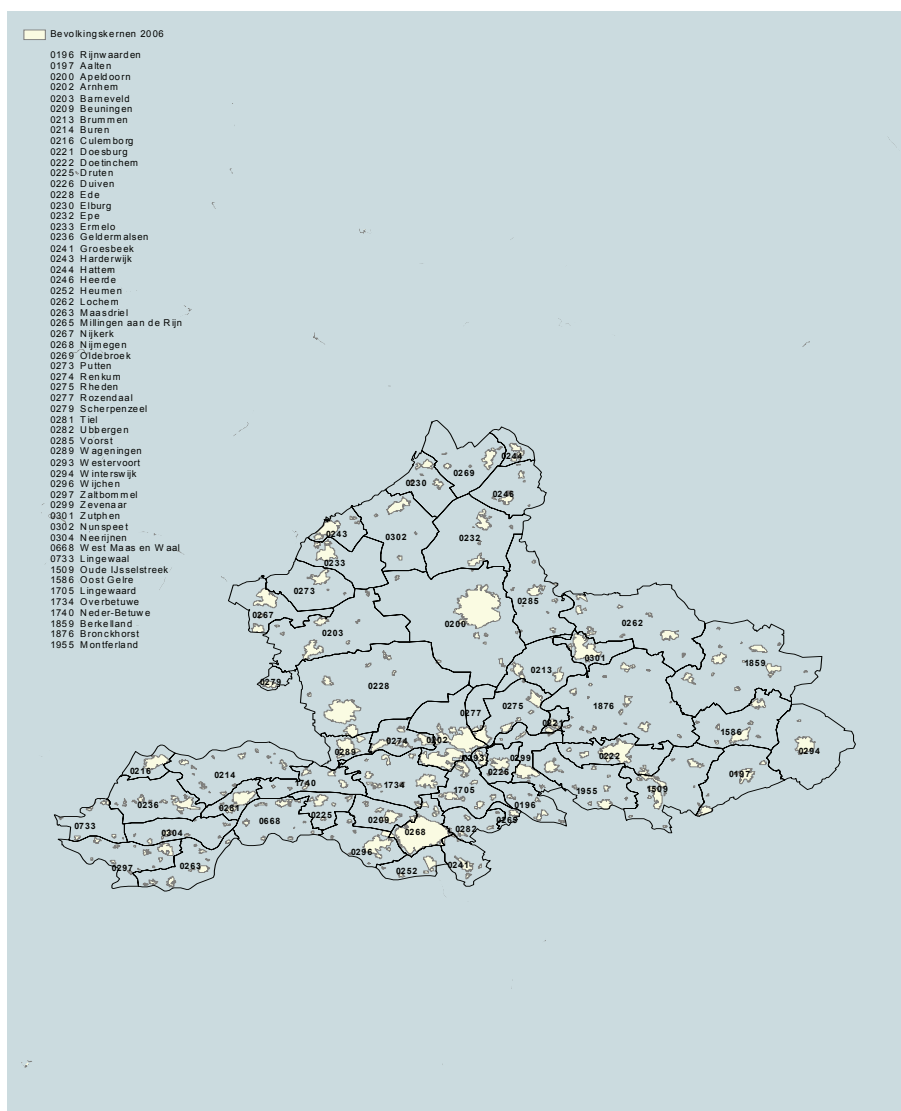
© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2008.
Verveelvoudiging is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Voorwoord	5
1. Bevolking naar leeftijd en herkomst	6
2. Burgerlijke staat, huishoudens en bevolkingsdichtheid	8
3. Bevolkingsontwikkeling	10
4. Bevolkingsprognose	12
5. Onderwijs	14
6. Woningvoorraad	16
7. Nieuwbouw en sloop	18
8. Arbeid	20
9. Bedrijfsvestigingen	22
10. Sociale zekerheid	24
11. Veestapel en mestproductie	26
12. Verkeer en vervoer	28
13. Oppervlakte	30
14. Lokalisering	32
15. Gemeentelijke cijfers op de CBS-website	34
16. StatLine-publicatie 'Gebieden in Nederland'	38
17. Leeswijzer en begrippenlijst	40
Bijlage: gemeentecijfers per provincie	51

Provincie Gelderland in kaart

Bevolkingskernen 2006 met de gemeentegrenzen en gemeentecodes

Voorwoord

“Provincie Op Maat” is een nieuwe publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het is een unieke publicatie waarbij voor elke provincie een afzonderlijke uitgave is samengesteld en specifiek voor die provincie analyses zijn uitgevoerd. In de bijlagen zijn ongeveer 200 gegevens opgenomen van alle gemeenten binnen de provinciegrenzen. Door provinciale en gemeentelijke gegevens op een overzichtelijke wijze te presenteren is deze publicatie waardevol voor iedereen die met het provinciale bestuur te maken heeft.

Het idee voor deze uitgave is ontstaan door de toenemende contacten die het CBS heeft met de provincies. De geboden informatie is een greep uit de ongeveer 10 000 gegevens waarover het CBS op provinciaal niveau beschikt. Voor elk van de gekozen thema's heeft het CBS een korte analyse geschreven van ongeveer een halve pagina. Nieuw is dat voor de belangrijkste onderwerpen van elk thema een rangorde van de provincies is opgenomen. Ook is de ontwikkeling in de afgelopen 10 jaar voor één van de onderwerpen in beeld gebracht. Ten slotte is voor elk thema in een kaartje de spreiding gegeven over de gemeenten in elke provincie.

Deze publicatie is de eerste van een reeks en over twee jaar verschijnt de volgende. In overleg met de provincies zal voor elke editie worden nagegaan of de beschreven thema's aansluiten bij de behoeften op provinciaal niveau.

Een greep uit de data:

- In Limburg zullen in 2025 naar verwachting 261 duizend 65-plussers wonen, een groei van ruim 38 procent ten opzichte van 2007. Dit is de kleinste toename van alle provincies;
- Flevoland en Friesland kennen een relatief hoog aandeel vmbo-ers. In Utrecht is het aandeel vwo-ers juist hoger dan gemiddeld;
- In Utrecht zijn relatief de meeste koopwoningen aan de woningvoorraad toegevoegd. In Drenthe was het aantal toevoegingen 2,8 duizend, een toename van bijna 22 procent;
- Zuid-Holland kent 28 duizend mensen met een Wajong-uitkering. Daarmee staat deze provincie aan kop. Omgerekend per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar staat deze provincie op de laatste plaats en staat Groningen aan kop;
- Gelderland kent ruim 19 duizend kilometer verharde wegen. Zes procent hiervan wordt door de provincie beheerd. In Noord-Brabant is de totale weglengte bijna 22 duizend kilometer. Hiervan wordt slechts drie procent door de provincie beheerd.

Met dit boekje in de hand krijgen besluitvormers, maatschappelijke groeperingen en vele anderen in de omgeving van het lokale bestuur in ons land nuttige informatie over ontwikkelingen in provincies en gemeenten die van belang zijn voor de lokale politieke besluitvorming.

Drs. G. van der Veen
Directeur-generaal van de Statistiek

1. Bevolking naar leeftijd en herkomst

Inwonertal

Op 1 januari 2007 telde Nederland 16,36 miljoen inwoners. De provincie Zuid-Holland telde de meeste inwoners. Meer dan de helft van de Nederlandse bevolking woonde in één van de drie grootste provincies: Zuid-Holland, Noord-Holland en Noord-Brabant. Het inwonertal van de provincie Gelderland bedroeg 1,98 miljoen. Daarmee woonde 12,1 procent van de Nederlanders in de provincie Gelderland. Nijmegen is de grootste gemeente in deze provincie met 160 907 inwoners. Dat is ruim 105 keer het aantal inwoners van de kleinste gemeente Rozendaal die 1 527 inwoners telde.

Demografische druk

De demografische druk geeft de verhouding weer van de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder tot de potentieel productieve leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar. Op 1 januari 2007 lag de demografische druk in Nederland op 63,0 procent. De demografische druk is de som van de 'groene druk' en de 'grijze druk'. Al sinds het begin van de jaren '90 is de demografische druk in Nederland redelijk stabiel. Hierachter gaat echter een verder afnemende groene druk en een steeds toenemende grijze druk schuil. Deze waren voor de Nederlandse bevolking respectievelijk 39,4 en 23,6 procent. De groene en grijze druk lagen in de provincie Gelderland op respectievelijk 41,1 en 24,3 procent. De gemeente Barneveld had met 55,4 procent de hoogste groene druk en de gemeente Rozendaal had met 49,1 procent de hoogste grijze druk.

65-Plussers

Een belangrijke verandering die de Nederlandse bevolking te wachten staat, is die van de vergrijzing. Landelijk nam het aantal inwoners van 65 jaar of ouder gedurende 2007 toe met 2,0 procent. In de provincie Gelderland groeide deze leeftijdsgroep gemiddeld met 2,2 procent. In de gemeente Wijchen deed zich de grootste toename voor. Hier steeg het aantal inwoners van 65 jaar of ouder in 2007 met 5,3 procent.

Herkomst

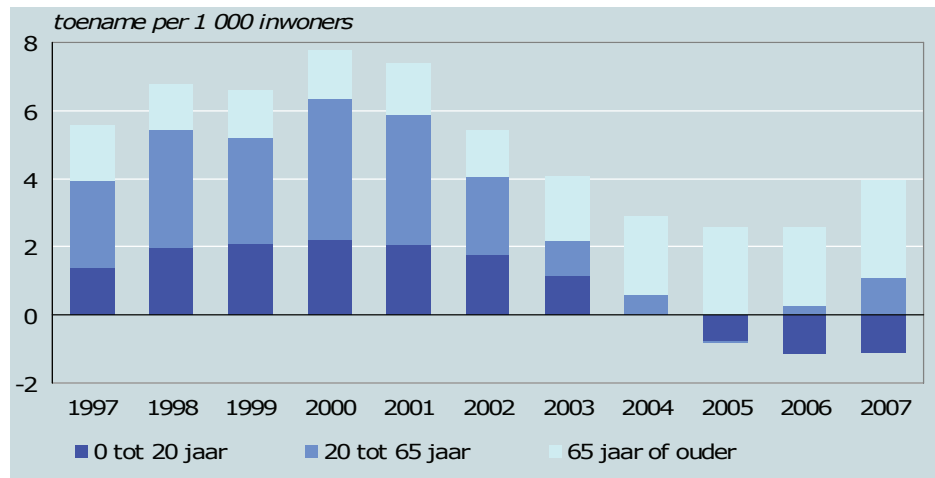
Op 1 januari 2007 was bijna één op de vijf Nederlanders van allochtone herkomst, 10,6 procent van niet-westerse herkomst en 8,8 procent van westerse herkomst. In de provincie Gelderland was het aandeel allochtonen kleiner dan in heel Nederland. In Gelderland was 6,2 procent van niet-westerse herkomst en 7,5 procent van westerse herkomst. De gemeente Arnhem had het grootste aandeel allochtonen in de bevolking. Hier was 17,3 procent van niet-westerse en 11,3 procent van westerse herkomst. Arnhem was hiermee ook de gemeente met het grootste aandeel niet-westerse allochtonen in haar bevolking. De gemeente Oldebroek had met 95,8 procent het hoogste aandeel autochtonen.

Tabel 1
Bevolking naar leeftijd en herkomst, 1 januari 2007

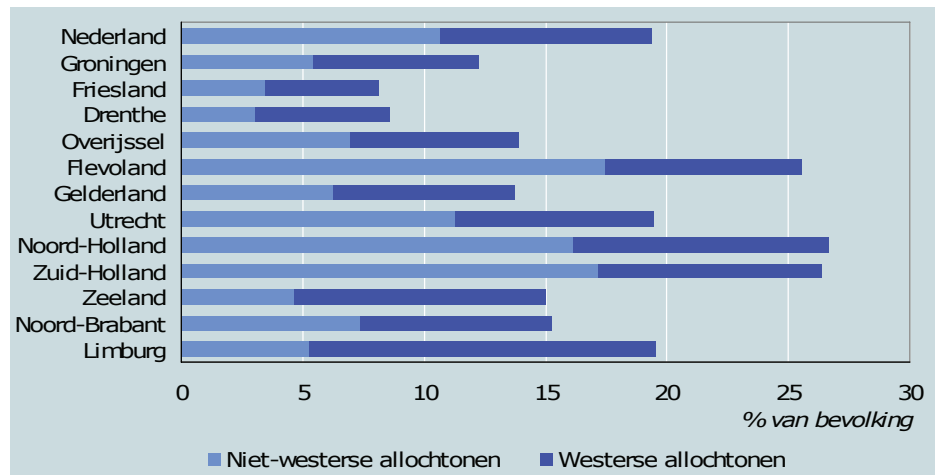
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
Inwoners	16 357 992	1 979 059	4
0 tot 20 jaar (%)	24,1	24,9	4
20 tot 65 jaar (%)	61,3	60,5	8
65 jaar of ouder (%)	14,5	14,7	6
Groene druk (%)	39,4	41,1	4
Grijze druk (%)	23,6	24,3	5
Westers allochtoon (%)	8,8	7,5	8
Niet-westers allochtoon (%)	10,6	6,2	7

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

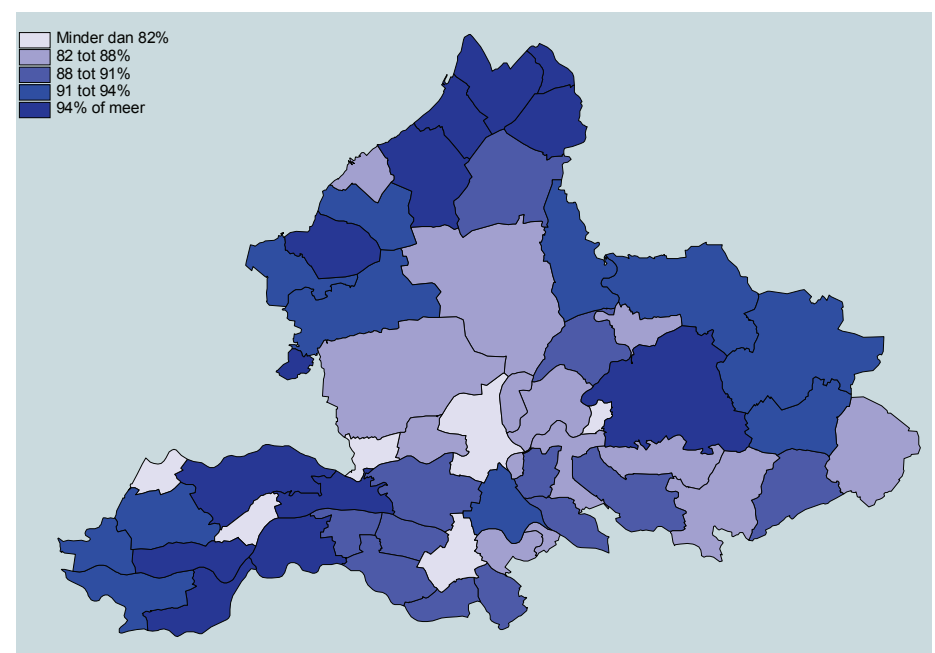
1.1 Bevolkingsgroei naar leeftijd in Nederland, 1997-2007

1.2 Aandeel allochtonen per provincie, 1 januari 2007

1.3 Aandeel autochtonen per gemeente, 1 januari 2007

2. Burgerlijke staat, huishoudens en bevolkingsdichtheid

Burgerlijke staat

Het aandeel ongehuwden in Nederland neemt toe en het aandeel gehuwden neemt af. Zo was in 1995 nog 56,3 procent van de bevolking van 15 jaar of ouder gehuwd en 31,0 procent ongehuwd. In 2007 was 51,7 procent gehuwd en 34,2 procent ongehuwd. Daarnaast was 14,1 procent gescheiden of verweuwd. In de provincie Gelderland was 54,3 procent van de bevolking van 15 jaar of ouder gehuwd en 32,5 procent ongehuwd. De gemeente Rozendaal had met 70,2 procent het grootste aandeel gehuwden binnen de provincie, de gemeente Nijmegen met 37,1 procent het laagste. De gemeente Wageningen had met 49,5 procent het grootste aandeel ongehuwden, terwijl de gemeente Rozendaal met 19,4 procent het laagste aandeel ongehuwden had. De gemeente Arnhem had met 9,4 procent het grootste aandeel gescheiden personen en de gemeente Rheden had met 9,6 procent het grootste aandeel verweuwden.

Huishoudens

Van de 7,19 miljoen huishoudens in Nederland op 1 januari 2007 bestond 35,3 procent uit eenpersoonshuishoudens, 29,6 procent uit meerpersoonshuishoudens zonder kinderen en 35,1 procent uit meerpersoonshuishoudens met kinderen. In de periode 1997 tot 2007 is het aantal huishoudens in Nederland toegenomen met 9,3 procent. De grootste groei vond plaats onder de eenpersoonshuishoudens, die in deze periode toenamen met 17,6 procent. Het aantal meerpersoonshuishoudens zonder kinderen nam toe met 8,7 procent en het aantal huishoudens met kinderen slechts met 2,4 procent. Op 1 januari 2007 woonden er gemiddeld 2,93 personen in een meerpersoonshuishouden. De provincie Gelderland heeft naar verhouding meer meerpersoonshuishoudens dan Nederland totaal gemiddeld. In Gelderland lag het aandeel meerpersoonshuishoudens zonder kinderen op 30,7 procent en met kinderen op 37,0 procent. In deze meerpersoonshuishoudens woonden gemiddeld 2,98 personen. Het aandeel eenpersoonshuishoudens op 1 januari 2007 was 32,3 procent. Dat is onder het landelijk gemiddelde.

Bevolkingsdichtheid

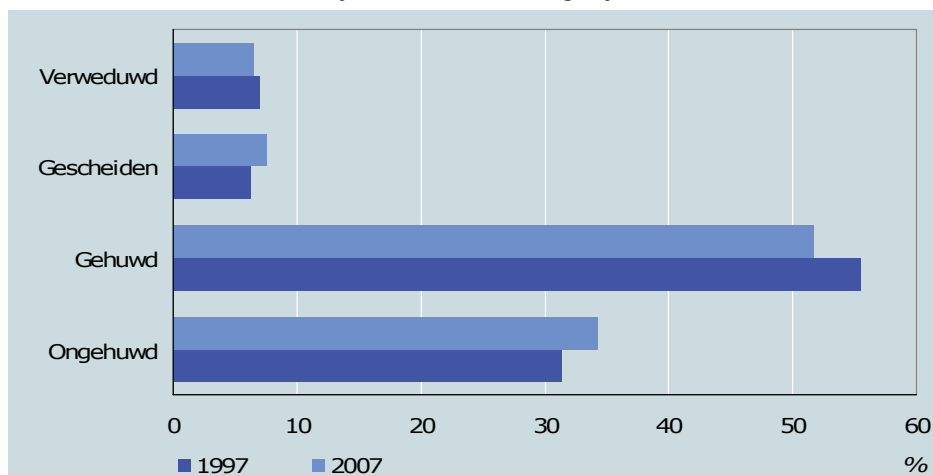
Op 1 januari 2007 telde Nederland 485 inwoners per vierkante kilometer land, in 1997 waren dat er nog gemiddeld 459. In de provincie Gelderland woonden gemiddeld 398 inwoners op een vierkante kilometer land. Van de 56 gemeenten in de provincie Gelderland had Nijmegen de hoogste bevolkingsdichtheid. Hier woonden gemiddeld 3 005 inwoners per vierkante kilometer land. De laagste bevolkingsdichtheid was te vinden in de gemeente Rozendaal met gemiddeld 55 inwoners per vierkante kilometer land.

Tabel 2
Burgerlijke staat, huishoudens en bevolkingsdichtheid, 1 januari 2007

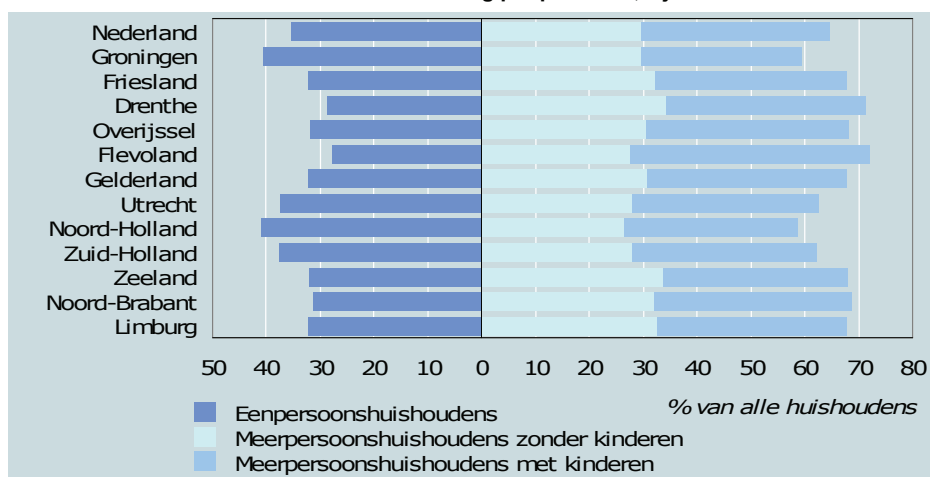
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
Bevolking van 15 jaar of ouder:			
Ongehuwd (%)	34,2	32,5	7
Gehuwd (%)	51,7	54,3	6
Gescheiden (%)	7,6	6,5	9
Verweuwd (%)	6,5	6,7	7
Particuliere huishoudens	7 190 543	833 257	4
Eenpersoonshuishoudens (%)	35,3	32,3	6
Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen (%)	29,6	30,7	6
Meerpersoonshuishoudens met kinderen (%)	35,1	37,0	3
Inwoners per km ²	485	398	6

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

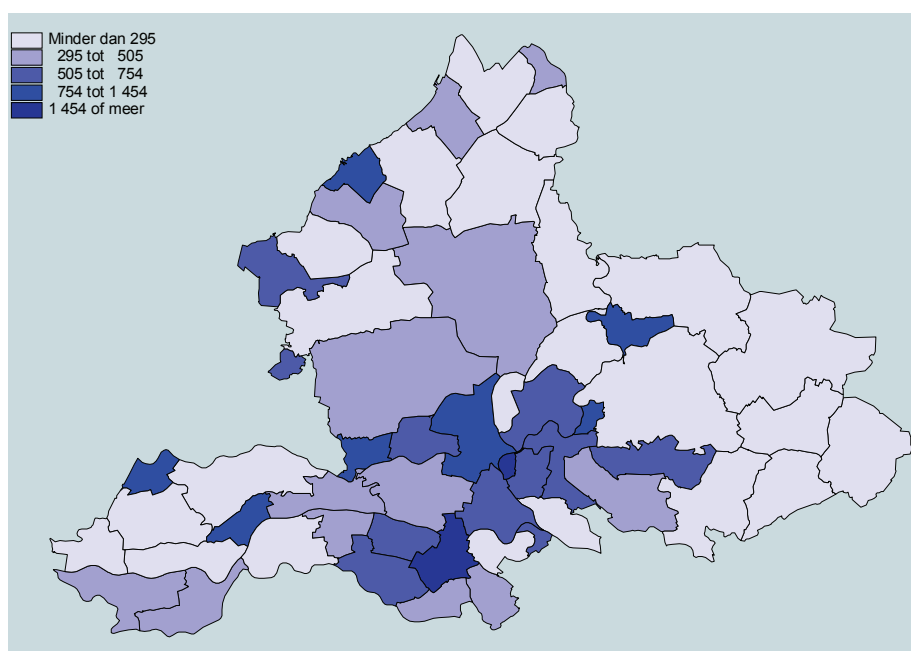
2.1 Inwoners in Nederland van 15 jaar of ouder naar burgerlijke staat, 1997 en 2007

2.2 Particuliere huishoudens naar samenstelling per provincie, 1 januari 2007

2.3 Inwoners per km² per gemeente, 1 januari 2007

3. Bevolkingsontwikkeling

Ontwikkeling

De totale bevolking van Nederland is gedurende 2007 toegenomen met ruim 47 duizend personen. Dit komt neer op een relatieve toename van 2,9 per 1 000 inwoners op 1 januari 2007. In 2000 groeide de bevolking nog met ruim 123 duizend. Sinds dat jaar is de jaarlijkse groei van de bevolking sterk afgenomen. Gedurende 2007 was voor het eerst sinds 2000 de bevolkingsgroei wel weer groter dan in het voorgaande jaar. In de provincie Gelderland nam in 2007 de totale bevolking toe met 4 810 personen, ofwel een toename van 2,4 per 1 000 inwoners. De gemeente Overbetuwe was relatief de grootste groeier. Hier nam de bevolking in 2007 toe met 24,7 per 1 000 inwoners.

Geboorte en sterfte

In 2007 zijn er in Nederland 181 336 kinderen geboren, 3 721 minder dan in 2006. Het jaarlijkse aantal geboorten daalt al sinds het jaar 2001. In de provincies Flevoland, Utrecht en Noord-Holland lag het aantal geboorten in 2007 hoger dan in 2006. De gemeente Amsterdam had met 10 504 het hoogste aantal geboorten van alle gemeenten in Nederland. In 2007 werden in de provincie Gelderland 21 191 kinderen geboren, 4,6 procent minder dan in 2006.

Sinds 2002 daalt landelijk het jaarlijkse aantal sterfgevallen. In 2007 stierven in totaal 133 022 personen. De relatieve sterfte (per 1 000 inwoners) lag daarmee op 8,1. In de provincie Gelderland stierven 16 139 personen wat neerkomt op een relatieve sterfte van 8,1 per 1 000 inwoners. Het geboorteoverschot, oftewel het aantal geboorten minus het aantal gestorvenen, bedroeg landelijk 48 314 personen. In de provincie Gelderland lag het geboorteoverschot op 5 052 personen. De gemeente Neder-Betuwe had met 8,2 per 1 000 van het gemiddeld aantal inwoners het grootste relatieve geboorteoverschot.

Verhuizingen

Gedurende 2007 zijn in Nederland 646 564 personen verhuisd naar een andere gemeente, 0,9 procent minder dan in 2006. In Gelderland lag het binnenlands migratiesaldo voor 2007 op 345 personen, ofwel 0,2 per 1 000 van het gemiddelde aantal inwoners.

Migratie

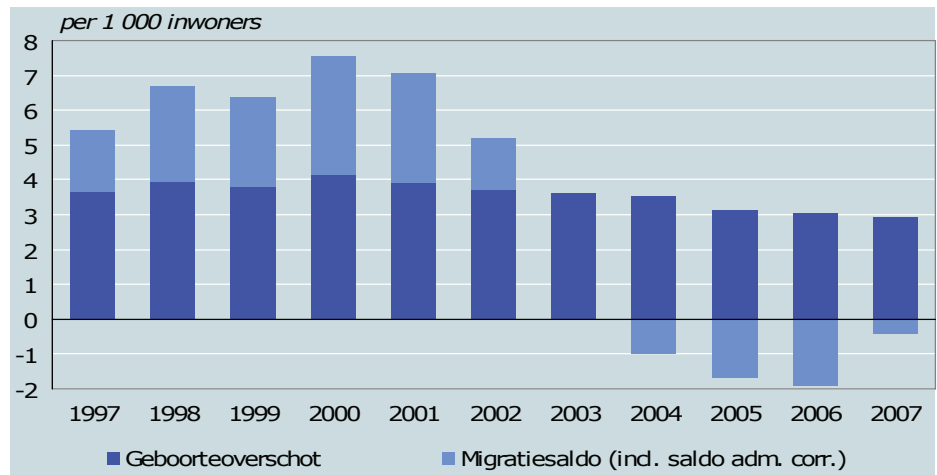
Gedurende 2007 verlieten 5 757 meer mensen Nederland dan dat er binnenkwamen. Landelijk is dit buitenlands migratiesaldo al sinds 2003 negatief. De provincie Gelderland had in 2007 een migratiesaldo van -1 032 personen, het resultaat van 8 911 immigranten en 9 943 emigranten. Landelijk zijn er in de periode 1998 tot en met 2007 per saldo 131 495 meer migranten in Nederland gevestigd dan vertrokken. In de provincie Gelderland lag dit saldo op 10 276.

Tabel 3
Bevolkingsontwikkeling, 2007

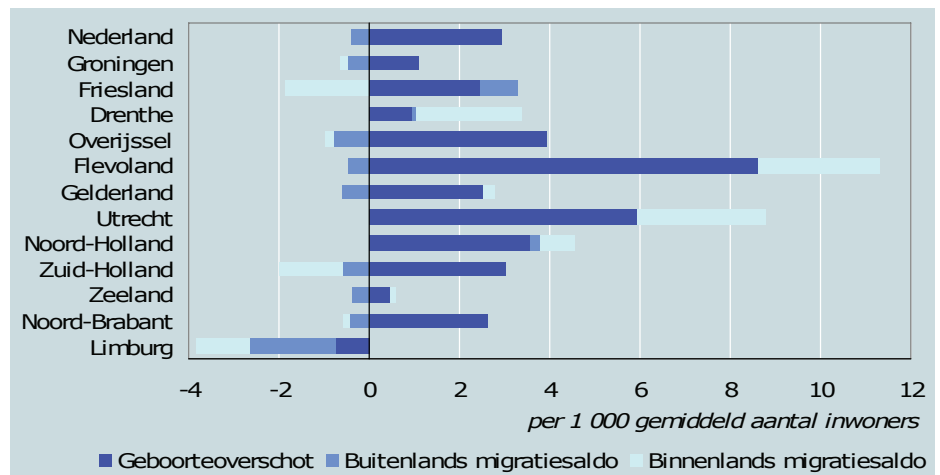
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
Geboorte, per 1 000 inwoners	11,0	10,7	7
Sterfte, per 1 000 inwoners	8,1	8,1	7
Geboorteoverschot, per 1 000 inwoners	2,9	2,5	7
Binnenlands migratiesaldo, per 1 000 inw.		0,2	5
Immigratie	116 819	8 911	4
Emigratie	122 576	9 943	4
Migratiesaldo, per 1 000 inwoners	-0,4	-0,5	9
Bevolkingsgroei, per 1 000 inwoners	2,9	2,4	6

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

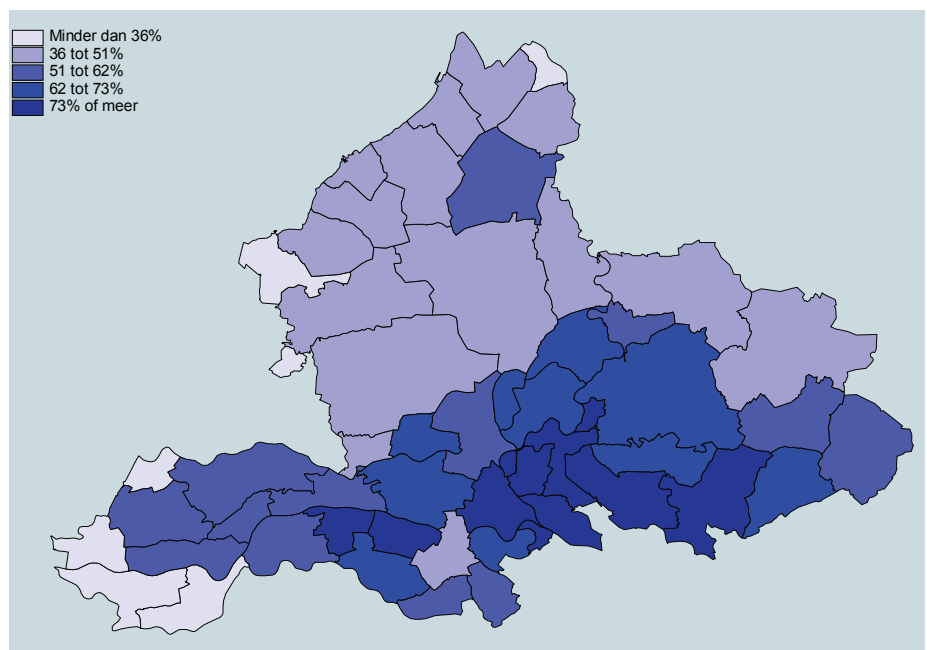
3.1 Geboorteoverschot en migratiesaldo in Nederland, 1997-2007

3.2 Geboorteoverschot, binnenlands- en buitenslands migratiesaldo per provincie, 2007

3.3 Aandeel verhuizers uit de gemeente dat binnen de provincie blijft, 2007

4. Bevolkingsprognose

Bevolkingsgroei

Volgens de prognose¹⁾ van het CBS en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) zal Nederland in 2025 bijna 16,9 miljoen inwoners tellen, ruim een half miljoen (3,2 procent) meer dan in 2007. Daarvan zullen er naar verwachting 1,99 miljoen in de provincie Gelderland wonen, waarmee de bevolking van de provincie groeit met 0,3 procent (7 duizend) ten opzichte van 2007. De provincie Limburg is de enige provincie waar naar verwachting in deze periode het totale inwonertal zal afnemen.

In Gelderland zal het aantal inwoners in de gemeente Nijmegen in deze periode met 13 procent het sterkst toenemen. In 35 van de 56 gemeenten in de provincie Gelderland zal naar verwachting de bevolking met 1 procent of meer krimpen.

Vergrijzing

Vanaf 2011 zullen de eerste babyboomers de leeftijd van 65 jaar bereiken waarna het aandeel 65-plussers in Nederland sterk gaat toenemen. In 2007 waren er 2,4 miljoen inwoners van 65 jaar of ouder. In 2025 zal dit aantal zijn toegenomen met ruim 52 procent. Er zijn dan meer dan 3,6 miljoen inwoners van 65 jaar of ouder. In Gelderland zullen dan naar verwachting 441 duizend 65-plussers wonen, een groei van bijna 52 procent ten opzichte van 2007.

Herkomst

In 2025 zal het aantal autochtonen in Nederland slechts 1 procent kleiner zijn dan in 2007. De groep allochtonen zal in deze periode echter sterk toenemen, van westerse afkomst met 16 procent en van niet-westerse afkomst met 24 procent. In de provincie Gelderland neemt het aantal autochtonen af met 3 procent, de groep allochtonen van niet-westerse afkomst groeit met 46 procent en die van westerse afkomst met 2 procent.

Huishoudens

De totale groei van het aantal huishoudens in Nederland is groter dan die van het aantal inwoners. De reden hiervoor is een te verwachten afnemende huishoudensgrootte. Vooral het aantal eenpersoonshuishoudens gaat sterk toenemen. In de provincie Gelderland met ruim 32 procent en in de rest van Nederland met bijna 30 procent. Het aantal meerpersoonshuishoudens neemt in de provincie Gelderland toe met 2 procent, in de rest van Nederland groeit dit aantal met 1 procent.

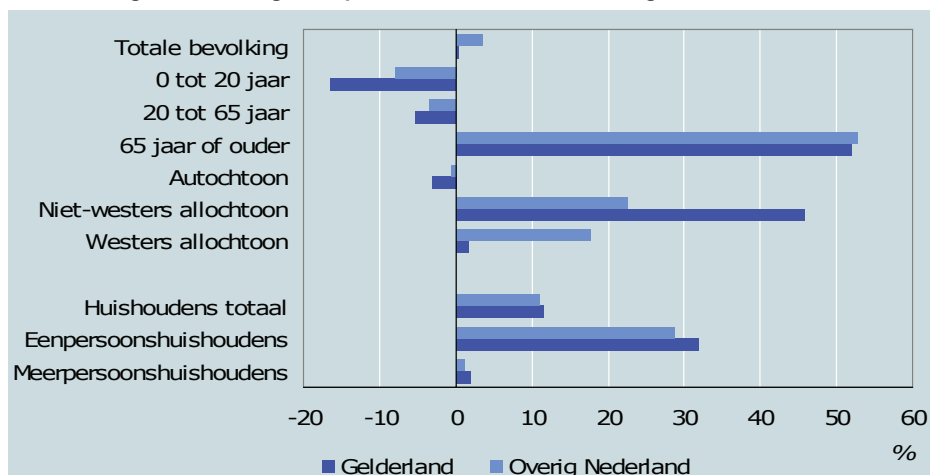
Tabel 4
Bevolking naar leeftijd en herkomst, 2025

	Nederland	Gelderland	Rangorde ²⁾
Inwoners	16 882 447	1 985 754	4
0 tot 20 jaar (%)	21,3	20,7	11
20 tot 65 jaar (%)	57,3	57,1	5
65 jaar of ouder (%)	21,4	22,2	5
Groene druk (%)	37,3	36,2	9
Grijze druk (%)	37,4	38,9	5
Westers allochtoon (%)	9,8	7,6	8
Niet-westers allochtoon (%)	12,8	9,1	7

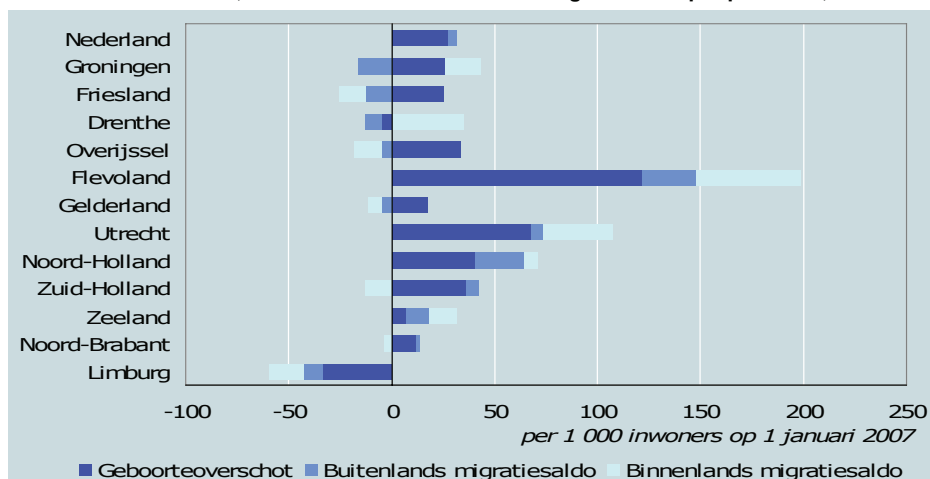
¹⁾ Bron: Regionale prognose 2007-2025, CBS/PBL, 2 juli 2008.

²⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

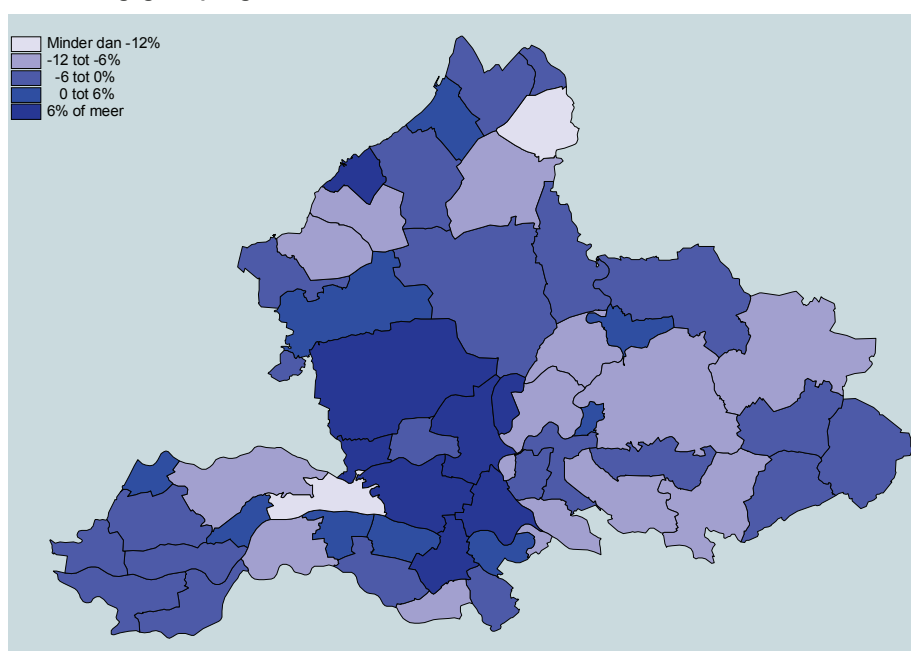
4.1 Bevolkingsontwikkeling in de provincie Gelderland en overig Nederland, 2007-2025

4.2 Geboorteoverschot, binnenlands- en buitenlands migratiesaldo per provincie, 2007-2025

4.3 Bevolkingsgroei per gemeente, 2007-2025

5. Onderwijs

Primair onderwijs¹⁾

In het schooljaar 2006/07 volgden ruim 1,6 miljoen kinderen primair onderwijs. Verreweg het grootste deel, bijna 1,55 miljoen, bezocht het reguliere basisonderwijs. Ruim 100 duizend kinderen gingen in dit schooljaar naar het speciaal basisonderwijs of naar speciale scholen. Bij de speciale scholen zitten zowel scholen voor basisonderwijs als scholen voor voortgezet onderwijs. Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn bedoeld voor kinderen met leer- of gedragsproblemen, gehandicapte kinderen en langdurig zieke leerlingen. Hierbij geldt dat ongeveer twee keer zo veel jongens als meisjes deze speciale vormen van onderwijs volgen. Het aantal leerlingen bij het speciaal basisonderwijs vertoont al meer dan tien jaar een dalende trend. Het aantal leerlingen dat naar speciale scholen gaat steeg juist sterk in diezelfde periode. Bij elkaar is dit 4,9 procent van alle leerlingen bij het primair onderwijs.

Voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs²⁾

In het schooljaar 2006/07 gingen 915 duizend leerlingen naar het voortgezet onderwijs. In de provincie Gelderland waren dat er 115 duizend. De eerste twee jaar in het voortgezet onderwijs starten de leerlingen met een periode van 'basisvorming'. Van de leerlingen in Nederland in het derde leerjaar en hoger zit 43 procent op het vmbo. Het aandeel leerlingen op de havo en het vwo ligt met respectievelijk 27 en 30 procent vrij dicht bij elkaar. Het aandeel leerlingen dat op de havo zit, is in alle provincies nagenoeg gelijk. Het aandeel leerlingen op het vmbo en vwo kan wel verschillen per provincie. Flevoland en Friesland vallen op door het relatief hoge aandeel vmbo-ers en in de provincie Utrecht is het aandeel vwo-ers juist hoger dan gemiddeld.

Het totaal aantal leerlingen dat naar het middelbaar beroepsonderwijs gaat in Nederland is ruim 496 duizend. Bijna 72 procent hiervan volgde de beroepsopleidende leerweg. In de provincie Gelderland is dit aandeel bijna gelijk met 71 procent. De rest van de leerlingen op het middelbaar beroepsonderwijs volgde de beroepsbegeleidende leerweg.

Hoger onderwijs

Meer dan 574 duizend studenten volgden in het studiejaar 2006/07 hoger onderwijs. Ongeveer twee derde van hen volgt hoger beroepsonderwijs. De overige studenten volgden een studie aan één van de universiteiten in Nederland. Deze studenten zijn vooral terug te vinden in de provincies met één of meer universiteiten.

Tabel 5
Leerlingen en studenten, schooljaar 2006/07

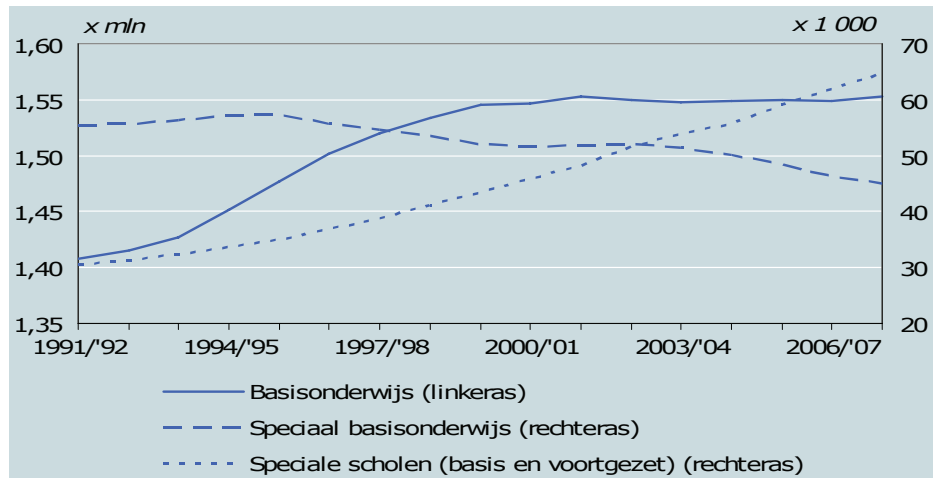
	Nederland	Gelderland	Rangorde ³⁾
Basisonderwijs*	1 548 970	194 790	4
Speciaal basisonderwijs*	46 310	5 870	4
Speciale scholen (basis en voortgezet)*	61 920	9 380	3
Voortgezet onderwijs (excl. praktijkonderwijs)	915 240	115 120	4
Middelbaar beroepsonderwijs	496 295	61 796	4
Hoger beroepsonderwijs	366 689	40 126	5
Wetenschappelijk onderwijs	208 618	21 777	4

¹⁾ Op basis van de gemeente waar de vestiging van de school staat.

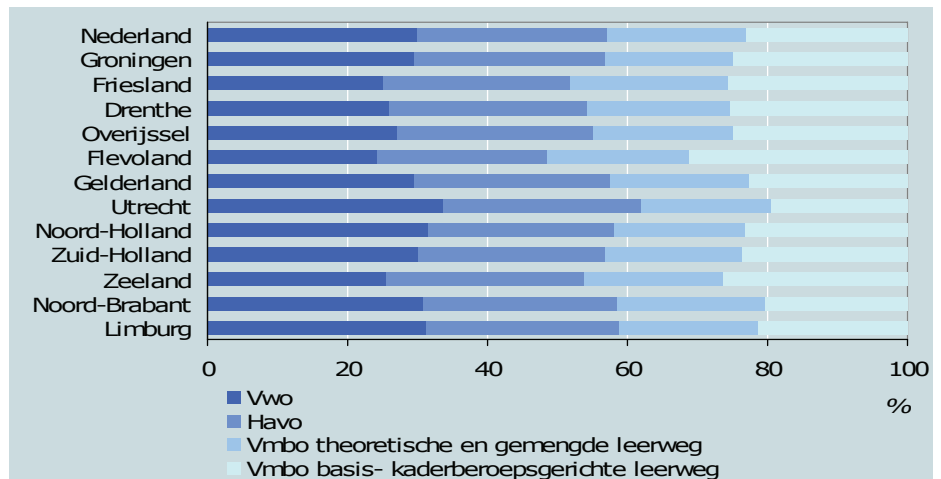
²⁾ Op basis van de woongemeente van de leerlingen.

³⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

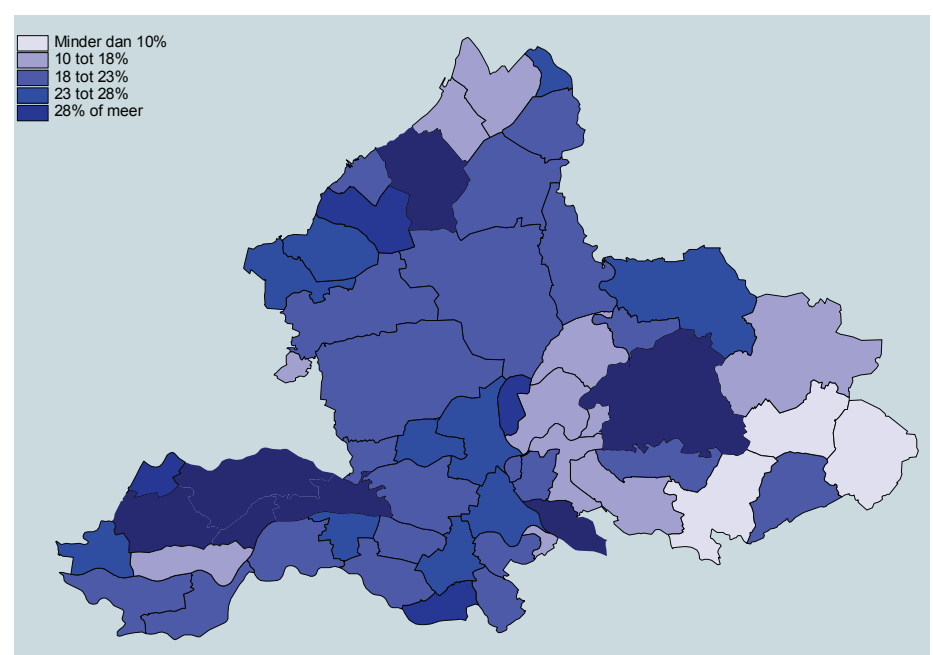
5.1 Leerlingen primair onderwijs naar schooltype, 1991/'92 – 2006/'07*

5.2 Leerlingen voortgezet onderwijs, leerjaar 3 en hoger per provincie, schooljaar 2006/'07*

5.3 Aandeel vwo-leerlingen in totaal voortgezet onderwijs (3e leerjaar), 2006/'07

6. Woningvoorraad

Ontwikkeling

Op 1 januari 2007 bestond de Nederlandse woningvoorraad uit bijna 7 miljoen woningen. De 7 miljoenste woning werd in september van dat jaar opgeleverd. De provincie Zuid-Holland had het grootste aandeel in de totale woningvoorraad, de provincie Flevoland het kleinste. In de provincie Gelderland stond 11 procent van de woningvoorraad.

Wooneenheden en recreatiewoningen

In 2007 lag het aantal wooneenheden (zoals kamerverhuur voor studenten) op 114 duizend. Zuid-Holland en Noord-Holland hebben hierin het grootste aandeel. In de provincie Gelderland lag het aantal wooneenheden op bijna 15 duizend.

Nederland telde in 2007 bijna 99 duizend recreatiewoningen. Van deze recreatiewoningen stond 30 procent in de provincies Noord-Holland en Gelderland. In de provincie Groningen kwam het kleinste aantal recreatiewoningen voor. In Gelderland stonden bijna 15 duizend recreatiewoningen.

Woningdichtheid

In Nederland stonden op 1 januari 2007 gemiddeld 206 woningen per vierkante kilometer land, 11 meer dan in 2000. De gemiddelde woningdichtheid varieerde van 77 in Drenthe tot 544 in Zuid-Holland. In de provincie Gelderland stonden gemiddeld 159 woningen op iedere vierkante kilometer land. Binnen Gelderland was de woningdichtheid in de gemeente Nijmegen het hoogst, met 1 287 woningen per vierkante kilometer.

In Zeeland was de recreatiewoningdichtheid het hoogst. In deze provincie waren gemiddeld 6 recreatiewoningen per vierkante kilometer land. Gelderland telde gemiddeld 3,0 recreatiewoningen per vierkante kilometer.

Gemiddelde woningwaarde

Gemeenten kennen aan alle onroerende zaken in Nederland een woningwaarde (WOZ) toe. Deze taxatie gebeurde vroeger om de 4 jaar, later om de 2 jaar en vanaf 2008 wordt dit jaarlijks gedaan. Op 1 januari 2007 was de gemiddelde woningwaarde van Nederland 217 duizend euro (waardepeildatum 1 januari 2005).

In de provincie Utrecht waren de woningen gemiddeld het duurst met 250 duizend euro, direct gevolgd door Noord-Brabant (245 duizend euro). De goedkoopste woningen van Nederland stonden in de provincie Groningen (158 duizend euro). In de provincie Gelderland was de gemiddelde woningwaarde 237 duizend euro.

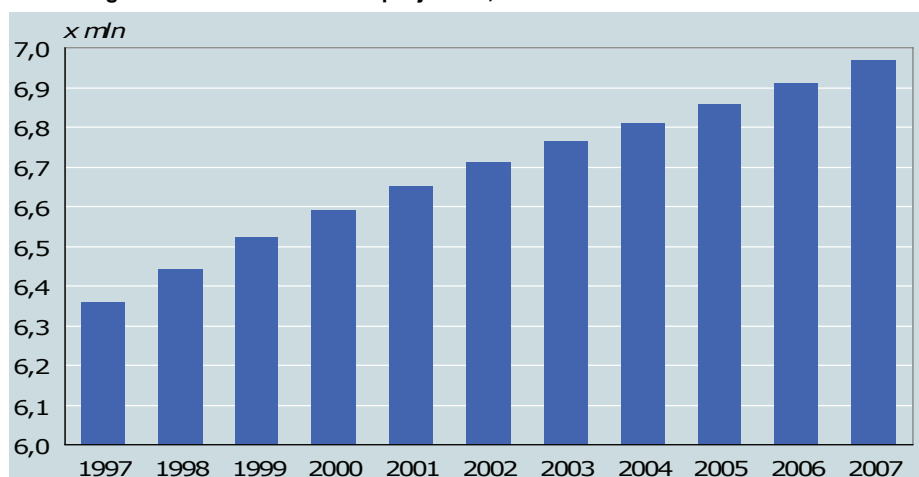
Vergeleken met 2006 steeg de gemiddelde woningwaarde in de gemeenten Druten en Rijnwaarden in Gelderland op 1 januari 2007 het hardst met 11 procent. De kleinste stijging in de woningwaarde vond plaats in de gemeente Tiel met 2 procent.

Tabel 6
Stand van de woningvoorraad, 2007

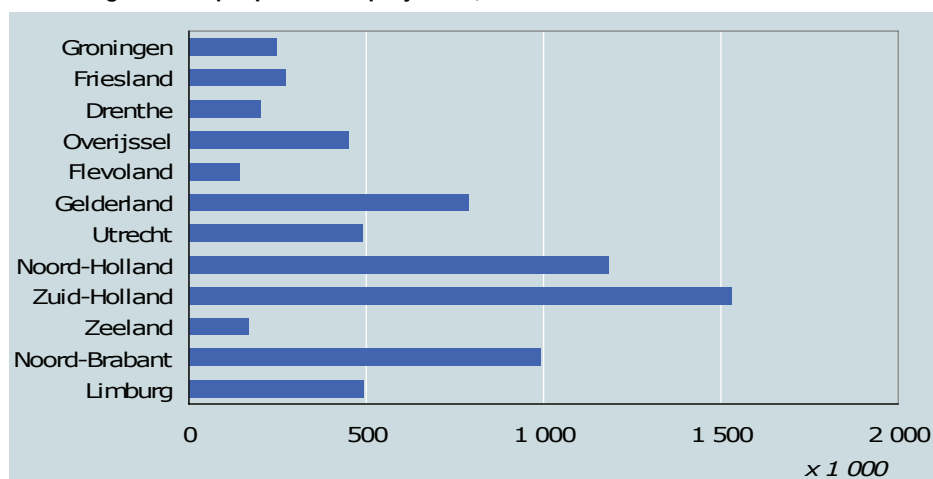
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
Voorraad woningen	6 967 046	789 382	4
Voorraad wooneenheden	114 127	14 554	5
Voorraad recreatiewoningen	98 622	14 652	2
Woningdichtheid per km ²	206	159	6
Gemiddelde woningwaarde (WOZ, x1 000 euro)	217	237	3

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

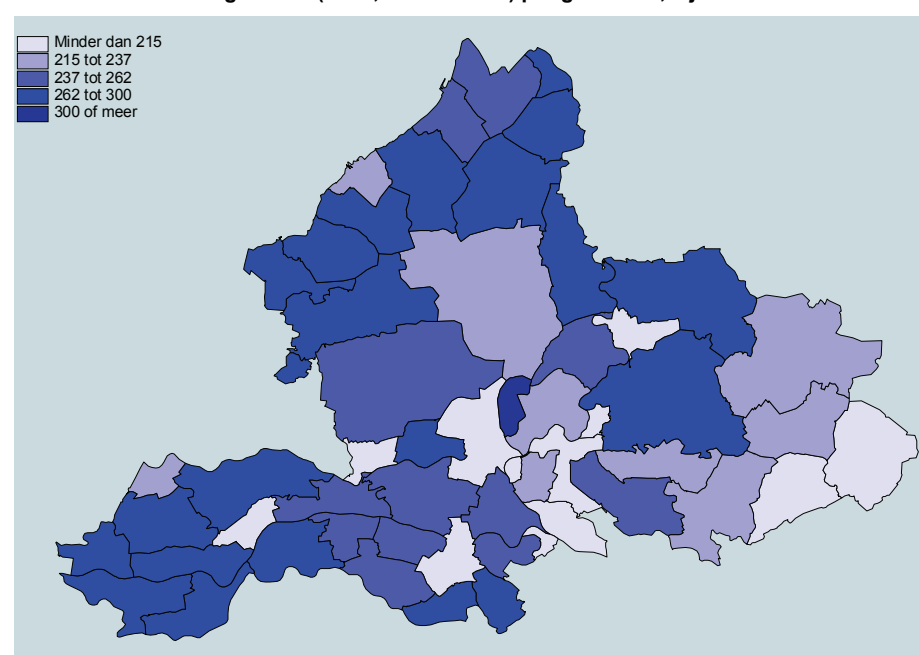
6.1 Woningvoorraad van Nederland op 1 januari, 1997-2007

6.2 Woningvoorraad per provincie op 1 januari, 2007

6.3 Gemiddelde woningwaarde (WOZ, x 1 000 euro) per gemeente, 1 januari 2007**

7. Nieuwbouw en sloop

Gereedgekomen woningen

Het aantal gereedgekomen nieuwe woningen in 2007 bedroeg ruim 80 duizend. Dit komt neer op een groei van bijna 11 procent ten opzichte van 2006. Dit is de hoogste groei in 10 jaar tijd. Van iedere 100 woningen ging het in 72 gevallen om een koopwoning. In Utrecht en Zeeland waren zelfs meer dan 80 van de 100 gereedgekomen woningen een koopwoning. Echter, in Noord-Holland waren slechts 59 van de 100 nieuwe woningen koopwoningen. Dit is relatief gezien het laagste aandeel koopwoningen van alle provincies. In Gelderland waren 76 van de 100 gereedgekomen woningen een koopwoning.

De grootste absolute woningproductie vond plaats in de provincie Zuid-Holland. Daar zijn met 16 duizend de meeste woningen gereedgekomen. Ook in Noord-Holland en Noord-Brabant zijn veel woningen opgeleverd (respectievelijk 15 en ruim 11 duizend). In Noord-Holland nam de woningproductie zelfs toe met 3,2 duizend woningen ten opzichte van een jaar eerder, een groei van 28 procent. In de provincie Zeeland daalde de woningproductie juist met 12 procent. In Gelderland zijn bijna 9 duizend woningen opgeleverd. Dit komt neer op een groei van 4 procent ten opzichte van 2006.

Toevoegingen en onttrekkingen aan de woningvoorraad

In 2007 werden ruim 87 duizend woningen aan de Nederlandse woningvoorraad toegevoegd; 80 duizend door nieuwbouw en 7 duizend op een andere manier (bijvoorbeeld door woningsplitsing). Van de totale vermeerdering was 31 procent een huurwoning en daarmee ruim twee derde een eigen woning. In Utrecht zijn relatief de meeste koopwoningen toegevoegd aan de woningvoorraad. In de provincie Gelderland was het totaal aantal toevoegingen 9,2 duizend, dit is een toename van bijna 4 procent ten opzichte van 2006.

Er werden in 2007 bijna 24 duizend woningen aan de woningvoorraad onttrokken in Nederland. Dit komt neer op 0,3 procent. Van de vermindering was bijna 79 procent een huurwoning. Er werden vooral huurwoningen gesloopt waarvoor in de plaats koopwoningen werden gebouwd. In Gelderland werden 1,6 duizend woningen in 2007 onttrokken. Hiervan was bijna 61 procent een huurwoning.

Het aantal woningen is in 2007 per saldo toegenomen met bijna 64 duizend woningen. Hiervan was 13 procent een huurwoning en 87 procent een koopwoning. In Gelderland kwamen er per saldo 7,6 duizend woningen bij.

Tabel 7
Aantal gereedgekomen woningen, 2007

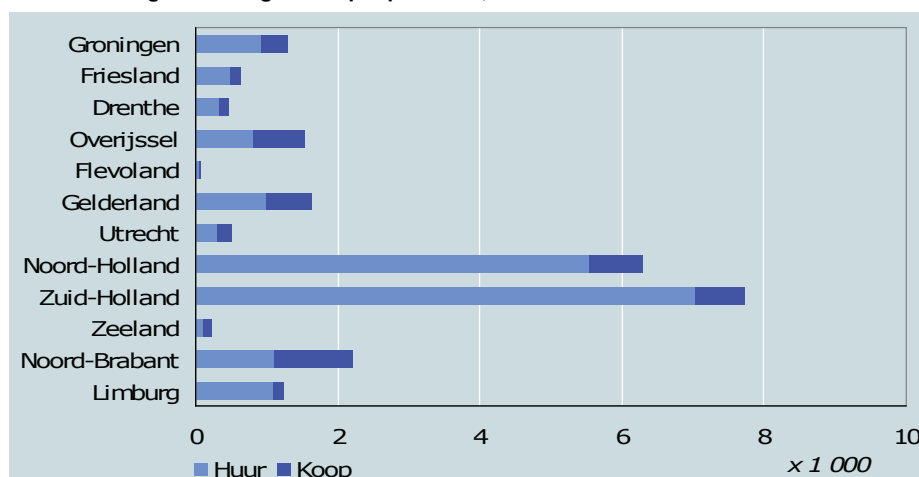
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
Nieuwbouwwoningen	80 193	8 650	4
Eigendomsverhouding			
% koopwoningen	71,6	76,5	4
% huurwoningen	28,4	23,5	9
Woningtype			
% eengezinswoningen	61,7	67,9	6
% meergezinswoningen	38,3	32,1	7

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

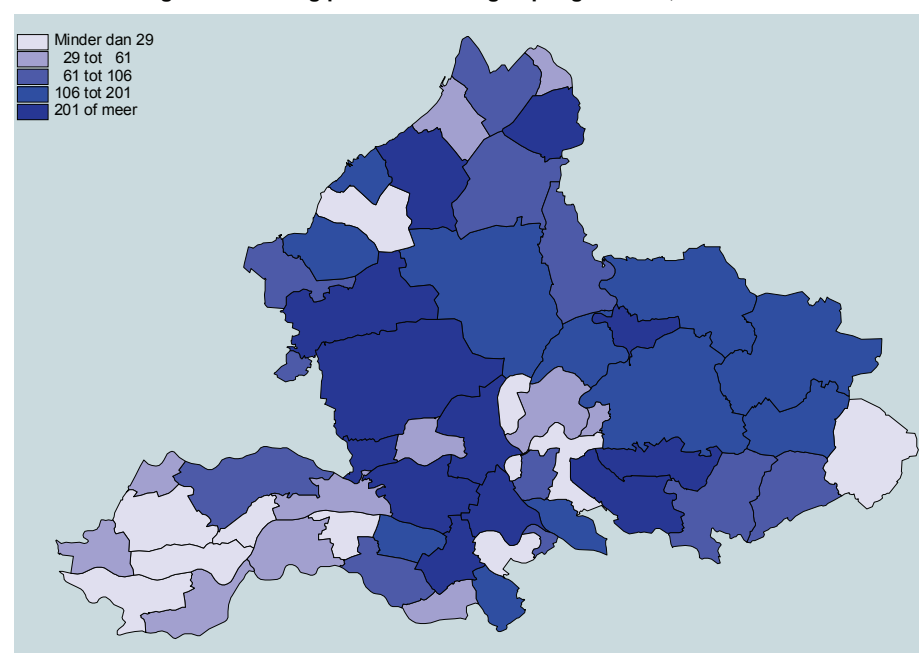
7.1 Gereedgekomen woningen naar eigendom in Nederland, 1997-2007

7.2 Onttrekkingen naar eigendom per provincie, 2007

7.3 Saldo woningvermeerdering per 1 000 woningen per gemeente, 2007

8. Arbeid

Bijna 7,7 miljoen banen

Gemiddeld telde Nederland 7 692 600 banen van werknemers¹⁾ gedurende de maand december in 2006. Meer dan de helft van deze banen was te vinden in de drie provincies Zuid- en Noord-Holland en Noord-Brabant. Zuid-Holland had van alle provincies het grootste aantal. De provincie Gelderland telde 860 duizend banen, 11,2 procent van alle banen in Nederland. De gemeente Arnhem had met 98 duizend banen (11,4 procent) het grootste aantal banen in de provincie.

Landbouw, bosbouw en visserij

Landelijk waren in de sector landbouw, bosbouw en visserij 120 duizend banen te vinden, 2 procent van alle banen in Nederland. De provincie Gelderland telde 13,7 duizend banen in deze sector, met de grootste concentratie in de gemeente Zaltbommel.

Nijverheid en energievoorziening

De sector nijverheid en energievoorziening bestond uit ruim 1,25 miljoen banen, ruim 16 procent van alle banen in Nederland. De provincie Noord-Brabant had van alle provincies het grootste aantal banen in deze sector. De provincie Gelderland telde bijna 156 duizend banen in deze sector, met de grootste concentratie in de gemeente Apeldoorn.

Commerciële dienstverlening

De commerciële dienstverlening heeft het grootste aandeel banen in Nederland. Deze sector telde bijna 3,9 miljoen banen, net iets meer dan de helft van alle banen. De commerciële dienstverlening is sterk geconcentreerd in de provincies Noord- en Zuid-Holland die samen meer dan 42 procent van de banen in deze sector hadden. In de provincie Gelderland waren een kleine 407 duizend banen te vinden in deze sector. Van de gemeenten had Arnhem het grootste aandeel van de banen in deze sector.

Niet-commerciële dienstverlening

De sector niet-commerciële dienstverlening telde landelijk ruim 2,4 miljoen banen, 32 procent van alle banen. In de provincie Gelderland waren dit er ruim 284 duizend. De grootste concentratie binnen de provincie was te vinden in de gemeente Nijmegen.

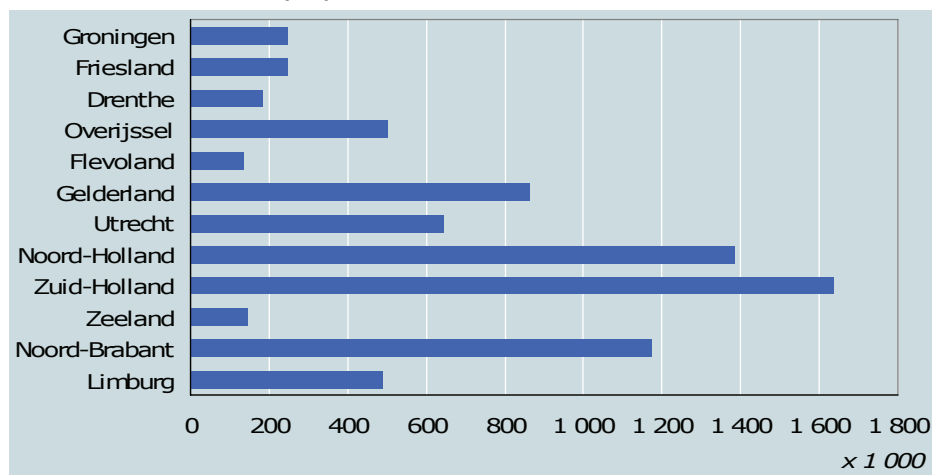
Tabel 8
Banen van werknemers (x 1 000), december 2006*

	Nederland	Gelderland	Rangorde ²⁾
Banen totaal	7 692,6	860,3	4
Landbouw, bosbouw en visserij	119,5	13,7	4
Nijverheid en energievoorziening	1 252,6	155,6	4
Commerciële dienstverlening	3 880,1	406,9	4
Niet-commerciële dienstverlening	2 440,5	284,1	4

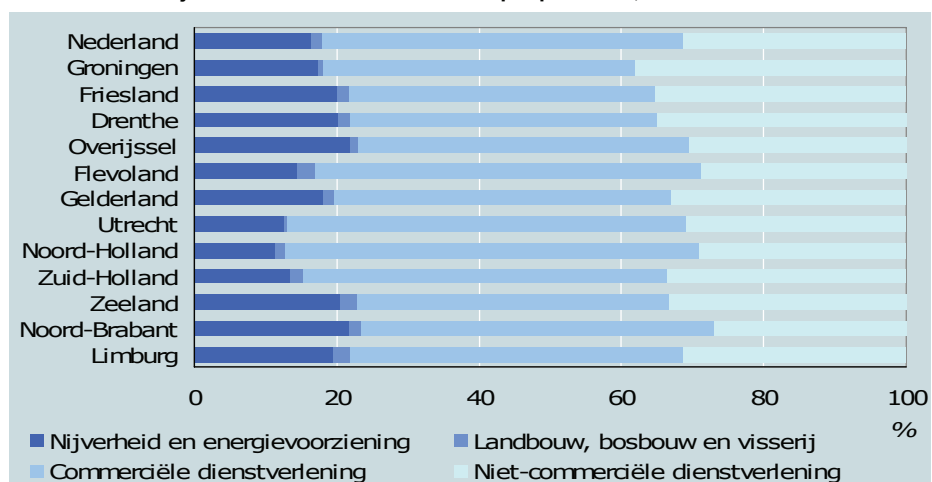
¹⁾ De aantallen banen genoemd in dit hoofdstuk betreffen het gemiddelde aantal gemeten in december 2006 en zijn voorlopig. Vanwege een verandering in de vorm van waarneming en verwerking (van Enquête Werkgelegenheid en Lonen naar polisadministratie) zijn de cijfers in dit hoofdstuk niet te vergelijken met die van eerdere jaren. Meer informatie over deze wijziging is te vinden op de CBS-website. In dit hoofdstuk zijn de regionaal niet in te delen banen (52 duizend) buiten beschouwing gelaten. In de cijfers voor totaal Nederland zijn deze wel meegenomen.

²⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

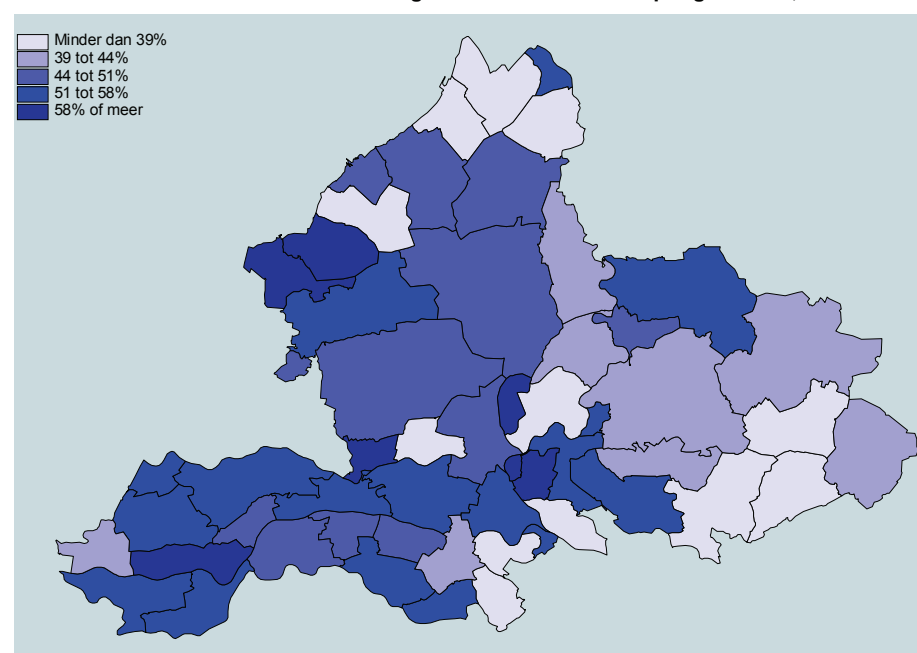
8.1 Banen van werknemers per provincie, december 2006*

8.2 Aandeel bedrijfssector in totaal aantal banen per provincie, december 2006*

8.3 Aandeel commerciële dienstverlening in totaal aantal banen per gemeente, dec. 2006*

9. Bedrijfsvestigingen

Bijna 850 duizend bedrijfsvestigingen

Op 1 januari 2007 telde Nederland 849 225 bedrijfsvestigingen¹⁾. Meer dan de helft hiervan bevond zich in de provincies Noord- en Zuid-Holland en Noord-Brabant. Provincie Zuid-Holland had de meeste bedrijfsvestigingen. Het grootste deel van de vestigingen in Nederland was van bedrijven actief in de sector commerciële dienstverlening, ruim 493 duizend (58,1 procent). Er waren ruim 144 duizend vestigingen van bedrijven actief in de nijverheid en energievoorziening (17,0 procent). Daarnaast bestonden er ruim 117 duizend vestigingen van bedrijven uit de niet-commerciële dienstverlening (13,8 procent) en een kleine 95 duizend vestigingen van bedrijven in de sector landbouw, bosbouw en visserij (11,1 procent). De provincie Gelderland telde in totaal 104 475 vestigingen. De gemeente Apeldoorn had met 7 240 vestigingen het grootste aantal binnen de provincie, gevolgd door gemeente Nijmegen met 6 605 vestigingen.

Landbouw, bosbouw en visserij

Provincie Noord-Brabant had de grootste concentratie vestigingen van bedrijven in de sector landbouw, bosbouw en visserij. Provincie Gelderland telde 15 750 vestigingen in deze sector. Binnen Gelderland was het grootste aantal vestigingen (1 205 stuks) te vinden in de gemeente Ede.

Nijverheid en energievoorziening

Er stonden in de provincie Gelderland 18 175 vestigingen van bedrijven in de nijverheid en energievoorziening. Dit was 12,6 procent van alle vestigingen in Gelderland. De meeste vestigingen, in totaal 1 205, waren te vinden in de gemeente Ede.

Commerciële dienstverlening

Provincie Gelderland telde 56 365 bedrijfsvestigingen in de commerciële dienstverlening. Van alle bedrijfsvestigingen in de provincie was dit 53,9 procent. Binnen de provincie deed de grootste concentratie zich voor in de gemeente Apeldoorn (4 550 vestigingen), gevolgd door de gemeente Nijmegen (4 315 vestigingen).

Niet-commerciële dienstverlening

Van alle bedrijfsvestigingen landelijk actief in de niet-commerciële dienstverlening stonden er 14 190 in de provincie Gelderland. Dit aantal komt neer op 13,6 procent van alle bedrijfsvestigingen in de provincie. De grootste concentratie was te vinden in de gemeente Nijmegen (1 275 vestigingen), gevolgd door de gemeente Arnhem (1 220 vestigingen).

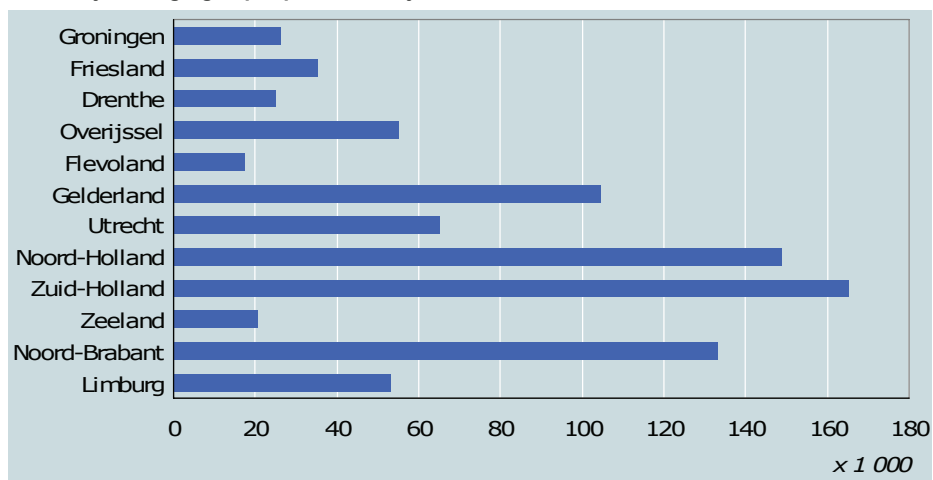
Tabel 9
Bedrijfsvestigingen, 1 januari 2007

	Nederland	Gelderland	Rangorde ²⁾
Bedrijfsvestigingen totaal	849 225	104 475	4
Landbouw, bosbouw en visserij	94 620	15 750	2
Nijverheid en energievoorziening	144 250	18 175	4
Commerciële dienstverlening	493 100	56 365	4
Niet-commerciële dienstverlening	117 255	14 190	4

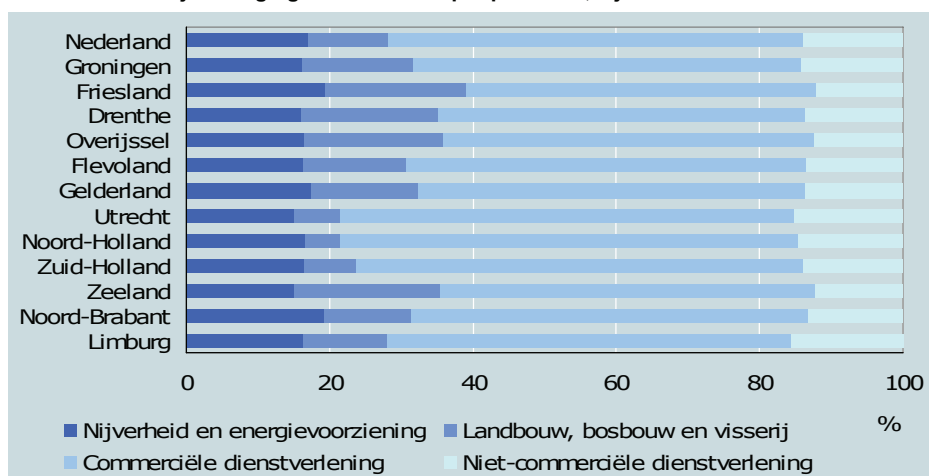
¹⁾ Het totaal aantal vestigingen is afgeleid uit het aantal geregistreerde eenheden uit het Algemene Bedrijvenregister van het CBS en uit het aantal agrarische vestigingen volgens de Landbouwtelling van het CBS. Vanaf 1 juli 2006 is het Algemene Bedrijvenregister van het CBS ingrijpend gewijzigd. Als gevolg daarvan zijn de gegevens over het aantal vestigingen en instellingen op 1 januari 2007 niet meer vergelijkbaar met de gegevens van voor deze peildatum.

²⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

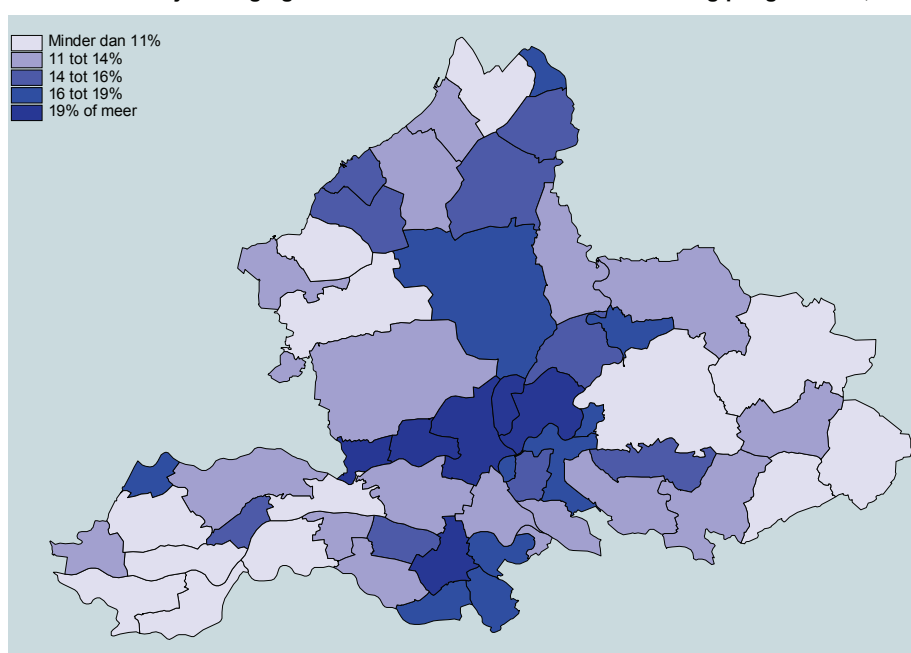
9.1 Bedrijfsvestigingen per provincie, 1 januari 2007

9.2 Aandeel bedrijfsvestigingen naar sector per provincie, 1 januari 2007

9.3 Aandeel bedrijfsvestigingen in de niet-commerciële dienstverlening per gemeente, 2007

10. Sociale zekerheid

Bijstandsuitkeringen

Het aantal bijstandsuitkeringen is de afgelopen jaren sterk afgenomen. Door de invoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB) per 2004, in plaats van de Algemene Bijstandswet (ABW), hebben de gemeenten meer middelen gekregen om het beroep op de bijstand terug te dringen. Daarnaast heeft het Rijk financiële prikkels ingesteld. De mate waarin de afzonderlijke gemeenten succesvol zijn, hangt mede af van de economische situatie. In 1998 hadden 412 duizend huishoudens een uitkering. Dat aantal daalde tot 341 duizend in 2002, nam in 2003 en 2004 weer wat toe, waarna de daling zich weer voortzette. In 2007 bedroeg het aantal uitkeringen 305 duizend. Dit is een afname van 26 procent sinds 1998. In alle provincies nam het aantal uitkeringen af. In Gelderland was de afname met 27 procent vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde. In 2007 hadden 42 van elke duizend huishoudens een bijstandsuitkering. Dat aantal varieerde per provincie van 30 tot 56. In Gelderland bedroeg het aantal bijstandsuitkeringen ruim 28 duizend, ofwel 34 per duizend huishoudens.

WAO- en Wajong-uitkeringen

In 2007 is het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen lager dan het aantal 10 jaar eerder. Dat is het gevolg van een behoorlijke daling van de WAO-uitkeringen vanaf 2003. Die daling is voor een groot deel veroorzaakt doordat de regelgeving is veranderd. Daarentegen nam het aantal Wajong-uitkeringen relatief sterk toe. Bijna alle provincies vertonen hetzelfde beeld. In Gelderland daalde het aantal WAO-uitkeringen met bijna 14 duizend, terwijl het aantal Wajong-uitkeringen toenam met ruim 7 duizend.

Het aantal WAO-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar nam af van 63 tot 52. In elke provincie was sprake van een afname. In Gelderland daalde het aandeel van 62 naar 50. Het aantal Wajong-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar nam toe van 12 tot 17.

Werkloosheidsuitkeringen

Het aantal werkloosheidsuitkeringen varieerde de afgelopen tien jaar sterk. Bedroeg het aantal eind 1997 nog 391 duizend, in 2001 was dat aantal gedaald tot 166 duizend. Na een piek in 2004 bedroeg aan het einde van 2007 het aantal uitkeringen 192 duizend. Dit patroon komt in elke provincie voor. Het aantal uitkeringen daalde in Gelderland van bijna 36 duizend in 2004 tot 21,5 duizend in 2007.

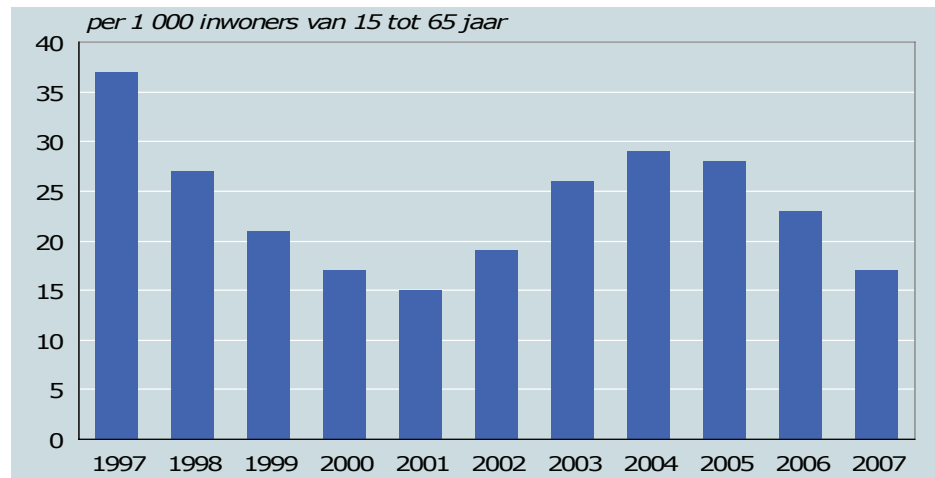
Eind 2007 waren er 17 WW-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar. In Gelderland waren er 16 WW-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar. In 2004 waren dat er nog 27. De daling is gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Tabel 10.1
Uitkeringen naar type, 2007

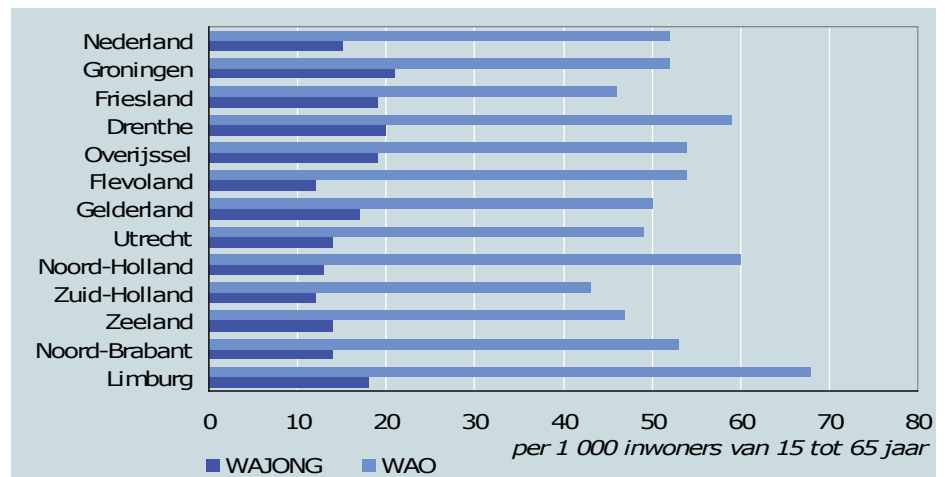
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
ABW/WWB (x 1 000)	305	28,1	4
ABW/WWB per 1 000 huishoudens	42	34	8
WAO (x 1 000)	579	65,5	4
WAO per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar	52	50	8
WAJONG (x 1 000)	164	22,8	2
WAJONG per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar	15	17	6
WW (x 1 000)	192	21,5	4
WW per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar	17	16	8

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

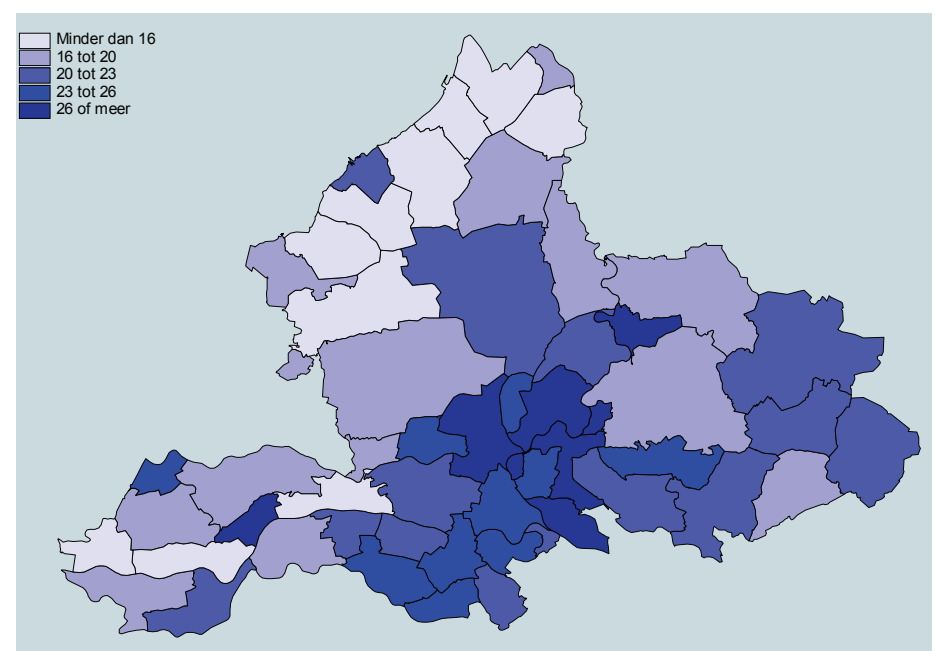
10.1 Werkloosheidsuitkeringen in Nederland, 1997-2007

10.2 Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen per provincie, 2007

10.3 Werkloosheidsuitkeringen per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar per gemeente, 2007

11. Veestapel en mestproductie

Aantal kippen

Tot 2002 nam het aantal kippen in Nederland geleidelijk toe tot 101 miljoen. Door de vogelpest werden begin 2003 veel kippen geruimd, waardoor het aantal afnam tot minder dan 80 miljoen. Vooral in de provincies Gelderland en Noord-Brabant zijn in 2003 veel kippen geruimd (samen ongeveer 14 miljoen stuks). Daarna nam het aantal kippen langzaam weer toe tot 93 miljoen in 2007, nog steeds minder dan tien jaar geleden. De ontwikkelingen varieerden zeer sterk per provincie. In Gelderland was de daling van het aantal kippen in 2003 sterker dan het landelijk gemiddelde. Daarna nam het aantal weer toe tot 16,6 miljoen. Dat is bijna 20 procent minder dan in 1997.

Dunne mest

De geproduceerde hoeveelheid dunne mest is de afgelopen tien jaar met 12 procent verminderd. Dit is het gevolg van de forse afname van het aantal runderen (15 procent). In 1997 werd nog 75 miljoen ton dunne mest geproduceerd, in 2007 daalde dit tot 66 miljoen ton. In Gelderland nam de productie in dezelfde periode af van 14,6 tot 11,6 miljoen ton.

Uitscheiding van mineralen

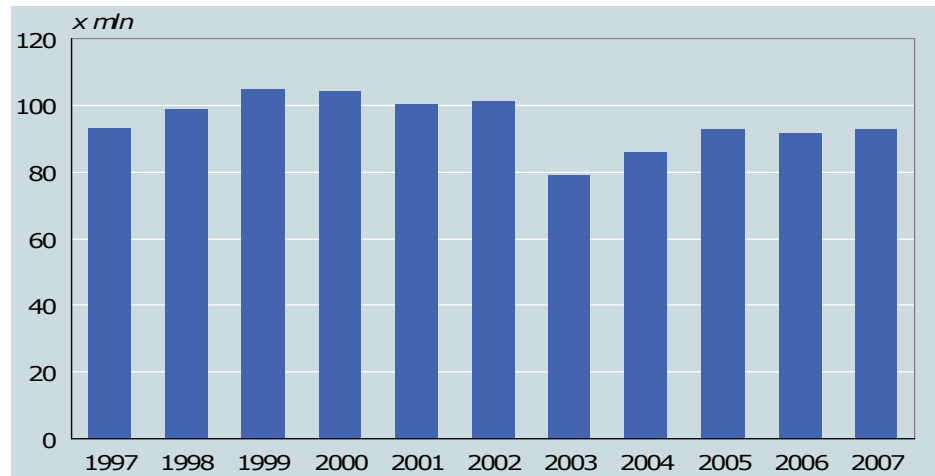
De uitscheiding van stikstof, fosfaat en kalium per hectare cultuurgrond is de afgelopen periode gedaald. De uitscheiding van stikstof daalde in tien jaar met 22 procent. In Gelderland was de daling sterker, namelijk 29 procent. Daalde de landelijke uitscheiding van fosfaat met 9 procent, in Gelderland daalde die met 19 procent. De uitscheiding van kalium nam in Gelderland de afgelopen tien jaar af met 19 procent. Het landelijk gemiddelde nam in diezelfde periode met 12 procent af.

Tabel 11
Veestapel en mestproductie, 2007

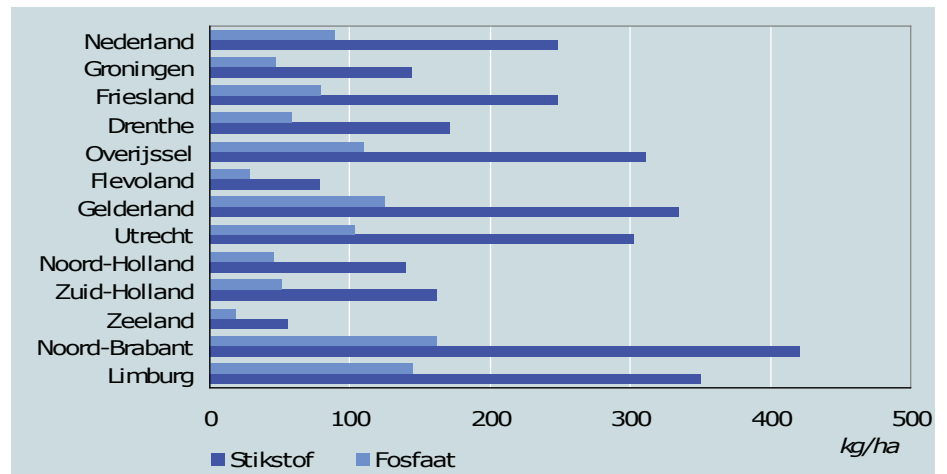
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
Kippen (x 1 000)	92 761	16 569	2
Varkens (x 1 000)	11 663	2 187	2
Runderen (x 1 000)	3 763	860	1
Dunne mest (mln kg)*	66 013	11 594	2
Vaste mest (mln kg)*	3 467	697	2
Stikstof (kg/ha)*	248	335	3
Fosfaat (kg/ha)*	89	125	3
Kalium (kg/ha)*	275	357	3

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

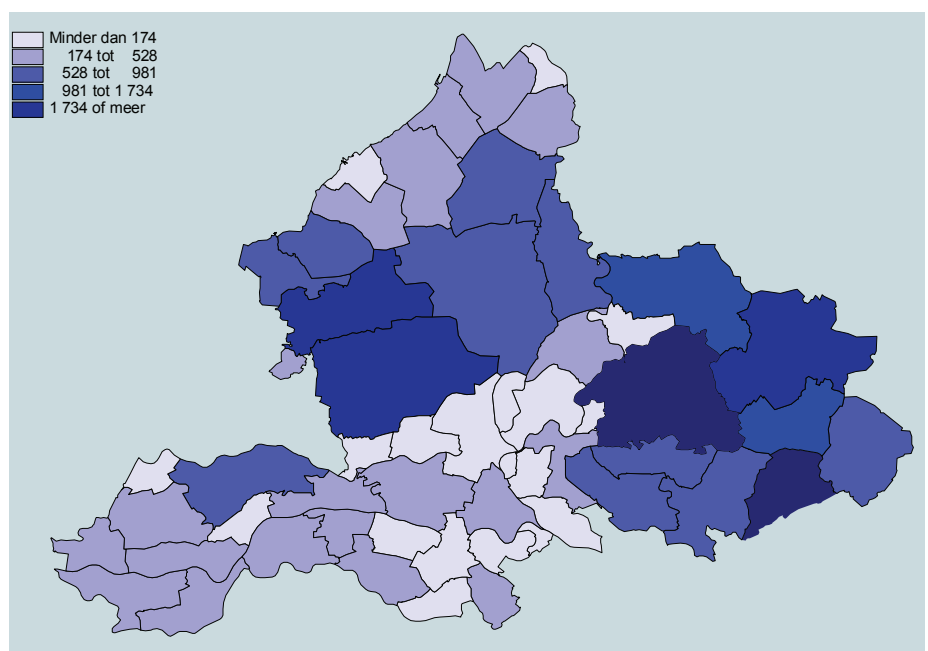
11.1 Kippen in Nederland, 1997-2007

11.2 Mineralenuitscheiding per provincie, 2007

11.3 Fosfaatuitscheiding in kg/ha per gemeente, 2007

12. Verkeer en vervoer

Personenauto's

Het aantal personenauto's¹⁾ in Nederland is sinds 1997 met 24 procent gestegen. Er reden op 1 januari 2007 ruim 7,2 miljoen personenauto's rond met een Nederlands kenteken. Verreweg de meeste personenauto's, 80 procent, rijden op benzine. Het aandeel personenauto's dat op diesel rijdt, is met 16 procent aanzienlijk kleiner. Maar de afgelopen jaren is het aantal personenauto's dat op diesel rijdt wel flink gestegen. In 2000 waren er bijna 800 duizend personenauto's die op diesel reden. In 2007 was dit toegenomen tot 1,2 miljoen. Met een dieselauto worden gemiddeld ook meer kilometers afgelegd. In 2006 werden gemiddeld 26 duizend kilometer afgelegd, meer dan twee keer zoveel als door benzine-auto's. Ook auto's van de zaak rijden gemiddeld veel meer kilometers dan auto's in particulier eigendom. In 2006 reden auto's op naam van een bedrijf gemiddeld bijna 26 duizend kilometer, tegenover ruim 12 duizend kilometer door auto's van particulieren.

Van alle personenauto's is ruim één op de tien eigendom van een bedrijf. Leaseauto's vallen hier ook onder. De rest van de personenauto's is eigendom van particulieren. Omgerekend zijn dat voor de particulieren 392 auto's per 1 000 inwoners. In de provincie Gelderland was dit met 411 personenauto's hoger dan het landelijk gemiddelde. Over het algemeen geldt dat in stedelijke gebieden het aantal personenauto's in bezit van particulieren lager is dan in landelijke gebieden. Dit geldt ook voor de provincie Gelderland.

Bedrijfsmotorvoertuigen

Tussen 1997 en 2007 is het aantal bedrijfsmotorvoertuigen met een Nederlands kenteken met bijna 60 procent gestegen. Deze stijging was niet continu. In 2005 en 2006 was er sprake van een lichte daling. Op 1 januari 2007 stonden er ruim 1 miljoen bedrijfsmotorvoertuigen zoals vrachtwagens, bestelauto's en bussen in Nederland geregistreerd. In de provincie Gelderland waren dat er ruim 136 duizend.

Motorfietsen

Ook het aantal motorfietsen is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Begin 2007 telde Nederland meer dan een half miljoen motorfietsen met een Nederlands kenteken. Dit zijn er 60 procent meer dan in 1997. Gemiddeld zijn er 35 motorfietsen per 1 000 inwoners. De provincie Gelderland zit net boven het landelijk gemiddelde met 39 motorfietsen per 1 000 inwoners.

Lengte van wegen

Begin 2007 had het Nederlandse wegennet een totale lengte van ruim 135 duizend kilometer, 522 kilometer meer dan in 2006. Dit komt vooral door uitbreidingen van de gemeentelijke en waterschapswegen. Over het algemeen zijn dit straten in nieuwbouwwijken.

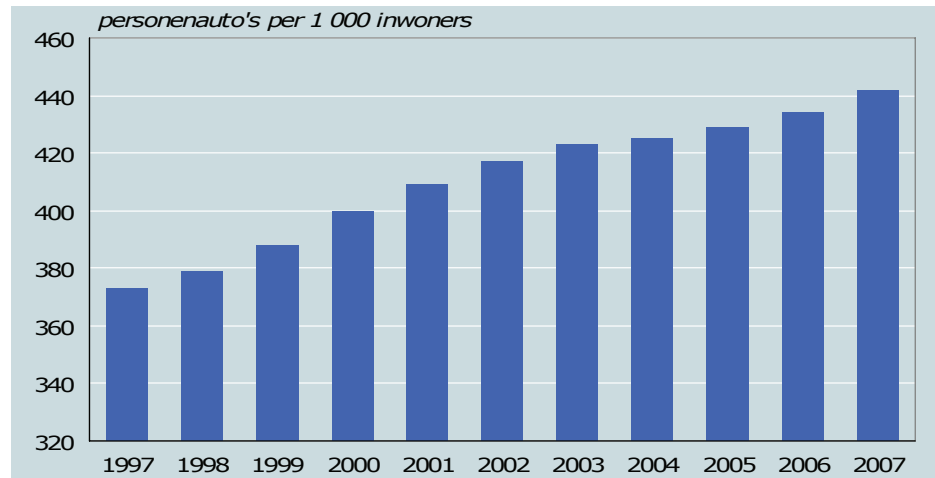
Tabel 12
Verkeer en vervoer, 2007

	Nederland	Gelderland	Rangorde ²⁾
Personenauto's*	7 230 178	890 867	4
Bedrijfsmotorvoertuigen*	1 064 846	136 470	4
Motortweewielers*	567 911	77 081	4
Personenauto's eigendom particulieren per 1 000 inwoners*	392	411	5
Motortweewielers per 1 000 inwoners*	35	39	5
Totale weglengte (km)	135 470	19 977	2
Gemeentelijke en waterschapswegen (km)	122 559	17 892	2
Provinciale wegen	7 899	1 400	1
Rijkswegen	5 012	686	3

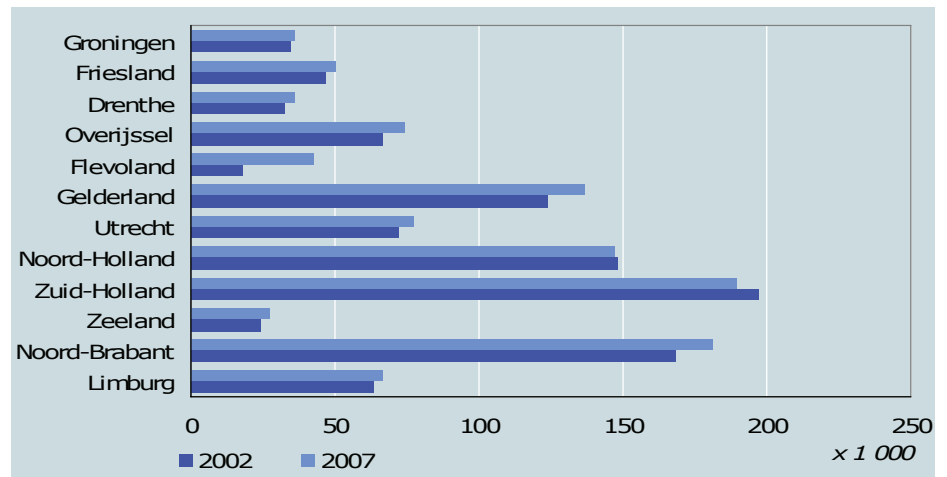
¹⁾ De cijfers in dit hoofdstuk over de motorvoertuigen hebben betrekking op motorvoertuigen die in Nederland geregistreerd én actief zijn.

²⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

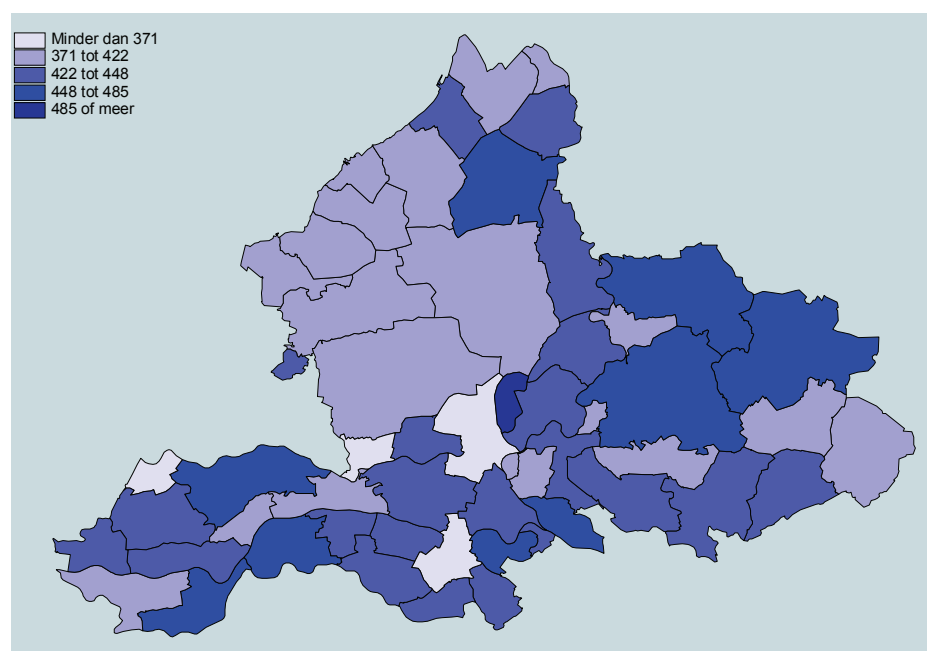
12.1 Personenauto's (eigendom particulieren en bedrijven) in Nederland, 1997-2007

12.2 Bedrijfsmotorvoertuigen per provincie, 2002 en 2007

12.3 Personenauto's in eigendom van particulieren per 1 000 inwoners per gemeente, 2007

13. Oppervlakte

Omgevingsadressendichtheid

Aan de omgevingsadressendichtheid (OAD) kan de drukte van een omgeving worden afgelezen. De OAD is het aantal adressen per vierkante kilometer binnen een cirkel met een straal van één kilometer. Als er veel adressen in de nabije omgeving zijn, zorgt dat voor bedrijvigheid. Die bedrijvigheid komt dan zowel van inwoners bij hun woningen als van werknemers rondom hun werkplek. Nederland als totaal had in 2007 een OAD van 1 877. Die van de provincie Gelderland is lager met 1 132. De gemeente in de provincie Gelderland met de hoogste OAD is Nijmegen (2 222), de gemeente met de laagste OAD is Neerijnen (174). Tussen 2000 en 2007 is de OAD in heel Nederland gestegen met 1,0 procent. In de provincie Gelderland was dit met 3,6 procent hoger dan gemiddeld.

Land en water

Nederland is een waterland, met 18,7 procent van de totale oppervlakte¹⁾ aan water in 2007. De binnenwateren zijn zowel brede sloten, rivieren, meren als ook het hele IJsselmeer. Buitenwater is al het water waar de getijden een rol spelen. Gelderland is een droge provincie met slechts 3,2 procent van de oppervlakte aan water. Toch zijn er ook drie andere provincies met nog minder water binnen de grenzen. De provincies Friesland en Flevoland zijn met 41,9 en 41,2 procent de twee provincies met het meeste water binnen hun grenzen. Voor beide provincies telt een deel van het IJsselmeer mee. Daarnaast heeft Friesland naast de bekende Friese meren ook nog een deel van de Waddenzee.

Gemeentegrootte

De gemiddelde oppervlakte land van gemeenten in Nederland varieert sterk. Al geruime tijd zijn gemeenten met elkaar aan het fuseren, wat leidt tot grotere oppervlakten per gemeente. Tussen 2000 en 2007 is de gemiddelde oppervlakte land per gemeente in Nederland met 21 procent toegenomen van 63 naar 76 vierkante kilometer. In de provincie Gelderland is de gemeentegrootte toegenomen in die periode van 64,7 tot 88,8 vierkante kilometer. De gemiddelde gemeentegrootte is in Gelderland in 2007 kleiner dan in Nederland totaal.

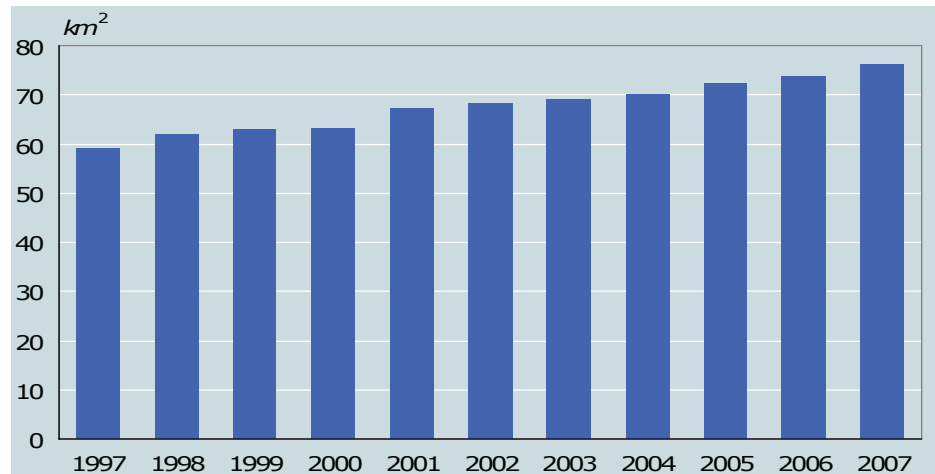
Tabel 13
Dichtheden, land en water en oppervlakten, 2007

	Nederland	Gelderland	Rangorde ²⁾
Omgevingsadressendichtheid	1 877	1 132	8
Oppervlakte totaal (km ²)	41 528	5 136,5	2
Oppervlakte land (%)	81,3	96,8	4
Oppervlakte water totaal (%)	18,7	3,2	9
Oppervlakte binnenwater (%)	8,7	3,2	8
Gemiddelde gemeentegrootte (km ² land)	76,2	91,7	7

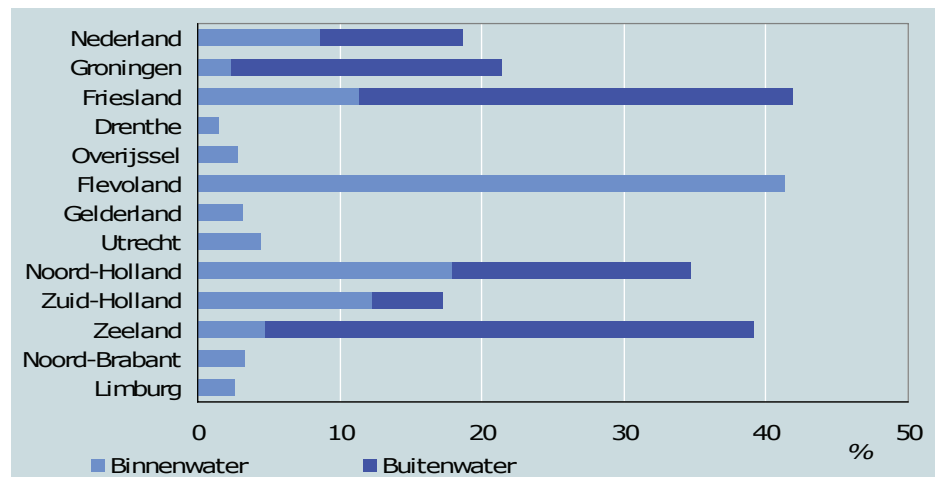
¹⁾ De gebruikte grenzen in dit hoofdstuk zijn van 2007. De onderliggende verdeling in land en water is van 2003.

²⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

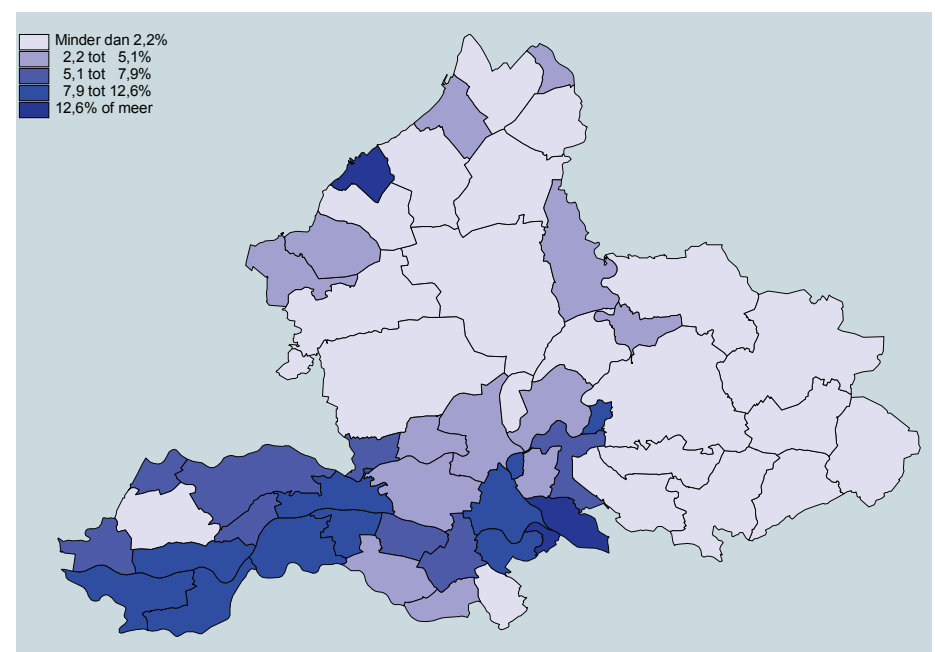
13.1 Gemiddelde oppervlakte land van gemeenten in Nederland, 1997-2007

13.2 Aandeel binnen- en buitenwater in totale oppervlakte per provincie, 2007

13.3 Aandeel water in oppervlakte per gemeente, 2007

14. Lokalisering

Gemeentelijke indeling

Op 1 januari 2007 telde Nederland 443 gemeenten. Het aantal gemeenten is de afgelopen jaren fors gedaald. Om de bestuurskracht van gemeenten te versterken, is veelvuldig gekozen voor schaalvergroting. In 1840 waren er in Nederland nog zo'n 1 220 gemeenten. De grote daling van het aantal gemeenten begon na 1970 toen het herindelingsbeleid met name gericht werd op hele streekplannen.

Ondanks het grote aantal opheffingen en nieuwvormingen van gemeenten hebben 298 gemeenten hun oorspronkelijke naam weten te behouden. Een derde van alle huidige gemeenten heeft sinds 1840 haar naam gewijzigd.

De provincie met de meeste gemeenten, zowel in 1840 als in 2007, is Zuid-Holland. Zeeland heeft in deze periode de grootste daling van aantal gemeenten gehad, terwijl het aantal Friese gemeenten het minst is afgenomen. De daling van het aantal gemeenten heeft zich ook voorgedaan in de provincie Gelderland, vooral na 2005. Tussen 1840 en 2007 is er een afname geweest van 118 naar 56 gemeenten. Dit is een daling van 53 procent. Het aantal gemeenten in Gelderland, met een nieuwe gemeentenaam na 1840, bedraagt 16.

Gemeenten naar inwonertal

Zuid-Holland heeft de meeste inwoners (3,5 miljoen) en Flevoland de minste (374 duizend). Het gemiddeld aantal inwoners per gemeente voor geheel Nederland bedraagt nog geen 37 duizend. Flevoland heeft met ruim 62 duizend inwoners per gemeente heeft het hoogste gemiddeld inwonertal van Nederland. Friesland heeft met zo'n 20 duizend inwoners per gemeente het laagste aantal. Het gemiddeld inwonertal per gemeente in de provincie Gelderland op 1 januari 2007 was 35 340. Gelderland heeft hiermee de achtste plaats in rangvolgorde. Vijftien gemeenten in Gelderland hebben een inwonertal van minder dan 20 duizend inwoners. Het aantal gemeenten met meer dan 50 duizend inwoners is zes.

Gemeenten naar stedelijkheid

Voor de mate van de stedelijkheid per gemeente is uitgegaan van een ingedikte klassenindeling van omgevingsadressendichtheid.

In Zuid- en Noord-Holland heeft een meerderheid van de gemeenten een stedelijk karakter; in Groningen komen stedelijke gemeenten het minst voor. Friesland telt de meeste niet stedelijke gemeenten.

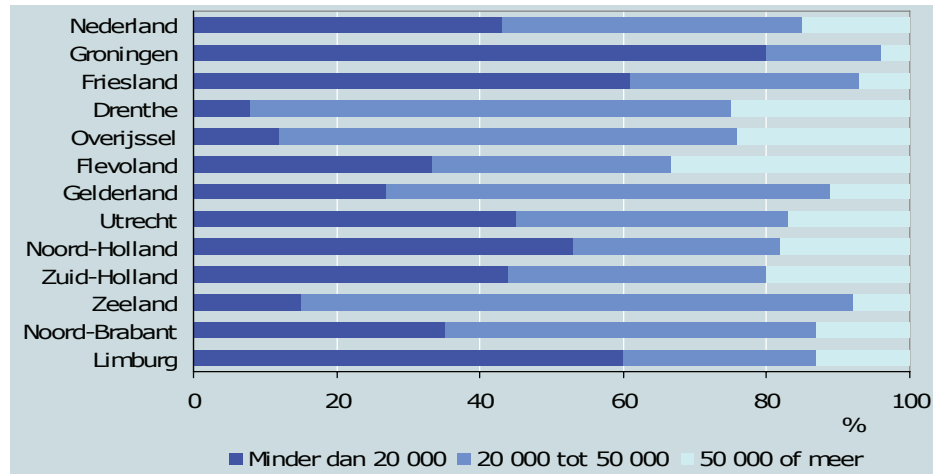
De provincie Gelderland telde op 1 januari 2007 16 stedelijke gemeenten, 31 weinig stedelijke gemeenten en 9 niet stedelijke gemeenten.

Tabel 14
Lokalisering, 2007

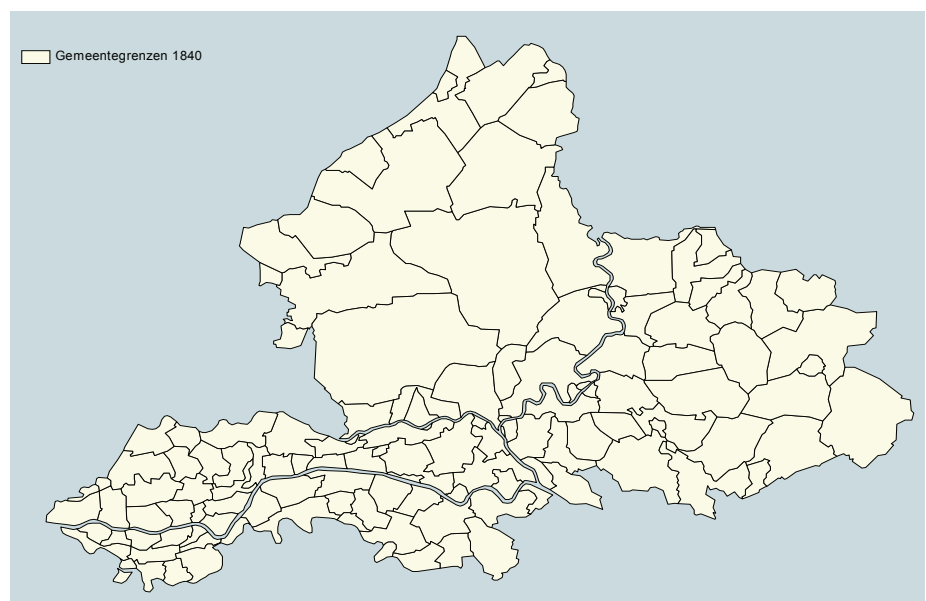
	Nederland	Gelderland	Rangorde ¹⁾
Aantal gemeenten	443	56	4
Gemeentenaam gewijzigd sinds 1840	145	16	4
Gemiddeld inwonertal per gemeente	36 925	35 340	8
Percentage stedelijke gemeenten	35	29	7
Percentage weinig stedelijke gemeenten	35	55	2
Percentage niet stedelijke gemeenten	30	16	10

¹⁾ De rangorde loopt van 1 tot en met 12, waarbij 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft.

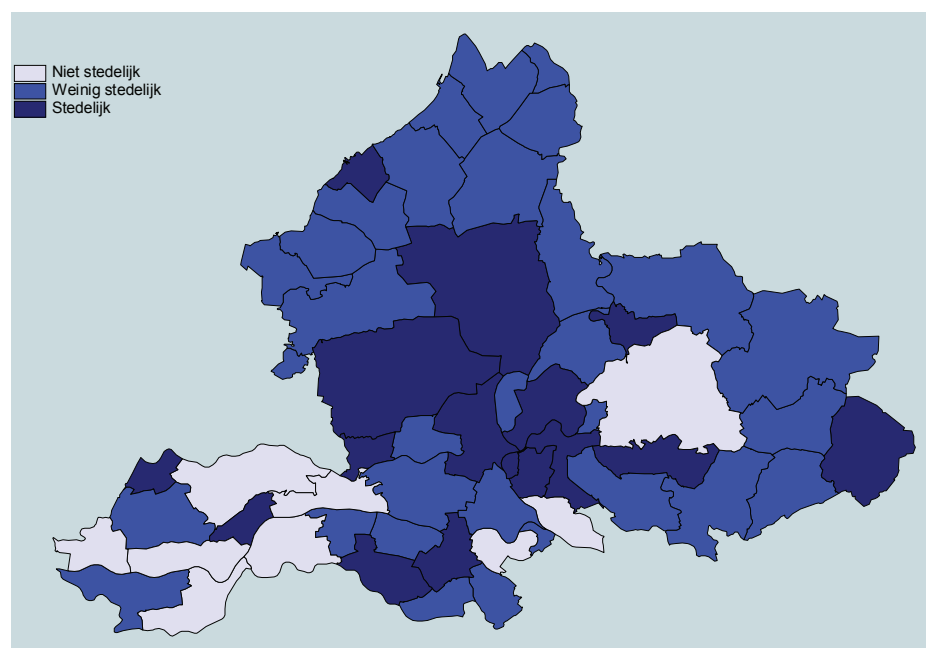
14.1 Aandeel gemeenten naar inwonertal per provincie, 2007

14.2 Gemeentelijke indeling van de provincie Gelderland, 1840

14.3 Gemeenten naar stedelijkheid, 2007

15. Gemeentelijke cijfers op de CBS-website

Databank StatLine

Via de CBS-website kunt u toegang krijgen tot StatLine, de elektronische databank van het CBS. In StatLine vindt u statistische informatie over vele maatschappelijke en economische onderwerpen in de vorm van tabellen, grafieken en kaarten. Deze resultaten kunt u gratis bekijken, printen of opslaan. Naast de mogelijkheid om te zoeken met trefwoorden, kan ook met behulp van de thema-indeling een keuze worden gemaakt uit alle publicaties in StatLine. Ten slotte kan een deel van de statistische informatie ook worden benaderd via de kaart.

Zoeken in StatLine

In StatLine zijn voor een groot aantal onderwerpen statistische gegevens over Nederlandse gemeenten te vinden. Over de belangrijkste onderwerpen zijn er speciale kerncijfertabellen. De snelste manier om cijfers te vinden, is als volgt. Ga naar de CBS homepage (www.cbs.nl) en klik op 'StatLine databank' of tik in de adresregel: [statline.cbs.nl](http://statline.cbs.nl/StatWeb/inf.nl.asp). U krijgt nu een scherm waarin u drie mogelijkheden heeft om StatLine te benaderen.

Zoeken in StatLine

De eerste ingang tot StatLine is zoeken met een trefwoord. Als u een trefwoord intoetst en daarna op 'zoek' klikt, selecteert een zoekmachine een lijst van StatLine-publicaties waarin het door u gekozen trefwoord voorkomt.

Selecteren via themaboom

De tweede mogelijkheid is zelf zoeken in de themaboom. Als u op 'Thema' klikt, wordt in de linkerkolom een lijst van 22 thema's getoond. Door een thema met de muis aan te klikken krijgt dit thema een blauwe kleur en wordt de inhoud van dit thema getoond in de kolom ernaast. Daar staan de subthema's en tabellen aangegeven. Op deze manier kunt u door de themaboom en zijn onderverdeling bladeren.

U kunt nu snel gemeentelijke gegevens vinden als u klikt op 'Nederland regionaal'. Door op het gele mapje te klikken, krijgt u de onderliggende thema's of publicaties te zien. Door bijvoorbeeld achtereenvolgens op de map 'Per thema', 'Arbeid en sociale zekerheid' en 'Sociale zekerheid' te klikken, komt u bij een lijst met publicaties.

StatLine themaboom

In de publicaties vindt u informatie over bijvoorbeeld de algemene bijstand en de arbeidsongeschiktheid. De publicatie 'Arbeidsongeschiktheid; regionaal' is ter illustratie geselecteerd en wordt geopend na aanklikken van de knop "Maak keuze". In het rechterdeel van het scherm ziet u vervolgens een overzicht van de onderwerpen in deze publicatie. Hier kunt u door de tabbladen 'Onderwerpen', 'Geslacht', 'Regio's', 'Leeftijd' en 'Perioden' te selecteren uw eigen tabel samenstellen. Wanneer u klaar bent met selecteren, klikt u op 'Toon gegevens' midden bovenin het scherm en wordt de door u samengestelde tabel op het scherm getoond. Uiteraard kunt u deze tabel afdrukken of opslaan op schijf. Als u op het pictogram met de diskette ('download') bovenin het scherm klikt, krijgt u de keuze om de tabel op te slaan in Excel-formaat of enig ander formaat. Via het kruimelpad of door te klikken op 'thema' (bovenin het scherm) kunt u terugkeren naar de themaboom.

StatLine publicatie

Selecteren via de kaart

De derde toegang tot StatLine is selecteren via een klikbare kaart. Hiermee zijn gemeenten rechtstreeks, in de kaart, aan te klikken. Dit is de cartografische toegang van StatLine. De cartografische toegang bevat naast gemeentelijke gegevens ook kerncijfers op een vijftal andere regionale niveaus, namelijk: landsdelen, provincies, COROP-gebieden, stadsgewesten en grootstedelijke agglomeraties. Deze zijn samengebracht in de StatLine-publicatie 'Regionale Kerncijfers Nederland' (RKN).

Keuzeschermb cartografische toegang

StatLine databank > Selecteer met kaart

Home | Thema's | Cijfers | Publicaties | Methoden | Informatie voor | Over het CBS

StatLine databank > Selecteer met kaart

Zoek op: Trefwoord | Thema | Kaart

Regionale Kerncijfers Nederland

Tabeltoelichting Gewijzigd op 20 oktober 2008
Verschijningsfrequentie: onregelmatig

ok & verder

Help

Kies informatie over: Gemeenten

per Provincie

in 2008

Gebieden: Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Utrecht

U kunt gebieden selecteren door op de kaart te klikken of door ze uit de lijst te kiezen.

Inzoomen: Druk Ctrl-toets in en klik met muis of kies inzoomniveau.

Uitzoomen: Druk Shift-Ctrl en klik met muis in kaart.

Verschuiven: Druk Alt-toets en sleep met muis of verschuif rode vlak in kleine kaart.

In het eerste keuzeschermb kunt u de gebieden en het jaar kiezen waarover u informatie wenst. Gebruik hierbij de verschillende keuzelijsten en interactieve kaarten.

In de bovenste twee keuzelijsten rechts van de kaart kunt u groepen van gebieden selecteren. Bijvoorbeeld alle gemeenten in een provincie. Of alle provincies in een landsdeel. U kunt combinaties van gebieden selecteren variërend van landsdeel tot gemeente. Voor selectie van een individuele gemeente kiest u informatie over 'Gemeenten' per 'Gemeente'.

Selecteer in de keuzelijst met jaren het gewenste jaartal. Het gekozen jaar bepaalt welke kaart er links verschijnt. Dit is een direct gevolg van de jaarlijks wijzigende gemeentelijke indeling van Nederland.

In de grote keuzekaart van Nederland (links op het scherm) kunt u interactief een gebied aanklikken waar uw interesse naar uitgaat.

Een andere mogelijkheid om gebieden te selecteren is de keuzelijst met gebieden rechts van de kaart. Met de kleine hulpkaart (linksboven) kunt u navigeren. Na aanpassing van het zoomniveau (200 of 400%), kan met het rode vlak worden geschoven om de grotere kaart te verplaatsen.

In het volgende keuzeschermb bepaalt u welke informatie u over de gekozen gebieden wenst. U kunt de inhoud van een onderwerpgroep zien door te klikken op

Selecteer dan één van de bijbehorende onderwerpen of open wederom een onderwerpgroep.

SVG-viewer

De cartografische toegang wordt uitsluitend getoond indien u beschikt over de SVG-viewer (Scalable Vector Graphics). Via <http://www.adobe.nl/svg/viewer/install/main.html> is deze te downloaden.

Kaarten regionale indelingen

Als hulpmiddel voor gebruikers van regionale gegevens en indelingen geeft het CBS een viertal kaarten uit met de provincies, COROP-gebieden, stadsgewesten en grootstedelijke agglomeraties en tot slot de economisch-geografische gebieden.

Regionale indelingen 2007, provincies

Indeling van Nederland in 12 provincies

Gemeentelijke indeling van Nederland op 1 januari 2007

Op elke kaart staat een regionale indeling met de gemeentelijke indeling als ondergrond. Per regionale indeling is tevens aangegeven welke gemeenten daartoe behoren. Er zijn kaarten beschikbaar vanaf het jaar 2000. De kaarten zijn bij het CBS te koop op klein formaat (schaal 1 : 800 000, ~A3) en op groot formaat (schaal 1 : 400 000, ~A1). De kaarten zijn ook beschikbaar in PDF formaat via de website van het CBS.

16. StatLine-publicatie 'Gebieden in Nederland'

Nederland kent een groot aantal regionale indelingen. Naast de standaardindelingen zoals gemeenten en provincies telt ons land nog tal van andere gebieden of regio's. Voorbeelden zijn: arrondissementen, brandweergebieden, politieregio's, landbouwgebieden. Of er in de naamgeving sprake is van een gebied of een regio hangt af van het betreffende (beleids)veld.

In StatLine zijn publicaties te vinden waarin een relatie wordt gelegd tussen de gemeentelijke indeling en diverse andere indelingen van het Nederlands grondgebied. Ter illustratie is in onderstaande figuur de publicatie 'Gebieden in Nederland 2007' geselecteerd. Door één van de tabellen 'Gebieden In Nederland' te selecteren en op de knop 'maak keuze' te klikken, ziet u vervolgens een overzicht van de onderwerpen in deze publicatie. Naast de officiële code en naam van de gemeente, bevat de publicatie het onderdeel 'Lokalisering'. Met dit onderdeel kan worden nagegaan in welke gebieden of regio's een gemeente is gelegen (gelokaliseerd).

Gebieden in Nederland in StatLine

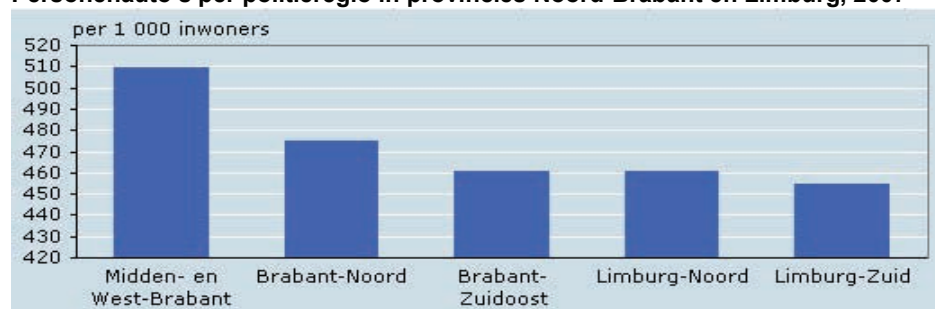
The screenshot shows the StatLine website interface. At the top, there is a navigation bar with links for Home, Thema's, Cijfers, Publicaties, Methoden, Informatie voor, and Over het CBS. Below this is a search bar with the text 'Zoek op: Trefwoord' and buttons for 'Thema' and 'Kaart'. The main content area is titled 'Kies tabel' and contains a list of tables. The 'Thema's' column lists various subjects like 'Arbeid en sociale zekerheid', 'Bevolking', and 'Nederland regionaal'. The 'Nederland regionaal' column lists 'Kerncijfers', 'Krachtwijken', 'Indelingen', 'Ruimtelijke gegevens', 'Per thema', and 'Archief'. The 'Indelingen' column lists 'Gebieden; historisch overzicht', 'Gebieden in Nederland', and 'Plaatsnamen in Nederland'. The 'Gebieden in Nederland' column lists the years from 1996 to 2007. A 'maak keuze' button is visible at the bottom right of the table selection area.

In hoofdstuk 15 wordt een uitleg gegeven hoe u de onderwerpen uit een StatLine-publicatie zoals 'Gebieden in Nederland' kunt raadplegen, bewerken of opslaan. In StatLine vindt u ook de meest recente gegevens over gebieden in Nederland.

Voorbeeld gebruik 'Gebieden in Nederland'

Onderstaande grafiek en gegevens zijn niet direct beschikbaar in StatLine. Toch kunnen de beschikbare gemeentelijke cijfers over de personenauto's eenvoudig worden opgeteld tot politieregio's.

Personenauto's per politieregio in provincies Noord-Brabant en Limburg, 2007

De StatLine-tabel 'Regionale Kerncijfers Nederland' bevat uitkomsten over de personenauto's per afzonderlijke gemeente. In 'Gebieden in Nederland 2007' is weergegeven aan welke van deze vijf (van de in totaal 25) politieregio's de gemeenten toebehoren. Hieronder een voorbeeld voor vijf in deze politieregio's gelegen gemeenten.

Personenauto's per gemeente en gemeente per politieregio

Regionale Kerncijfers Nederland				Gebieden in Nederland 2007			
Regio's	Perioden	Bevolking	Verkeer en vervoer	Regio's	Lokaliseringen van gemeenten		
		Totale bevolking	Motorvoertuigen		Landelijk dekkende gebieden		
			Personenauto's		Politieregio's		
		aantal			Naam		
Eindhoven	2007	209 699	89 743	Eindhoven	Brabant-Zuidoost		
's-Hertogenbosch	2007	135 648	68 406	's-Hertogenbosch	Brabant-Noord		
Maastricht	2007	119 038	44 328	Maastricht	Limburg-Zuid		
Tilburg	2007	201 259	84 912	Tilburg	Midden- en West-Brabant		
Venlo	2007	92 091	39 367	Venlo	Limburg-Noord		

Door koppeling van beide reeksen kunnen uitkomsten over personenauto's per politieregio worden samengesteld. Voor het koppelen van gegevens kan gebruik worden gemaakt van bijvoorbeeld Access. De uiteindelijke uitkomsten kunnen worden verkregen door bijvoorbeeld gebruik te maken van de functie 'draaitabel' in Excel.

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2	Paginavelden hier neerzetten						
3							
4	Politieregio: code en naam	Gegevens	Totaal				
5	20 Midden- en West-Brabant	Som van Inwoners	1061311				
6		Som van Personenauto's	540515				
7	21 Brabant-Noord	Som van Inwoners	629598				
8		Som van Personenauto's	299212				
9	22 Brabant-Zuidoost	Som van Inwoners	728133				
10		Som van Personenauto's	335555				
11	23 Limburg-Noord	Som van Inwoners	512963				
12		Som van Personenauto's	236300				
13	24 Limburg-Zuid	Som van Inwoners	614842				
14		Som van Personenauto's	279587				

Lijst met draaitabelvelden

Sleep de gewenste items naar het draaitabelrapport

- Inwoners
- Personenauto's
- Politieregio: code en naam

Het is niet altijd mogelijk om gemeentelijke cijfers op te tellen tot totalen voor een bepaald gebied. Bij sommige onderwerpen ontbreken voor een aantal gemeenten cijfers om redenen van statistische betrouwbaarheid, geheimhouding of niet aanwezig zijn van gegevens in het basismateriaal (non-respons).

17. Leeswijzer en begrippenlijst

Leeswijzer

Rangorde provincies

De rangorde van de provincie in de tabellen in de hoofdstukken loopt van 1 tot 12 waarbij rangorde 1 de hoogste score onder de provincies aangeeft. In het geval dat twee provincies eenzelfde rang hebben op een variabele is van beide provincies de laagste score weergegeven en is de hoogste weggelaten.

Bron van de gebruikte gegevens

De primaire bron voor de in deze publicatie gebruikte gegevens is de CBS-Statline publicatie Regionale Kerncijfers Nederland. In enkele gevallen is ook gebruik gemaakt van gegevens uit andere CBS-bronnen. Deze gegevens zijn terug te vinden in de Statline databank die toegankelijk is via de website van het CBS. In de teksten is aangegeven als gebruik is gemaakt van voorlopige cijfers. Voor de meest recente en definitieve cijfers wordt de lezer aangeraden om de Statline databank te raadplegen. Zie hoofdstuk 15 en 16 voor meer informatie.

Begrippenlijst

Onderstaande toelichting bevat per hoofdstuk de belangrijkste begrippen die in deze *Provincie Op Maat* zijn gebruikt. Per hoofdstuk is alfabetisch gesorteerd.

Hoofdstuk 1 Bevolking naar leeftijd en herkomst

Allochtonen - Personen van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Autochtonen - Personen van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren.

Bevolking – Het geregistreerd aantal personen van Nederland.

Demografische druk - De verhouding tussen het aantal personen van 0 tot 20 jaar en van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Groene druk - De verhouding tussen het aantal personen van 0 tot 20 jaar ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Grijze druk - De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Herkomstgroepering - Kenmerk dat weergeeft met welk land een persoon een feitelijke verwantschap heeft, gegeven het geboorteland van de ouders of van zichzelf. Dit kenmerk maakt onderscheid tussen autochtoon en allochtoon. Binnen de allochtonen is er een onderscheid gemaakt tussen westerse en niet-westerse allochtonen. Dit is ingegeven door de grote verschillen in sociaal-economische en culturele situatie. Binnen de groep niet-westerse allochtonen worden de vier grote doelgroepen van het minderhedenbeleid van de overheid onderscheiden, te weten de herkomst Turkije, Marokko, Suriname en Nederlandse Antillen/Aruba.

Inwoners op 1 januari - De geregistreerde bevolking van Nederland op 1 januari.

Inwoners op 31 december - De geregistreerde bevolking van Nederland op 1 januari plus de bevolkingsgroei over het jaar inclusief het saldo van administratieve correcties en overige correcties.

Marokko - Allochtonen met als herkomstgroepering Marokko, Ifni, Spaanse Sahara of Westelijke Sahara.

Nederlandse Antillen en Aruba - Allochtonen met als herkomstgroepering de tot het Nederlandse koninkrijk behorende eilanden Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius, Sint-Maarten of Aruba.

Niet-westerse allochtonen - Het CBS rekent personen tot de allochtonen als ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen personen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie) en personen die in Nederland zijn geboren (de tweede generatie). Tot de categorie 'niet-westers' behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië met uitzondering van Indonesië en Japan. Op grond van hun sociaal-economische en -culturele positie worden allochtonen uit deze twee landen tot de westerse allochtonen gerekend. Het gaat vooral om mensen die in voormalig Nederlands Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

De herkomstgroepering wordt bepaald aan de hand van het geboorteland van de persoon zelf (1e generatie) of dat van de moeder (2e generatie), tenzij de moeder in Nederland is geboren. In dat geval is gerubriceerd naar het geboorteland van de vader.

Totale druk - de verhouding tussen het aantal personen van 0 tot 20 jaar en van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Westerse allochtonen - Allochtonen met als herkomstgroepering één van de landen in de werelddelen Europa (met uitzondering van Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan.

Hoofdstuk 2 Burgerlijke staat, huishoudens en bevolkingsdichtheid

Bevolkingsdichtheid - Aantal inwoners op 1 januari per vierkante kilometer land.

Eenpersoonshuishoudens - Een persoon die alleen in een woonruimte woont en zelf in de dagelijkse behoeften voorziet.

Gehuwd - Burgerlijke staat die ontstaat na sluiting van een huwelijk of het aangaan van een geregistreerd partnerschap. Inclusief personen die gescheiden zijn van tafel en bed, want zij blijven formeel gehuwd.

Gemiddelde huishoudensgrootte - Het aantal in particuliere huishoudens levende personen gedeeld door het aantal particuliere huishoudens.

Gescheiden - Burgerlijke staat die ontstaat na ontbinding van een huwelijk door echtscheiding of na ontbinding van een geregistreerd partnerschap anders dan door het overlijden van de partner. Exclusief personen die gescheiden zijn van tafel en bed, want zij blijven formeel gehuwd.

Meerpersoonshuishoudens met kinderen - Meerpersoonshuishouden met thuiswonende kinderen. Thuiswonende kinderen zijn personen die ongeacht leeftijd of burgerlijke staat een kind-ouder relatie hebben met één of twee tot het huishouden behorende ouders. Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen maar geen pleegkinderen.

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen - Meerpersoonshuishouden zonder thuiswonende kinderen. Thuiswonende kinderen zijn personen die ongeacht leeftijd of burgerlijke staat een kind-ouder relatie hebben met één of twee tot het huishouden behorende ouders. Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen maar geen pleegkinderen.

Ongehuwd - Burgerlijke staat die aangeeft dat een persoon nog nooit een huwelijk heeft gesloten of een geregistreerd partnerschap is aangegaan.

Overige huishoudens - Huishoudens bestaande uit personen die met andere personen op eenzelfde adres wonen maar geen partnerrelatie met die andere personen onderhouden en geen kind zijn van die andere personen. Te denken valt bijvoorbeeld aan studenten die een huishouden vormen of aan twee zussen die samen in een huis wonen.

Particuliere huishoudens - Particuliere huishoudens bestaan uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte zijn gehuisvest en zelf in hun dagelijks onderhoud voorzien. Naast eenpersoonshuishoudens onderscheiden we meerpersoonshuishoudens (niet-gehuwde paren met en zonder kinderen, echtparen met en zonder kinderen, eenouderhuishoudens en overige huishoudens).

Hoofdstuk 3 Loop van de bevolking

Bevolkingsgroei - Het geboorteoverschot plus het vestigingsoverschot (binnenlands migratieoverschot en migratieoverschot) plus het saldo van de administratieve correcties en de overige correcties.

Bevolkingsgroei, relatief - Bevolkingsgroei uitgedrukt per duizend van de beginbevolking op 1 januari in de periode waarin de desbetreffende mutaties (geboorte, overlijdensgevallen en dergelijke) plaatsvinden.

Binnenlands migratiesaldo - Saldo van:

- 1) vestiging in de gemeente uit andere gemeenten binnen Nederland en
- 2) vertrek uit de gemeente naar andere gemeenten binnen Nederland.

Binnenlands migratiesaldo, relatief - Binnenlands migratiesaldo per duizend van de gemiddelde bevolking in het waarnemingsjaar.

Emigratie - Vertrek van personen naar het buitenland plus de administratief afgevoerde personen min de administratief opgenomen personen.

Geboorte - Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december. Elke levendgeborene is geteld naar de woongemeente van de geborene en dus niet naar de gemeente waar de geboorte heeft plaatsgevonden.

Geboorte, relatief - Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december per duizend van de gemiddelde bevolking.

Geboorteoverschot - Het aantal levendgeborenen min het aantal sterfgevallen. Ook wel: natuurlijke bevolkingsgroei.

Geboorteoverschot, relatief - Geboorteoverschot per duizend van de gemiddelde bevolking.

Immigratie - Vestiging in Nederland vanuit het buitenland.

Migratieoverschot - Zie migratiesaldo.

Migratiesaldo - Het aantal gevestigde personen min het aantal vertrokken personen inclusief het saldo van de administratieve correcties (administratieve opnemingen min administratieve afvoeringen).

Migratiesaldo, relatief - Migratieoverschot per duizend van de gemiddelde bevolking in het waarnemingsjaar.

Sterfte - Het aantal overledenen van 1 januari tot en met 31 december waarbij een bevoegde arts een overlijdensakte heeft getekend. Elke overledene is geteld naar de woongemeente van de overledene en dus niet naar de gemeente waar het overlijden heeft plaatsgevonden.

Sterfte, relatief - Het aantal overledenen van 1 januari tot en met 31 december per duizend van de gemiddelde bevolking.

Hoofdstuk 4 Bevolkingsprognose

Eenpersoonshuishoudens - Personen die alleen in een woonruimte zijn gehuisvest. Tot de eenpersoonshuishoudens worden ook personen gerekend die met anderen eenzelfde adres bewonen maar een eigen huishouding voeren.

Meerpersoonshuishoudens - Niet-gehuwde paren, echtparen, eenouderhuishoudens en overige huishoudens.

Overige huishoudens - Huishoudens bestaande uit personen die met andere personen op eenzelfde adres wonen maar geen partnerrelatie met die andere personen onderhouden en geen kind zijn van die andere personen. Te denken valt bijvoorbeeld aan studenten die een huishouden vormen of aan twee zussen die samen in een huis wonen.

Hoofdstuk 5 Onderwijs

Basisonderwijs - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet primair onderwijs (WPO). Het reguliere basisonderwijs is bedoeld voor kinderen van 4-12 jaar.

Beroepsbegeleidende leerweg - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). De beroepsbegeleidende leerweg (BBL) bestond voor 1996 uit het beroepsbegeleidend onderwijs en het leerlingwezen. Het betreft hier vol- én deeltijdonderwijs.

Beroepsopleidende leerweg - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). De beroepsopleidende leerweg (BOL) bestond voor 1996 uit het middelbaar beroepsonderwijs. Het betreft hier vol- én deeltijdonderwijs.

Speciale scholen (expertisecentra) - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op de expertisecentra (WEC). De WEC regelt al het overige speciaal onderwijs (zowel basis als voortgezet) dat niet is opgenomen in de Wet primair onderwijs (WPO) of de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en omvat een tiental onderwijstypen.

Havo - Hoger algemeen voortgezet onderwijs.

Hoger beroepsonderwijs - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Het betreft hier voltijdonderwijs, deeltijdonderwijs en duaal onderwijs.

Middelbaar beroepsonderwijs - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). Het omvat de beroepsopleidende leerweg (BOL) en de beroepsbegeleidende leerweg (BBL). Het betreft hier vol- én deeltijdonderwijs.

Schoolgemeente - Een schoolgemeente beschrijft de groep leerlingen die naar school gaat op een vestiging die in de betreffende gemeente dan wel regio staat.

Speciaal basisonderwijs - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet primair onderwijs (WPO). Het speciaal basisonderwijs is bedoeld voor kinderen die meer hulp behoeven bij de opvoeding en het leren dan het reguliere basisonderwijs kan bieden.

VMBO – Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.

Voortgezet onderwijs - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) met uitzondering van het praktijkonderwijs. De WVO omvat de volgende onderwijssoorten: vwo, havo, vmbo, lwoo, praktijkonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs (svo).

Voortgezet onderwijs algemene leerjaren 1-2 - Sinds 1993 starten leerlingen in het voortgezet onderwijs met een periode van 'basisvorming'. Tijdens de basisvorming volgen alle leerlingen gezamenlijk een breed samengesteld vakkenaanbod, dat niet verschilt per schoolsoort. De duur van de basisvorming kan van school tot school verschillen. Het uitgangspunt is drie jaar, maar een duur van twee of vier jaar is ook mogelijk. In deze tabel worden de eerste twee leerjaren alleen weergegeven als gemeenschappelijke leerjaren; gemeenschappelijk voor alle schoolsoorten behalve het praktijkonderwijs.

Vwo – Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs.

Wetenschappelijk onderwijs - Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Uitgezonderd zijn de theologische universiteiten, de Universiteit voor Humanistiek, de transnationale Universiteit Limburg, de Universiteit van Nijmegen en de Open Universiteit. Het betreft hier voltijdonderwijs, deeltijdonderwijs en duaal onderwijs.

Woongemeente - Een woongemeente beschrijft de groep leerlingen en studenten die op 1 oktober van het schooljaar of studiejaar in de betreffende gemeente dan wel regio woont. Niet van elke leerling/student is bekend wat de woongemeente is. In het nationale totaal zit bij elke schoolsoort een groep leerlingen/studenten waarvan de woongemeente niet bekend is.

Hoofdstuk 6 Woningvoorraad

Gemiddelde woningwaarde - Voor de bepaling van de gemiddelde woningwaarde is niet gebruik gemaakt van alle WOZ-objecten die als woning zijn getypeerd. De wet WOZ onderscheidt drie categorieën woningen. Globaal kunnen deze worden omschreven als woningen dienend tot hoofdverblijf, woningen met praktijkruimte en recreatiewoningen en overige woningen. Deze laatste categorie omvat naast recreatiewoningen onder meer garageboxen. Om een zo zuiver mogelijk beeld van de woningmarkt te geven is deze categorie buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van de gemiddelde woningwaarde. Daarnaast is van belang op te merken dat boerderijen en andere onroerende goederen waarin wel wordt gewoond, maar die in hoofdzaak worden gebruikt voor niet-woondoeleinden (bijvoorbeeld een winkel met bovenwoning), tot de niet-woningen zijn gerekend. De stijging van de gemiddelde woningwaarde per gemeente vergeleken met 2006 betreft alleen de gemeenten die niet bij een gemeentelijke herindeling per 1 januari 2007 zijn betrokken. Waardepeildatum 1 januari 2005.

Recreatiewoningen - Het aantal recreatiewoningen op 1 januari. Een recreatiewoning is een tot bewoning bestemd gebouw dat gelegen is op een officieel voor recreatie aangewezen terrein en/of bestemd is voor bewoning gedurende de vakantie. Een recreatiewoning voldoet aan alle criteria die gelden voor woningen, maar hoeft niet geschikt te zijn voor bewoning gedurende het gehele jaar.

De recreatiewoningvoorraadcijfers zijn gebaseerd op de uitkomsten van de administratieve woningtelling met peildatum 1 januari 1992 en de daarna door de gemeenten aan het CBS gemelde mutaties.

Saldo vermeerdering woningen - Per duizend woningen op 1 januari. Het saldo vermeerdering betreft het verschil tussen het aantal woningen dat aan de voorraad is toegevoegd en het aantal dat aan de voorraad is onttrokken. Toegevoegd door nieuwbouw of andere redenen. Onttrokken door brand, afbraak, sloop, verbouw, onbewoonbaarverklaring, verandering van bestemming en andere redenen. De berekening van het saldo is inclusief administratieve correcties.

Voorraad woningen - Aantal woningen op 1 januari. Een woning is een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, bestemd is voor permanente bewoning door één particulier huishouden.

Voorraad wooneenheden - Het aantal wooneenheden per 1 januari. Een wooneenheid is een deel van een tot permanente bewoning bestemd gebouw door een particulier huishouden en dat voldoet aan alle criteria die van toepassing zijn op woningen. Voor eventueel ontbrekende keuken en/of douche dient een gemeenschappelijke voorziening in het gebouw aanwezig te zijn. Het gebouw waarin de wooneenheid is gelegen, is gebouwd of verbouwd met als bestemming bewoning door meerdere particuliere huishoudens.

De voorraadcijfers zijn gebaseerd op de administratieve woningtelling met als peildatum 1 januari 1992 en de daarna door de gemeenten aan het CBS gemelde mutaties.

Waarde onroerende zaken - Sinds 1 januari 1995 is de wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) van kracht. Deze wet verplicht gemeenten al het onroerend goed binnen de gemeentegrenzen periodiek te taxeren en de aldus vastgestelde WOZ-waarde te gebruiken bij het bepalen van de gemeentelijke aanslag Onroerende Zaak Belastingen (OZB). Verder dienen de gemeenten de individuele WOZ-waarden te leveren aan de Belastingdienst en de Waterschappen ten behoeve van de heffing van de inkomstenbelasting, de vermogensbelasting en de waterschapsomslagen.

Woningdichtheid - Totaal aantal woningen op 1 januari per vierkante kilometer land (exclusief wooneenheden en recreatiewoningen).

Hoofdstuk 7 Nieuwbouw

Eengezinswoning - Elke woning die tevens een geheel pand vormt. Hieronder vallen dus niet alleen de vrijstaande woningen, maar ook aangebouwde woningen zoals twee onder één kap gebouwde hele huizen, boerderijen met woning en voorts alle eengezinsrijenhuisen.

Meergezinswoning - Flats, galerijwoningen, portiekwoningen, beneden- en bovenwoningen, woningen boven bedrijfsruimten voor zover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur, alsmede de woongelegenheden in serviceflats en dergelijke.

Nieuwbouwwoningen - Aantal in een bepaald jaar gereedgekomen woningen als gevolg van nieuwbouw.

Hoofdstuk 8 Arbeid

Baan - Een baan is een werkring van een werknemer. Als iemand meer dan één werkring heeft, telt elke werkring als een afzonderlijke baan. De banen van beroepsmilitairen zijn wel geteld bij het landelijk totaal maar niet bij de onderliggende regionale niveaus.

Commerciële dienstverlening (G/K) - SBI-codering:

G: Reparatie consumentenartikelen; handel.

H: Horeca.

I: Vervoer, opslag en communicatie.

J: Financiële instellingen.

K: Verhuur en zakelijke dienstverlening.

Landbouw, bosbouw en visserij (A/B) - SBI-codering:

A: Landbouw, jacht en bosbouw.

B: Visserij.

Niet-commerciële dienstverlening (L/O) - SBI-codering:

L: Openbaar bestuur; sociale verzekeringen.

M: Onderwijs.

N: Gezondheids- en welzijnszorg.

O: Cultuur, recreatie en overige dienstverlening.

Standaard Bedrijfsindeling (SBI) - Bedrijven worden ingedeeld naar de voornaamste activiteit volgens de Standaard Bedrijfsindeling 1993 (SBI'93).

Werknemer - Iemand die arbeid verricht op basis van loon of salaris in dienst van bedrijven en instellingen.

Winning en energievoorziening (C/F) - SBI-codering:

C: Delfstoffenwinning.

D: Industrie.

E: Openbare voorzieningsbedrijven.

F: Bouwnijverheid.

Hoofdstuk 9 Bedrijfsvestigingen

Bedrijf - Een bedrijf is de feitelijke transactor in het productieproces gekenmerkt door zelfstandigheid ten aanzien van de beslissingen over dat proces en door het aanbieden van zijn producten aan derden. Uit deze definitie en met name uit het element zelfstandigheid volgt dat een bedrijf meer dan één vestiging kan omvatten, maar ook meer dan één juridische eenheid. (Onder juridische eenheden worden zowel natuurlijke als rechtspersonen verstaan). Dit is het geval wanneer de afzonderlijke vestigingen of juridische eenheden niet zelfstandig opereren. Andersom komt het voor dat binnen een juridische eenheid verschillende onderdelen te onderscheiden zijn die wat betreft de productie zelfstandig opereren. Deze vormen dan op grond van de definitie evenzovele bedrijven. Dit laatste doet zich vooral voor bij grotere concerns met uiteenlopende activiteiten. Wanneer een aldus gedefinieerde eenheid zich uitstrekt over verschillende landen wordt terwille van de nationale statistiek het Nederlandse deel als een geheel bedrijf beschouwd.

In de officiële CBS-terminologie wordt het bedrijf zoals hier gedefinieerd bedrijfseenheid (BE) genoemd, zodat geen verwarring kan ontstaan met de term bedrijf uit het - in dit opzicht weinig precieze - spraakgebruik. De statistische eenheid bedrijf is een operationalisering van de kind-of-activity unit, zoals gedefinieerd door Eurostat. Deze definitie combineert twee eisen die strijdig kunnen zijn: bijdragen aan één activiteit versus het overeenkomen met één of meer operationele eenheden. Nederland geeft bij het operationaliseren naar de statistische eenheid bedrijf prioriteit aan de tweede eis.

Bedrijfsvestiging - Bedrijven hebben één of meer lokale eenheden, zogenaamde vestigingen. De meeste bedrijven bestaan uit één vestiging, een kleine zes procent van de bedrijven heeft meer dan één vestiging. Een vestiging is een afzonderlijk gelegen ruimte, terrein of complex van ruimten of terreinen, benut door een onderneming voor de uitoefening van activiteiten. Meerdere locaties van een bedrijf binnen één postcodegebied worden als één vestiging beschouwd. Vestigingen worden ingedeeld naar de economische activiteit van het bedrijf waartoe zij behoren.

Hoofdstuk 10 Sociale zekerheid

AO-uitkeringen - Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) die aan het eind van de verslagperiode niet waren beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen.

Vanaf 29 december 2005 is voor nieuwe gevallen de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) van kracht geworden. Het aantal WAO-uitkeringen betreft dus de oude gevallen van vóór 29 december 2005. De Wet WIA kent de twee regelingen inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) en werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA). Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen in het kader van de regeling IVA en de regeling WGA dat aan het eind van de verslagperiode niet was beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen, komt binnenkort regionaal beschikbaar. Het totaal aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is nu dus exclusief het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen krachtens de Wet WIA.

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan aanspraak bestaan op meer dan één uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om zo'n tienduizend uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabel geeft dus geen informatie over het aantal mensen met één of meer uitkeringen, maar wel over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger. Dit betekent dat formeel

niet gezegd kan worden dat bijvoorbeeld mannen vaker een arbeidsongeschiktheids-uitkering hebben dan vrouwen, maar wel dat de uitkeringen vaker betrekking hebben op mannen dan op vrouwen. De cijfers zijn exclusief de uitkeringen aan uitkeringsgerechtigden in het buitenland. Het nationaal totaal is inclusief de arbeidsongeschiktheidsregelingen (WAO, Wajong, WAZ) waarbij de leeftijd van de aanvrager onbekend is, waarbij het geslacht van de aanvrager onbekend is of waarbij de woon- of verblijfplaats van de aanvrager onbekend is.

AO-uitkeringen, relatief - AO-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar op 31 december.

IOAW-uitkeringen - De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) voorziet in een werkloosheidsregeling die aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers een inkomensgarantie biedt op het niveau van het sociaal minimum. De uitkomsten geven niet het aantal personen weer dat afhankelijk is van een IOAW-uitkering, maar het aantal uitkeringen dat aan huishoudens is toegekend. Dit is met name van belang bij huishoudens van (echt)paren; hoewel bij (echt)paren beide partners voor gelijke delen recht hebben op de uitkering, is er toch sprake van slechts één uitkering en wordt alleen het geslacht van degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd in beschouwing genomen. Doordat bij (echt)paren de uitkering overwegend wordt aangevraagd door een man, zijn gegevens over vrouwen in de uitkomsten ondervertegenwoordigd. Het nationaal totaal is inclusief de IOAW-uitkeringen waarbij het geslacht van de aanvrager onbekend is.

IOAZ-uitkeringen - De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen. De hier gepresenteerde uitkomsten geven niet het aantal personen weer dat afhankelijk is van een IOAZ-uitkering, maar het aantal uitkeringen dat aan huishoudens is toegekend. Dit is met name van belang bij huishoudens van (echt)paren; hoewel bij (echt)paren beide partners voor gelijke delen recht hebben op de uitkering, is er toch sprake van slechts één uitkering en wordt alleen het geslacht van degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd in beschouwing genomen.

Wajong-uitkeringen - Het aantal uitkeringen krachtens de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

Wajong-uitkeringen, relatief - Wajong-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar op 31 december.

WAO-uitkeringen - Het aantal uitkeringen krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO).

WAO-uitkeringen, relatief - WAO-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar op 31 december.

WAZ-uitkeringen - Het aantal uitkeringen krachtens de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ).

WAZ-uitkeringen, relatief - WAZ-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar op 31 december.

WWB-uitkeringen - Uitkeringen aan thuiswonenden krachtens de Wet werk en bijstand. De uitkomsten geven niet het aantal personen weer dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering, maar het aantal uitkeringen dat aan huishoudens is toegekend. Dit is met name van belang bij huishoudens van (echt)paren; hoewel bij (echt)paren beide partners voor gelijke delen recht hebben op de uitkering, is er toch sprake van slechts één uitkering. Bij de cijfers is er voor gekozen om bij het toedelen van uitkeringen aan (echt)paren consequent de persoonskenmerken over te nemen van de oudste persoon van het (echt)paar. Het nationaal totaal is inclusief de WWB-uitkeringen waarbij degene aan wie de uitkering toebedeeld wordt 65 jaar of ouder is, de leeftijd onbekend is of waarbij het geslacht onbekend is.

WWB-uitkeringen, relatief - Bij het bepalen van het aantal WWB-uitkeringen per duizend huishoudens vindt enige vertekening plaats omdat de standcijfers van het aantal WWB-uitkeringen per 31 december en het aantal huishoudens per 1 januari van het betreffende jaar zijn.

WW-uitkeringen - Uitkeringen krachtens de werkloosheidswet (WW). Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de werkloosheid kan aanspraak bestaan op meer dan één uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabellen geven dus geen informatie over het aantal mensen met één of meer uitkeringen, maar wel over het aantal WW-uitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringsontvanger. Dit betekent dat formeel niet gezegd kan worden dat bijvoorbeeld mannen vaker een WW-uitkering hebben dan vrouwen, maar wel dat de uitkeringen vaker betrekking hebben op mannen dan op vrouwen. Het nationaal totaal is inclusief de WW-uitkeringen waarbij de leeftijd van de aanvrager onbekend is, waarbij de woon- of verblijfplaats van de aanvrager onbekend is of waarbij de aanvrager woonachtig is in het buitenland.

WW-uitkeringen, relatief - WW-uitkeringen per duizend inwoners van 15 tot 65 jaar op 31 december.

Hoofdstuk 11 Veestapel en mestproductie

Dunne mest - Alle rundveemest (uitgezonderd de stalmest van zoog-, mest- en weidekoeien), de weidemest van schapen, paarden en pony's, alle varkensmest en de mest van leghennen in een stalsysteem met dunne mest.

Fosfaat - Fosfaatproductie (als P_2O_5) van de gehele veestapel in het gehele jaar. Er zijn voor fosfaat geen gasvormige verliezen. De fosfaatexcretie is dus gelijk aan de hoeveelheid in de mest op het moment van aanwenden.

Kalium - Kali-productie (als K_2O) van de gehele veestapel in het gehele jaar. Er zijn voor kalium geen gasvormige verliezen. De kali-excretie is dus gelijk aan de hoeveelheid in de mest op het moment van aanwenden.

Mineralen per hectare cultuurgrond - De mineralenuitscheidingsfactoren per hectare cultuurgrond zijn berekend met behulp van de totale cultuurgrond exclusief braakland (natuurbraak en groenbraak) en snel groeiend hout.

Overig vee - Schapen, paarden en pony's, geiten, konijnen, edelpelsdieren en pluimvee met uitzondering van kippen.

Runderen - Jongvee, melk- en kalfkoeien, zoogkoeien en vlees- en weidekoeien, fokstieren en kalveren.

Stikstofuitscheiding - Stikstofuitscheiding (als N-totaal) van de gehele veestapel in het gehele jaar.

Varkens - Biggen, vleesvarkens en fokvarkens.

Vaste mest - De stalmest van vleeskoeien, schapen, geiten, paarden en pony's, de pluimveemest in stalsystemen met vaste mest en de mest van konijnen en pelsdieren.

Hoofdstuk 12 Verkeer en vervoer

Bedrijfsmotorvoertuigen - Bedrijfsvoertuigen met een motor (dus met uitzondering van aanhangwagens en opleggers) die ingericht zijn voor het vervoer van goederen of personen, voor het uitvoeren van bijzondere doeleinden of voor het trekken van opleggers:

1. Bestelauto's (drie- en vierwielige vrachtoertuigen, waarvan het ledig gewicht vermeerderd met het laadvermogen ten hoogste 3 500 kg bedraagt).
2. Vrachtauto's (vier- en meerwielige ongelede vrachtoertuigen, waarvan het ledig gewicht vermeerderd met het laadvermogen meer dan 3 500 kg bedraagt).

3. Trekkers (motorvoertuigen ingericht voor het trekken van opleggers).
4. Speciale voertuigen (bedrijfsauto's voor bijzondere doeleinden zoals brandweerauto's, reinigingsauto's, takelwagens).
5. Autobussen (motorvoertuigen ingericht voor het vervoer van behalve de bestuurder negen of meer passagiers).

Gemeentelijke en waterschapswegen - Wegen beheerd door gemeente of waterschap. Waterschapswegen vormen een belangrijk deel van het wegennet buiten de bebouwde kom van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland.

Motortweewielers - Motorrijwielen, scooters, motorcarriers en motorinvalidenwagens met een motorrijwielkentekenbewijs.

Motortweewielers, relatief - Motorrijwielen, scooters, motorcarriers en motorinvalidenwagens met een motorrijwielkentekenbewijs per duizend inwoners op 1 januari.

Personenauto's - Motorvoertuigen ingericht voor het vervoer van ten hoogste acht passagiers behalve de bestuurder, met inbegrip van combinatiewagens.

Personenauto's, relatief - Personenauto's per duizend inwoners op 1 januari. Bij het bepalen van het aantal voertuigen per geografische eenheid wordt uitgegaan van de woon- of vestigingsplaats die is opgegeven bij de tenaamstelling van het kenteken. Grote leasemaatschappijen in gemeenten vertekenen het aantal personenauto's per duizend inwoners.

Provinciale wegen - Wegen beheerd door de provincie.

Rijkswegen - Wegen beheerd door het Rijk.

Totale weglengte - Totale lengte van alle wegen die worden beheerd door wegbeheerders als het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen, voorzien van een straatnaam of nummer, waarop verkeer met motorvoertuigen op meer dan twee wielen is toegestaan. Fiets- en voetpaden zijn uitgesloten.

Hoofdstuk 13 Oppervlakte

Omgevingsadressendichtheid - De omgevingsadressendichtheid (OAD) van een gemeente is het gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer binnen een cirkel met een straal van één kilometer op 1 januari. De OAD beoogt de mate van concentratie van menselijke activiteiten (wonen, werken, schoolgaan, winkelen, uitgaan etc.) weer te geven. Voor de berekening van de maatstaf is eerst voor ieder adres binnen een gemeente de adressendichtheid vastgesteld van een gebied met een straal van één kilometer rondom dat adres. Daarna is het gemiddelde berekend van de OAD's van alle afzonderlijke adressen binnen de gemeente. Bij bovengemeentelijke indelingen is de adresgewogen OAD bepaald. Bij de berekening van de OAD is rekening gehouden met gemeentelijke herindelingen, grenscorrecties en sloop. De OAD is uitgezonderd de nieuwe adressen van het betreffende kalenderjaar.

Oppervlakte binnenwater - Totale oppervlakte volgens de regionale indelingen op 1 januari van inlandig water in gebruik als vaarweg, recreatiewater, delfstofwinplaats, vloeï- en/of slibveld, alsmede spaarbekkens.

Oppervlakte buitenwater - Totale oppervlakte volgens de regionale indelingen op 1 januari van water onderhevig aan getijden.

Oppervlakte land - Totale oppervlakte land volgens de regionale indelingen op 1 januari. Binnenwater smaller dan zes meter, kwelders, schorren, moerassen, rietlanden en dergelijke zijn tot land gerekend.

Oppervlakte totaal – De gegevens over de totale oppervlakte volgens de regionale indelingen op 1 januari zijn berekend uit digitale bestanden van de gemeentegrenzen. Deze worden samengesteld door de Topografische dienst. De onderverdeling in land en water is berekend op grond van de meest recente gegevens afkomstig uit de statistiek van het Bodemgebruik (ook wel bodemstatistiek genoemd). De cijfers over het bodemgebruik liggen voor drie of vier jaar vast. Hierbij wordt de oppervlakte uit een ouder jaar, in deze publicatie het jaar 2003, herberekend naar de gemeentelijke indeling van 2007.

Oppervlakte water - Totale oppervlakte binnen- en buitenwater volgens de regionale indelingen op 1 januari. Binnenwater smaller dan zes meter, kwelders, schorren, moerassen, rietlanden en dergelijke zijn tot land gerekend.

Hoofdstuk 14 Lokalisering

Stedelijkheid - Op grond van de omgevingsadressendichtheid is aan ieder gebied een stedelijkheidsklasse toegekend. De volgende klassenindeling is gehanteerd:

- zeer sterk stedelijk: 2 500 of meer adressen per vierkante kilometer
- sterk stedelijk: 1 500 tot 2 500 adressen per vierkante kilometer
- matig stedelijk: 1 000 tot 1 500 adressen per vierkante kilometer
- weinig stedelijk: 500 tot 1 000 adressen per vierkante kilometer
- niet stedelijk: minder dan 500 adressen per vierkante kilometer.

Niet stedelijke gemeente - Op grond van de omgevingsadressendichtheid is aan iedere gemeente een stedelijkheidsklasse toegekend. Een niet stedelijke gemeente heeft minder dan 500 adressen per vierkante kilometer.

Stedelijke gemeente - Op grond van de omgevingsadressendichtheid is aan iedere gemeente een stedelijkheidsklasse toegekend. Een stedelijke gemeente (samenvoeging van zeer sterk, sterk en matig stedelijk) heeft 1 000 of meer adressen per vierkante kilometer.

Weinig stedelijke gemeente - Op grond van de omgevingsadressendichtheid is aan iedere gemeente een stedelijkheidsklasse toegekend. Een weinig stedelijke gemeente heeft 500 tot 1 000 adressen per vierkante kilometer.

1a. Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2007

	Totaal	0 tot 5 jaar	5 tot 10 jaar	10 tot 15 jaar	15 tot 20 jaar	20 tot 25 jaar	25 tot 45 jaar	45 tot 65 jaar	65 tot 80 jaar	80 jaar of ouder
	<i>aantal</i>	<i>%</i>								
Aalten	27 570	5,9	6,4	6,3	6,2	4,7	26,6	27,8	12,0	4,0
Apeldoorn	155 564	5,8	6,0	6,0	6,0	5,2	27,1	28,0	11,6	4,2
Arnhem	142 569	5,9	5,4	5,0	5,4	7,8	33,6	24,2	9,1	3,5
Barneveld	50 953	7,5	7,9	7,9	7,9	6,7	26,0	23,6	9,6	3,0
Berkelland	45 213	5,8	6,3	6,3	6,2	4,1	25,5	29,2	12,7	3,8
Beuningen	25 231	5,8	6,7	7,3	7,0	4,7	27,4	29,2	9,4	2,5
Bronckhorst	37 788	5,6	6,2	6,7	5,7	4,0	24,0	30,0	13,6	4,3
Brummen	21 229	5,3	6,4	6,6	6,0	4,4	24,9	29,0	13,6	3,8
Buren	25 647	5,9	7,0	6,4	6,3	4,4	26,9	30,5	10,0	2,5
Culemborg	27 178	6,9	7,3	7,1	6,4	4,7	29,2	26,5	9,0	2,9
Doesburg	11 593	5,7	6,7	6,7	5,7	4,4	27,8	28,8	11,2	3,1
Doetinchem	56 238	5,9	6,2	6,2	5,9	4,9	28,1	27,7	11,4	3,7
Druuten	18 114	6,3	7,1	6,6	6,1	4,8	29,2	27,8	9,8	2,3
Duiven	25 605	6,0	8,2	7,8	6,7	4,0	28,5	26,7	9,5	2,5
Ede	107 500	6,6	6,9	6,7	7,1	6,6	27,1	24,9	10,5	3,5
Elburg	22 216	6,9	7,2	6,5	6,6	6,1	27,8	25,5	10,2	3,0
Epe	32 989	5,3	6,2	6,0	5,7	4,7	24,3	29,5	13,6	4,7
Ermelo	26 305	5,1	6,1	6,6	7,5	5,7	23,9	28,3	12,6	4,2
Geldermalsen	26 234	6,6	7,6	6,8	6,4	4,8	27,5	27,8	9,8	2,8
Groesbeek	18 907	4,9	5,7	6,4	6,0	4,0	23,9	30,3	13,8	5,0
Harderwijk	42 079	6,6	6,9	6,2	6,7	5,9	28,9	25,7	9,9	3,4
Hattem	11 630	6,4	6,4	6,6	6,6	4,4	24,9	28,1	12,7	4,1
Heerde	18 013	5,6	6,3	6,2	6,4	4,7	25,2	28,8	12,4	4,4
Heumen	16 673	5,7	7,2	7,5	6,3	3,5	24,3	30,4	12,5	2,6
Lingewaal	10 867	6,0	6,8	6,8	6,8	4,9	26,8	28,8	10,0	3,0
Lingewaard	44 344	6,5	6,7	6,2	5,9	4,2	27,5	29,9	10,3	2,7
Lochem	32 832	5,2	6,0	6,1	5,9	3,4	22,2	30,2	15,4	5,6
Maasdriel	23 514	6,1	6,7	6,3	6,2	5,0	27,6	28,8	9,9	3,3
Millingen aan de Rijn	5 866	5,5	6,6	6,5	6,5	4,0	26,8	30,2	10,5	3,4
Monterland	35 054	5,5	6,4	6,4	5,9	4,2	26,0	29,6	12,9	3,0
Neder-Betuwe	22 309	7,4	8,2	8,2	7,6	5,8	25,9	25,3	8,9	2,6
Neerijnen	11 850	7,6	7,4	6,6	5,9	5,2	28,3	26,3	9,6	3,0
Nijkerk	38 879	6,8	7,0	6,4	6,5	5,9	28,2	26,2	10,2	2,7
Nijmegen	160 907	5,2	5,0	4,8	6,2	10,4	31,2	24,3	9,7	3,3
Nunspeet	26 583	6,5	7,1	7,2	7,4	6,2	25,4	25,0	11,1	4,2
Oldebroek	22 800	6,3	6,9	6,7	8,0	6,8	26,1	26,1	10,3	2,9
Oost Gelre	29 853	6,0	6,8	6,9	6,5	4,5	26,3	28,0	11,8	3,2
Oude IJsselstreek	40 068	5,7	6,6	6,5	5,6	4,3	26,1	28,8	12,4	4,0
Overbetuwe	43 161	6,6	7,5	6,8	6,2	4,0	27,7	28,2	10,3	2,6
Putten	23 041	6,2	7,0	7,2	6,9	5,7	25,9	25,9	11,7	3,4
Renkum	31 640	5,2	5,4	6,1	5,4	3,3	22,6	29,6	15,4	6,9
Rheden	43 950	4,8	5,4	5,5	5,6	4,6	23,6	28,1	16,1	6,3
Rijnwaarden	10 999	5,6	6,7	6,2	5,6	4,4	27,8	30,2	10,7	2,7
Rozendaal	1 527	5,4	6,3	6,2	6,1	1,8	19,1	30,0	19,3	5,8
Scherpenzeel	8 926	6,5	8,0	7,5	6,5	5,6	26,9	25,3	10,6	3,0
Tiel	41 191	6,8	7,1	6,6	6,2	5,4	30,4	25,7	8,8	3,0
Ubbergen	9 369	5,4	6,0	6,0	4,9	3,1	24,6	30,5	14,5	5,0
Voorst	23 510	4,8	5,7	6,6	7,0	5,0	23,1	30,7	12,7	4,4
Wageningen	35 680	4,8	4,9	4,6	6,0	11,5	32,8	22,3	8,9	4,1
West Maas en Waal	18 261	5,3	6,7	6,5	5,9	4,3	26,6	29,8	11,6	3,3
Westervoort	15 599	5,4	5,9	7,2	8,2	5,5	25,9	31,2	8,3	2,3
Wijchen	39 479	6,3	6,8	6,5	6,3	4,6	27,9	28,7	10,0	2,8
Winterswijk	29 249	6,1	6,3	6,2	5,8	4,8	26,0	27,6	12,6	4,6
Zaltbommel	26 194	7,5	7,5	7,1	6,4	5,3	27,5	25,8	9,9	3,0
Zevenaar	31 884	5,3	5,7	6,1	5,5	4,4	26,5	30,5	12,7	3,2
Zutphen	46 635	6,2	6,6	6,1	5,8	4,8	28,4	28,0	10,1	3,9
Groningen	573 614	5,3	5,6	5,5	6,3	7,9	27,9	26,7	10,8	4,1
Friesland	642 209	6,0	6,4	6,3	6,3	5,8	26,7	27,3	11,4	4,0
Drenthe	486 197	5,7	6,4	6,2	5,9	4,7	25,9	28,7	12,4	4,2
Noord-Nederland	1 702 020	5,7	6,1	6,0	6,2	6,2	26,9	27,5	11,5	4,1
Overijssel	1 116 374	6,4	6,5	6,3	6,3	6,1	28,1	25,8	10,9	3,5
Flevoland	374 424	7,4	7,6	7,3	7,1	6,2	30,6	24,7	6,8	2,1
Gelderland	1 979 059	6,0	6,4	6,3	6,3	5,7	27,6	27,2	11,0	3,6
Oost-Nederland	3 469 857	6,3	6,6	6,4	6,4	5,9	28,1	26,5	10,5	3,4
Utrecht	1 190 604	6,6	6,4	6,0	6,2	6,6	30,2	25,3	9,5	3,4
Noord-Holland	2 613 070	6,0	6,0	5,7	5,7	5,7	30,3	26,7	10,2	3,7
Zuid-Holland	3 455 097	6,0	6,0	6,0	6,2	6,2	29,2	26,2	10,4	3,9
Zeeland	380 497	5,5	6,1	6,2	5,8	5,0	25,7	28,3	12,5	4,9
West-Nederland	7 639 268	6,0	6,1	5,9	6,0	6,0	29,5	26,3	10,3	3,8
Noord-Brabant	2 419 042	5,7	6,1	6,1	6,1	5,7	28,2	27,6	11,3	3,3
Limburg	1 127 805	4,7	5,5	5,7	6,0	5,3	26,1	30,0	12,9	3,8
Zuid-Nederland	3 546 847	5,4	5,9	6,0	6,0	5,5	27,5	28,4	11,8	3,4
Nederland	16 357 992	5,9	6,1	6,0	6,1	5,9	28,5	26,9	10,8	3,7

1b. Bevolking naar herkomst, 1 januari 2007

	Totaal	Autochtonen	Totaal allochtonen	Westerse allochtonen	Niet-westerse allochtonen					
					Totaal	Marokko	Nederlandse Antillen en Aruba	Suriname	Turkije	Overige niet-westerse allochtonen
	<i>aantal</i>	%								
Aalten	27 570	87,7	12,3	9,3	3,0	0,0	0,1	0,2	1,3	1,5
Apeldoorn	155 564	85,3	14,7	7,8	6,9	0,5	0,6	0,6	2,6	2,6
Arnhem	142 569	71,3	28,7	11,3	17,3	2,0	1,5	2,1	5,5	6,2
Barneveld	50 953	92,6	7,4	4,0	3,3	0,4	0,1	0,2	1,3	1,3
Berkelland	45 213	92,7	7,3	5,1	2,2	0,3	0,1	0,1	0,5	1,1
Beuningen	25 231	88,9	11,1	7,7	3,4	0,2	0,5	0,6	0,4	1,8
Bronckhorst	37 788	94,8	5,2	3,9	1,2	0,0	0,1	0,1	0,2	0,8
Brummen	21 229	89,1	10,9	6,0	4,9	0,2	0,2	0,2	3,2	1,1
Buren	25 647	94,3	5,7	4,5	1,2	0,1	0,2	0,2	0,0	0,7
Culemborg	27 178	79,9	20,1	8,1	12,0	6,9	0,5	1,3	1,4	1,9
Doesburg	11 593	80,9	19,1	9,6	9,5	0,1	0,2	1,1	6,7	1,4
Doetinchem	56 238	87,2	12,8	7,4	5,4	0,2	0,3	0,3	2,8	1,9
Druuten	18 114	89,1	10,9	5,6	5,4	0,2	0,4	0,4	2,8	1,5
Duiven	25 605	88,3	11,7	8,1	3,6	0,1	0,2	0,7	0,6	1,9
Ede	107 500	86,0	14,0	7,0	7,0	2,2	0,2	0,5	1,8	2,2
Elburg	22 216	95,0	5,0	3,2	1,8	0,0	0,1	0,2	0,1	1,4
Epe	32 989	89,2	10,8	6,2	4,6	0,2	0,3	0,2	2,8	1,1
Ermelo	26 305	91,2	8,8	5,4	3,4	0,3	0,3	0,4	0,6	1,8
Geldermalsen	26 234	92,7	7,3	4,3	2,9	1,0	0,2	0,2	0,1	1,4
Groesbeek	18 907	88,0	12,0	10,0	2,0	0,1	0,2	0,2	0,2	1,3
Harderwijk	42 079	84,3	15,7	6,0	9,8	2,4	0,2	0,4	4,7	2,0
Hatter	11 630	93,6	6,4	4,1	2,3	0,1	0,1	0,2	0,4	1,5
Heerde	18 013	95,2	4,8	3,0	1,8	0,0	0,1	0,2	0,4	1,2
Heumen	16 673	88,5	11,5	8,7	2,8	0,1	0,4	0,3	0,1	1,8
Lingewaal	10 867	93,1	6,9	4,0	2,9	0,9	0,1	0,4	0,2	1,3
Lingewaard	44 344	91,0	9,0	6,7	2,3	0,1	0,2	0,3	0,3	1,3
Lochem	32 832	90,9	9,1	5,7	3,4	0,8	0,2	0,2	1,0	1,2
Maasdriel	23 514	93,6	6,4	4,6	1,9	0,5	0,1	0,2	0,0	1,0
Millingen aan de Rijn	5 866	85,2	14,8	13,1	1,7	–	0,1	0,5	–	1,0
Montferland	35 054	89,4	10,6	8,3	2,3	0,0	0,1	0,2	0,8	1,2
Neder-Betuwe	22 309	94,1	5,9	4,2	1,8	0,7	0,0	0,1	0,1	0,8
Neerijnen	11 850	93,9	6,1	3,9	2,2	0,8	0,1	0,2	0,1	1,1
Nijkerk	38 879	90,8	9,2	4,3	4,9	2,0	0,2	0,4	0,8	1,5
Nijmegen	160 907	75,9	24,1	12,0	12,0	2,1	1,3	0,9	3,2	4,6
Nunspeet	26 583	94,4	5,6	3,2	2,5	0,4	0,1	0,2	0,2	1,6
Oldebroek	22 800	95,8	4,2	2,4	1,8	0,1	0,1	0,2	0,1	1,2
Oost Gelre	29 853	92,1	7,9	5,4	2,5	0,7	0,1	0,2	0,4	1,1
Oude IJsselstreek	40 068	86,9	13,1	7,5	5,7	0,1	0,2	0,1	4,2	1,1
Overbetuwe	43 161	90,0	10,0	7,1	2,8	0,1	0,2	0,4	0,6	1,5
Putten	23 041	94,0	6,0	3,6	2,3	0,3	0,1	0,1	0,4	1,4
Renkum	31 640	86,8	13,2	8,9	4,3	0,2	0,3	0,4	1,1	2,3
Rheden	43 950	86,3	13,7	8,8	4,9	0,4	0,3	0,4	2,0	1,8
Rijnwaarden	10 999	88,4	11,6	9,9	1,6	0,1	0,1	0,1	0,5	0,9
Rozendaal	1 527	86,5	13,5	10,1	3,4	–	0,5	0,9	0,1	2,0
Scherpenzeel	8 926	94,8	5,2	3,7	1,5	0,4	0,1	0,2	0,0	0,8
Tiel	41 191	78,2	21,8	8,4	13,4	4,3	0,4	0,5	5,6	2,5
Ubbergen	9 369	87,1	12,9	10,9	2,0	0,1	0,3	0,2	0,2	1,1
Voorst	23 510	92,8	7,2	4,8	2,3	0,0	0,1	0,2	1,0	1,0
Wageningen	35 680	74,5	25,5	12,6	13,0	0,7	0,2	0,9	0,4	10,7
West Maas en Waal	18 261	94,6	5,4	4,3	1,1	0,1	0,1	0,2	0,0	0,7
Westervoort	15 599	84,5	15,5	9,6	5,9	0,6	0,4	1,0	1,3	2,7
Wijchen	39 479	89,1	10,9	7,2	3,6	0,4	0,4	0,6	0,6	1,5
Winterswijk	29 249	85,9	14,1	9,2	4,9	0,6	0,1	0,2	1,5	2,5
Zaltbommel	26 194	91,1	8,9	4,2	4,6	2,7	0,2	0,2	0,1	1,5
Zevenaar	31 884	85,6	14,4	10,4	4,0	0,1	0,2	0,7	1,5	1,4
Zutphen	46 635	84,7	15,3	8,5	6,8	0,6	0,3	0,6	3,1	2,1
Groningen	573 614	87,7	12,3	6,8	5,4	0,3	0,8	1,1	0,8	2,6
Friesland	642 209	91,9	8,1	4,7	3,4	0,3	0,3	0,4	0,3	2,1
Drenthe	486 197	91,4	8,6	5,5	3,0	0,3	0,2	0,4	0,4	1,8
Noord-Nederland	1 702 020	90,3	9,7	5,7	4,0	0,3	0,4	0,6	0,5	2,2
Overijssel	1 116 374	86,1	13,9	6,9	6,9	0,4	0,4	0,5	3,1	2,6
Flevoland	374 424	74,4	25,6	8,1	17,5	2,5	1,7	6,4	1,5	5,4
Gelderland	1 979 059	86,3	13,7	7,5	6,2	1,0	0,4	0,6	1,9	2,4
Oost-Nederland	3 469 857	84,9	15,1	7,4	7,7	0,9	0,5	1,2	2,3	2,8
Utrecht	1 190 604	80,5	19,5	8,2	11,3	3,8	0,7	1,5	2,1	3,2
Noord-Holland	2 613 070	73,4	26,6	10,5	16,1	3,4	0,9	3,7	2,8	5,2
Zuid-Holland	3 455 097	73,6	26,4	9,2	17,2	2,9	1,5	4,1	3,5	5,1
Zeeland	380 497	85,0	15,0	10,4	4,6	0,6	0,5	0,7	0,8	2,1
West-Nederland	7 639 268	75,2	24,8	9,5	15,3	3,1	1,1	3,4	2,9	4,7
Noord-Brabant	2 419 042	84,8	15,2	7,8	7,4	1,5	0,6	0,8	2,0	2,5
Limburg	1 127 805	80,5	19,5	14,3	5,2	1,5	0,3	0,3	1,0	2,2
Zuid-Nederland	3 546 847	83,4	16,6	9,9	6,7	1,5	0,5	0,6	1,7	2,4
Nederland	16 357 992	80,6	19,4	8,8	10,6	2,0	0,8	2,0	2,3	3,5

2a. Huishoudens naar samenstelling en bevolking naar burgerlijke staat, 1 januari 2007

	Particuliere huishoudens					Inwoners 15 jaar of ouder				
	Totaal	Een- persoons- huishoudens	Meer- persoons- huishoudens zonder kinderen	Meer- persoons- huishoudens met kinderen	Gemiddelde huishoudens- grootte	Totaal	Ongehuwd	Gehuwd	Gescheiden	Verweduwd
	<i>aantal</i>	<i>%</i>			<i>personen per huishouden</i>	<i>aantal</i>	<i>%</i>			
Aalten	11 038	27,1	33,1	39,8	2,46	22 419	30,9	57,1	4,1	7,9
Apeldoorn	66 405	32,7	31,7	35,5	2,29	127 757	31,4	53,7	7,7	7,3
Arnhem	71 399	46,5	25,8	27,8	1,96	119 283	44,7	40,0	9,4	5,8
Barneveld	18 238	25,3	29,1	45,5	2,77	39 086	29,2	60,7	4,1	5,9
Berkelland	17 836	24,6	35,3	40,1	2,49	36 896	28,7	59,3	4,1	7,9
Beuningen	9 887	23,8	31,5	44,7	2,53	20 236	30,2	57,5	6,7	5,5
Bronckhorst	14 868	23,4	36,0	40,6	2,52	30 799	27,6	59,9	4,2	8,3
Brummen	8 553	24,5	36,3	39,2	2,45	17 353	26,6	60,8	5,1	7,5
Buren	9 884	21,8	34,8	43,4	2,58	20 690	26,5	61,5	5,4	6,6
Culemborg	11 010	28,5	29,7	41,8	2,45	21 404	31,2	55,6	7,4	5,8
Doesburg	4 913	29,6	31,9	38,5	2,34	9 384	28,7	56,1	8,5	6,7
Doetinchem	23 857	30,6	32,8	36,6	2,33	45 900	31,6	54,5	7,1	6,9
Druuten	6 883	22,3	33,5	44,1	2,56	14 490	31,9	57,1	5,9	5,2
Duiven	9 866	22,2	31,0	46,7	2,59	19 987	27,4	60,3	6,9	5,4
Ede	43 103	31,1	29,8	39,1	2,46	85 761	30,8	56,9	5,9	6,4
Elburg	8 294	23,7	31,6	44,7	2,64	17 615	26,4	62,6	4,7	6,3
Epe	13 384	27,0	34,6	38,4	2,43	27 237	26,8	59,8	5,2	8,2
Ermelo	10 637	32,9	31,0	36,1	2,39	21 639	31,1	56,0	6,3	6,5
Geldermalsen	10 037	23,2	32,8	43,9	2,59	20 738	28,0	60,8	4,9	6,3
Groesbeek	7 558	27,0	33,8	39,1	2,41	15 694	29,1	56,8	5,6	8,5
Harderwijk	17 059	29,6	30,4	40,1	2,44	33 812	30,7	56,2	7,0	6,2
Hattem	4 636	25,8	34,7	39,5	2,48	9 385	25,1	63,4	3,9	7,6
Heerde	7 059	24,4	34,7	40,9	2,51	14 744	25,4	63,1	3,7	7,8
Heumen	6 593	24,6	32,9	42,5	2,50	13 263	27,4	59,7	7,2	5,7
Lingewaal	4 107	20,4	34,1	45,5	2,63	8 733	27,8	61,2	5,3	5,7
Lingewaard	17 502	22,5	34,7	42,8	2,51	35 708	29,1	59,3	5,5	6,0
Lochem	13 430	26,4	37,6	36,1	2,40	27 158	26,2	59,9	5,4	8,6
Maasdriel	8 991	22,7	31,9	45,4	2,59	19 020	28,8	59,1	5,3	6,8
Millingen aan de Rijn	2 379	24,6	34,1	41,3	2,44	4 778	28,7	57,7	6,2	7,3
Montferland	13 694	22,4	35,0	42,6	2,54	28 632	26,9	60,6	5,1	7,4
Neder-Betuwe	7 739	21,4	30,1	48,5	2,86	17 005	27,9	60,8	4,5	6,9
Neerijnen	4 411	21,3	33,1	45,6	2,67	9 286	27,1	60,8	5,0	7,1
Nijkerk	15 032	25,3	32,0	42,7	2,56	30 996	28,3	60,3	5,5	5,9
Nijmegen	85 061	52,1	23,4	24,5	1,86	136 849	48,7	37,1	8,5	5,7
Nunspeet	9 869	25,9	30,7	43,4	2,66	21 082	27,9	60,6	4,6	6,9
Oldebroek	7 964	19,9	30,2	49,9	2,82	18 286	28,2	62,7	3,1	6,0
Oost Gelre	11 432	24,3	33,7	41,9	2,56	23 965	31,7	57,0	4,2	7,1
Oude IJsselstreek	15 898	24,9	34,0	41,0	2,48	32 573	28,0	59,1	4,9	8,0
Overbetuwe	16 728	23,1	33,2	43,7	2,55	34 131	28,4	59,5	6,1	6,0
Putten	8 516	24,5	31,3	44,2	2,68	18 322	26,6	61,5	5,1	6,9
Renkum	14 014	35,0	33,6	31,3	2,18	26 337	28,5	54,2	7,8	9,5
Rheden	20 036	36,0	33,7	30,3	2,14	37 053	28,9	53,6	7,9	9,6
Rijnwaarden	4 394	23,0	35,3	41,7	2,48	8 966	28,8	58,4	5,6	7,2
Rozendaal	642	21,5	45,2	33,3	2,38	1 253	19,4	70,2	4,2	6,3
Scherpenzeel	3 360	25,3	32,2	42,5	2,63	6 961	26,8	61,9	4,7	6,6
Tiel	17 017	30,1	29,7	40,2	2,40	32 755	30,9	54,6	8,2	6,3
Ubbergen	4 124	33,3	34,4	32,3	2,22	7 743	30,0	55,5	6,3	8,2
Voorst	9 023	24,3	35,3	40,4	2,52	19 501	30,7	57,6	4,4	7,2
Wageningen	19 948	59,4	20,0	20,6	1,75	30 559	49,5	38,6	6,0	5,8
West Maas en Waal	7 149	23,1	35,3	41,6	2,53	14 873	28,7	59,3	4,9	7,1
Westervoort	6 199	24,6	28,9	46,5	2,51	12 703	30,4	56,3	8,2	5,1
Wijchen	15 642	25,0	31,5	43,5	2,50	31 705	29,7	57,7	6,6	6,1
Winterswijk	12 120	30,0	32,4	37,6	2,38	23 814	29,9	56,6	5,4	8,1
Zaltbommel	9 750	23,6	30,9	45,4	2,66	20 406	28,0	60,5	5,3	6,2
Zevenaar	13 729	29,4	34,4	36,2	2,31	26 446	28,8	56,9	7,2	7,1
Zutphen	20 360	33,8	30,4	35,7	2,25	37 787	33,4	50,6	9,3	6,6
Groningen	271 076	40,5	29,5	29,9	2,09	479 720	38,6	47,4	7,1	7,0
Friesland	275 304	32,4	32,1	35,5	2,30	522 474	33,0	53,6	6,4	7,0
Drenthe	204 126	28,8	34,4	36,8	2,34	397 634	29,1	57,0	6,3	7,6
Noord-Nederland	750 506	34,4	31,8	33,8	2,24	1 399 828	33,8	52,4	6,6	7,1
Overijssel	464 595	31,8	30,5	37,7	2,38	901 470	32,5	55,0	5,7	6,9
Flevoland	149 334	28,0	27,5	44,5	2,49	290 656	33,8	53,2	8,7	4,3
Gelderland	833 257	32,3	30,7	37,0	2,34	1 610 958	32,5	54,3	6,5	6,7
Oost-Nederland	1 447 186	31,7	30,3	38,0	2,37	2 803 084	32,6	54,4	6,4	6,5
Utrecht	525 509	37,4	27,9	34,7	2,24	965 177	37,1	49,9	7,2	5,8
Noord-Holland	1 223 834	41,1	26,6	32,4	2,11	2 151 114	38,4	46,4	9,1	6,0
Zuid-Holland	1 554 885	37,7	27,9	34,4	2,20	2 834 018	35,3	49,7	8,5	6,5
Zeeland	164 838	32,1	33,7	34,2	2,28	312 766	28,1	56,9	7,5	7,5
West-Nederland	3 469 066	38,6	27,7	33,7	2,18	6 263 075	36,3	49,0	8,5	6,3
Noord-Brabant	1 027 851	31,3	31,9	36,8	2,32	1 985 415	32,1	54,5	7,0	6,4
Limburg	495 934	32,3	32,7	35,0	2,24	947 975	30,1	54,7	7,7	7,4
Zuid-Nederland	1 523 785	31,6	32,2	36,2	2,30	2 933 390	31,5	54,6	7,2	6,7
Nederland	7 190 543	35,3	29,6	35,1	2,25	13 399 377	34,2	51,7	7,6	6,5

2b. Demografische druk en stedelijkheidsklasse, 1 januari 2007

	Bevolking				Stedelijkheidsklasse					Bevolkings- dichtheid
	Totaal	Demografische druk			Zeer sterk stedelijk	Sterk stedelijk	Matig stedelijk	Weinig stedelijk	Niet stedelijk	
		Totale druk	Groene druk	Grijze druk						
	aantal	%			aantal				inwoners per km ²	
Aalten	27 570	69,2	42,2	27,1	–	–	4 710	14 790	8 070	285
Apeldoorn	155 564	65,8	39,6	26,2	13 360	74 110	35 590	11 810	20 690	458
Arnhem	142 569	52,6	33,2	19,3	25 200	69 070	34 870	9 540	3 890	1 453
Barneveld	50 953	77,7	55,4	22,3	–	3 250	11 760	17 410	18 540	289
Berkelland	45 213	70,0	41,9	28,1	–	–	5 880	22 340	16 990	175
Beuningen	25 231	63,1	43,7	19,4	–	4 740	6 770	5 460	8 270	575
Bronckhorst	37 788	72,4	41,6	30,7	–	–	–	14 570	23 220	133
Brummen	21 229	71,5	41,6	29,9	–	–	2 500	12 700	6 030	253
Buren	25 647	61,8	41,5	20,3	–	–	–	10	25 640	191
Culemborg	27 178	65,4	45,7	19,7	–	10 140	12 470	3 930	640	924
Doesburg	11 593	64,0	40,5	23,5	–	–	2 500	8 620	470	1 007
Doetinchem	56 238	65,0	40,1	24,9	–	10 630	17 230	18 250	10 120	711
Druuten	18 114	61,9	42,3	19,6	–	–	3 790	8 750	5 580	478
Duiven	25 605	68,7	48,4	20,3	–	4 860	11 340	6 280	3 130	753
Ede	107 500	70,6	46,6	24,0	4 960	44 260	17 600	18 440	22 250	338
Elburg	22 216	68,3	46,0	22,3	–	–	2 670	12 590	6 960	348
Epe	32 989	70,8	39,5	31,3	–	–	4 500	17 850	10 640	211
Ermelo	26 305	72,5	43,5	29,0	–	1 030	11 490	7 700	6 090	307
Geldermalsen	26 234	66,5	45,5	21,0	–	–	3 660	8 270	14 300	263
Groesbeek	18 907	71,8	39,5	32,2	–	–	4 080	6 190	8 640	429
Harderwijk	42 079	65,6	43,6	22,0	–	15 860	15 340	7 600	3 280	1 094
Hatter	11 630	74,5	45,2	29,3	–	–	1 700	7 780	2 150	504
Heerde	18 013	70,5	41,9	28,6	–	–	730	9 210	8 070	229
Heumen	16 673	71,9	46,0	25,9	–	–	5 100	6 430	5 140	418
Lingewaai	10 867	65,0	43,6	21,4	–	–	90	340	10 440	215
Lingewaard	44 344	62,4	41,2	21,1	–	–	14 820	17 720	11 810	710
Lochem	32 832	79,0	41,5	37,6	–	–	8 970	2 480	21 380	154
Maasdriel	23 514	62,8	41,2	21,6	–	–	–	7 990	15 520	356
Millingen aan de Rijn	5 866	63,9	41,1	22,8	–	–	–	4 310	1 560	673
Montferland	35 054	66,9	40,4	26,5	–	–	9 680	11 530	13 850	332
Neder-Betuwe	22 309	75,3	55,0	20,3	–	–	–	3 030	19 280	366
Neerijnen	11 850	67,2	46,0	21,2	–	–	–	–	11 850	180
Nijkerk	38 879	65,7	44,4	21,3	–	6 190	11 080	15 350	6 260	559
Nijmegen	160 907	51,8	32,1	19,7	49 190	80 770	12 210	15 860	2 890	3 005
Nunspeet	26 583	76,6	49,6	27,0	–	–	6 290	11 620	8 670	206
Oldebroek	22 800	69,5	47,2	22,4	–	–	3 270	6 930	12 600	233
Oost Gelre	29 853	70,1	44,5	25,6	–	–	5 870	14 120	9 870	272
Oude IJsselstreek	40 068	68,7	41,0	27,6	–	–	4 730	21 090	14 250	294
Overbetuwe	43 161	66,8	45,3	21,5	–	1 050	9 450	15 140	17 520	394
Putten	23 041	73,9	47,7	26,2	–	2 310	6 710	6 710	7 310	271
Renkum	31 640	80,3	40,0	40,3	–	–	10 510	16 700	4 430	688
Rheden	43 950	77,7	37,8	39,9	–	14 360	13 420	11 470	4 700	538
Rijnwaarden	10 999	60,2	38,6	21,6	–	–	–	1 400	9 600	275
Rozendaal	1 527	96,3	47,2	49,1	–	40	240	930	320	55
Scherpenzeel	8 926	73,0	49,4	23,6	–	–	–	8 200	720	646
Tiel	41 191	62,5	43,4	19,2	–	10 880	16 190	11 660	2 470	1 276
Ubbergen	9 369	71,6	38,2	33,4	–	–	20	1 920	7 430	276
Voorst	23 510	70,1	40,9	29,3	–	–	3 380	7 150	12 980	191
Wageningen	35 680	50,1	30,6	19,5	–	17 490	7 040	7 190	3 960	1 171
West Maas en Waal	18 261	64,9	40,4	24,5	–	–	–	4 500	13 760	236
Westervoort	15 599	59,5	42,7	16,8	–	–	10 630	4 170	800	2 199
Wijchen	39 479	63,3	42,4	20,9	–	7 250	15 500	7 530	9 200	593
Winterswijk	29 249	71,2	41,7	29,6	–	7 680	9 040	6 180	6 350	212
Zaltbommel	26 194	70,6	48,6	22,0	–	–	6 450	5 180	14 570	329
Zevenaar	31 884	62,8	36,8	26,0	–	9 610	9 400	4 690	8 200	596
Zutphen	46 635	63,3	40,5	22,8	3 060	14 590	16 430	9 480	3 080	1 139
Groningen	573 614	60,1	36,2	23,9	97 890	52 620	85 540	124 670	212 890	246
Friesland	642 209	67,4	41,7	25,7	29 520	71 290	84 090	142 880	314 430	192
Drenthe	486 197	68,8	40,7	28,1	–	37 330	96 000	115 600	237 270	184
Noord-Nederland	1 702 020	65,2	39,5	25,7	127 410	161 240	265 620	383 160	764 590	205
Overijssel	1 116 374	66,7	42,6	24,1	85 530	245 240	222 460	283 300	279 860	336
Flevoland	374 424	62,4	47,9	14,4	1 320	137 570	109 070	82 140	44 320	264
Gelderland	1 979 059	65,4	41,1	24,3	95 770	410 150	427 650	519 080	526 410	398
Oost-Nederland	3 469 857	65,5	42,3	23,1	182 620	792 960	759 180	884 520	850 590	357
Utrecht	1 190 604	61,2	40,4	20,7	252 850	320 920	241 820	245 110	129 900	860
Noord-Holland	2 613 070	59,5	37,3	22,3	925 560	716 130	377 050	324 120	270 200	978
Zuid-Holland	3 455 097	62,5	39,3	23,2	1 352 100	927 440	537 420	368 700	269 430	1 228
Zeeland	380 497	69,5	40,1	29,4	12 330	52 570	51 380	87 120	177 100	213
West-Nederland	7 639 268	61,6	38,8	22,8	2 542 840	2 017 070	1 207 680	1 025 050	846 630	882
Noord-Brabant	2 419 042	62,7	39,0	23,7	243 170	518 790	535 230	609 700	512 150	492
Limburg	1 127 805	63,1	35,8	27,3	48 150	259 900	216 670	281 560	321 530	524
Zuid-Nederland	3 546 847	62,9	38,0	24,8	291 310	778 690	751 900	891 270	833 680	502
Nederland	16 357 992	63,0	39,4	23,6	3 144 180	3 749 950	2 984 380	3 184 000	3 295 490	485

3. Ontwikkeling van de bevolking, 2007

	Inwoners op 1 januari	Bevolkings- groei	Bevolkings- groei relatief	Geboorte relatief	Sterfte relatief	Binnenlands migratie- overschot relatief	Immigratie	Emigratie	Migratie- overschot relatief	Inwoners op 31 december
	<i>aantal</i>	<i>per 1 000 inwoners</i>			<i>aantal</i>		<i>per 1 000 inwoners</i>		<i>aantal</i>	
Aalten	27 570	-2	-0,1	11,6	7,9	-3,2	98	124	-0,9	27 568
Apeldoorn	155 564	-456	-2,9	10,6	9,2	-2,6	434	725	-1,9	155 108
Arnhem	142 569	1 013	7,1	12,7	8,5	3,2	1 360	1 423	-0,4	143 582
Barneveld	50 953	533	10,5	13,7	6,3	4,2	166	229	-1,2	51 486
Berkelland	45 213	-63	-1,4	10,0	8,9	-2,5	84	103	-0,4	45 150
Beuningen	25 231	90	3,6	8,2	5,7	2,0	65	91	-1,0	25 321
Bronckhorst	37 788	45	1,2	8,8	7,8	0,2	90	96	-0,2	37 833
Brummen	21 229	-29	-1,4	8,1	9,0	-0,5	50	56	-0,3	21 200
Buren	25 647	80	3,1	10,4	8,3	0,9	71	72	0,0	25 727
Culemborg	27 178	120	4,4	11,5	6,9	-1,7	116	74	1,5	27 298
Doesburg	11 593	-26	-2,2	8,1	8,9	-1,6	43	47	-0,3	11 567
Doetinchem	56 238	15	0,3	10,5	8,6	-0,2	151	262	-2,0	56 253
Druten	18 114	-32	-1,8	10,6	6,1	-5,0	35	56	-1,2	18 082
Duiven	25 605	-45	-1,8	9,0	5,9	-2,7	42	114	-2,8	25 560
Ede	107 500	186	1,7	12,4	7,2	-3,9	388	384	0,0	107 686
Elburg	22 216	15	0,7	12,6	7,0	-5,5	44	33	0,5	22 231
Epe	32 989	-19	-0,6	8,9	9,7	1,2	87	118	-0,9	32 970
Ermelo	26 305	-35	-1,3	9,2	8,7	-3,3	84	44	1,5	26 270
Geldermalsen	26 234	51	1,9	11,9	6,6	-3,2	85	96	-0,4	26 285
Groesbeek	18 907	69	3,6	7,6	12,7	8,4	93	86	0,4	18 976
Harderwijk	42 079	254	6,0	12,2	7,5	2,3	121	151	-0,7	42 333
Hattem	11 630	27	2,3	11,6	7,6	-2,1	28	14	1,2	11 657
Heerde	18 013	199	11,0	9,1	8,9	11,0	38	47	-0,5	18 212
Heumen	16 673	-45	-2,7	8,6	5,8	-4,1	62	93	-1,9	16 628
Lingewaal	10 867	49	4,5	11,1	7,0	0,1	40	46	-0,6	10 916
Lingewaard	44 344	273	6,2	11,9	7,2	2,2	113	157	-1,0	44 617
Lochem	32 832	213	6,5	8,9	10,5	8,5	82	101	-0,6	33 045
Maasdriel	23 514	117	5,0	10,3	8,5	-0,4	133	52	3,4	23 631
Millingen aan de Rijn	5 866	10	1,7	9,9	7,7	2,0	22	37	-2,6	5 876
Montferland	35 054	-59	-1,7	8,3	8,1	-1,2	115	159	-1,3	34 995
Neder-Betuwe	22 309	115	5,2	13,5	5,3	-2,2	32	48	-0,7	22 424
Neerijnen	11 850	1	0,1	13,2	8,5	-5,0	24	21	0,3	11 851
Nijkerk	38 879	103	2,6	12,5	6,0	-3,0	94	130	-0,9	38 982
Nijmegen	160 907	344	2,1	10,4	7,4	-0,9	1 721	1 785	-0,4	161 251
Nunspeet	26 583	-16	-0,6	11,9	8,1	-4,6	72	72	0,0	26 567
Oldebroek	22 800	-29	-1,3	11,1	5,7	-6,2	29	37	-0,4	22 771
Oost Gelre	29 853	20	0,7	10,0	8,6	0,1	42	86	-1,5	29 873
Oude IJsselstreek	40 068	-163	-4,1	9,9	9,8	-3,0	86	134	-1,2	39 905
Overbetuwe	43 161	1 065	24,7	10,6	6,7	19,8	132	121	0,3	44 226
Putten	23 041	142	6,2	10,8	7,7	0,6	104	56	2,1	23 183
Renkum	31 640	79	2,5	8,6	12,2	4,9	195	176	0,6	31 719
Rheden	43 950	-187	-4,3	8,2	12,7	0,6	167	196	-0,7	43 763
Rijnwaarden	10 999	9	0,8	9,0	8,5	2,5	37	59	-2,0	11 008
Rozendaal	1 527	-16	-10,5	15,1	8,6	-17,8	5	2	2,0	1 511
Scherpenzeel	8 926	111	12,4	12,5	8,2	5,1	44	19	2,8	9 037
Tiel	41 191	-59	-1,4	12,0	7,6	-3,5	138	250	-2,7	41 132
Ubbergen	9 369	-44	-4,7	7,4	11,2	1,1	42	66	-2,6	9 325
Voorst	23 510	150	6,4	8,8	8,3	4,3	54	24	1,3	23 660
Wageningen	35 680	535	15,0	9,0	10,2	8,4	943	680	7,3	36 215
West Maas en Waal	18 261	59	3,2	10,0	7,8	1,7	24	37	-0,7	18 320
Westervoort	15 599	-121	-7,8	7,9	5,7	-12,4	44	46	-0,1	15 478
Wijchen	39 479	181	4,6	10,5	7,1	2,3	99	140	-1,0	39 660
Winterswijk	29 249	-67	-2,3	10,5	10,0	-1,5	107	149	-1,4	29 182
Zaltbommel	26 194	-9	-0,3	13,1	6,1	-6,7	78	93	-0,6	26 185
Zevenaar	31 884	-68	-2,1	9,2	8,8	-1,6	112	144	-1,0	31 816
Zutphen	46 635	127	2,7	11,8	8,7	2,4	146	282	-2,9	46 762
Groningen	573 614	-155	-0,3	9,9	8,8	-0,9	3 530	4 022	-0,9	573 459
Friesland	642 209	980	1,5	11,0	8,5	-1,9	2 742	2 204	0,8	643 189
Drenthe	486 197	1 938	4,0	10,0	9,0	2,8	1 787	1 749	0,1	488 135
Noord-Nederland	1 702 020	2 763	1,6	10,3	8,7	-0,2	8 059	7 975	0,0	1 704 783
Overijssel	1 116 374	3 620	3,2	12,0	8,0	-0,2	5 145	5 967	-0,7	1 119 994
Flevoland	374 424	4 264	11,4	13,9	5,2	2,6	2 788	2 803	0,0	378 688
Gelderland	1 979 059	4 810	2,4	10,7	8,1	0,2	8 911	9 943	-0,5	1 983 869
Oost-Nederland	3 469 857	12 694	3,7	11,4	7,8	0,3	16 844	18 713	-0,5	3 482 551
Utrecht	1 190 604	10 746	9,0	12,9	6,9	2,7	7 855	7 929	-0,1	1 201 350
Noord-Holland	2 613 070	13 093	5,0	11,6	8,0	0,8	28 096	27 568	0,2	2 626 163
Zuid-Holland	3 455 097	6 338	1,8	11,4	8,4	-1,2	31 920	33 362	-0,4	3 461 435
Zeeland	380 497	88	0,2	9,9	9,3	-0,2	2 233	2 361	-0,3	380 585
West-Nederland	7 639 268	30 265	4,0	11,7	8,1	0,1	70 104	71 220	-0,1	7 669 533
Noord-Brabant	2 419 042	5 785	2,4	10,5	7,9	-0,2	14 848	15 645	-0,3	2 424 827
Limburg	1 127 805	-4 100	-3,6	8,4	9,1	-1,2	6 964	9 023	-1,8	1 123 705
Zuid-Nederland	3 546 847	1 685	0,5	9,8	8,3	-0,5	21 812	24 668	-0,8	3 548 532
Nederland	16 357 992	47 407	2,9	11,1	8,1		116 819	122 576	-0,4	16 405 399

4. Bevolkingsprognose, 2025

	Bevolking							Particuliere huishoudens		
	Totaal	0 tot 20 jaar	20 tot 65 jaar	65 jaar of ouder	Autochtonen	Westerse allochtonen	Niet-westerse allochtonen	Totaal	Een persoons	Meer persoons
	<i>aantal</i>	%						<i>x 1 000</i>	%	
Aalten	26 755	18,9	56,8	24,3	85,9	7,5	6,6	12,0	31,1	68,9
Apeldoorn	154 654	21,2	56,8	22,0	82,2	7,9	9,9	74,0	41,5	58,5
Arnhem	154 126	22,2	60,0	17,8	72,8	10,3	16,9	79,0	48,8	51,2
Barneveld	53 559	25,6	54,1	20,3	89,1	5,3	5,6	22,3	32,3	67,7
Berkelland	41 935	19,5	55,0	25,5	86,5	6,0	7,5	19,0	35,1	64,9
Beuningen	25 829	19,2	58,9	21,9	85,4	8,2	6,4	11,6	30,6	69,4
Bronckhorst	34 912	18,2	53,3	28,5	89,2	5,5	5,3	16,0	31,7	68,3
Brummen	19 805	17,6	55,7	26,7	86,8	6,1	7,1	9,3	33,5	66,5
Buren	23 818	18,6	56,9	24,5	88,6	5,7	5,7	10,8	29,2	70,8
Culemborg	27 188	21,7	56,9	21,4	81,2	7,8	10,9	12,1	36,4	63,6
Doesburg	12 066	18,5	57,2	24,2	82,3	7,7	10,0	5,6	38,4	61,6
Doetinchem	52 864	19,1	56,9	24,0	85,3	6,9	7,8	24,9	38,4	61,6
Druten	18 225	20,3	58,4	21,3	85,5	7,0	7,5	8,1	33,7	66,3
Duiven	24 629	18,0	59,1	22,9	85,4	7,6	7,0	11,2	31,7	68,3
Ede	115 841	23,6	55,9	20,4	83,4	7,0	9,5	51,4	37,8	62,2
Elburg	22 742	24,2	54,9	20,9	89,5	4,9	5,6	9,6	32,3	67,7
Epe	29 904	18,3	55,4	26,3	84,5	6,9	8,6	14,2	34,3	65,7
Ermelo	23 356	19,5	55,3	25,2	87,5	5,5	7,1	11,0	32,9	67,1
Geldermalsen	25 274	20,5	57,3	22,3	89,5	4,8	5,7	11,3	32,0	68,0
Groesbeek	18 707	18,2	58,1	23,7	85,1	8,5	6,5	8,6	33,5	66,5
Harderwijk	44 701	22,6	55,6	21,8	83,3	6,3	10,4	20,8	36,5	63,5
Hattem	11 339	21,0	56,4	22,6	88,9	4,8	6,3	4,9	29,9	70,1
Heerde	15 786	18,1	56,9	25,0	88,5	4,9	6,6	7,3	24,7	75,3
Heumen	15 447	17,7	57,7	24,5	85,2	8,9	5,9	7,1	31,8	68,2
Lingewaal	10 468	20,7	55,5	23,8	88,8	4,8	6,3	4,5	30,3	69,7
Lingewaard	49 412	21,5	55,4	23,1	84,8	7,3	7,9	21,7	30,2	69,8
Lochem	30 872	17,4	53,9	28,6	88,1	6,3	5,6	14,5	29,9	70,1
Maasdriel	22 798	19,7	57,1	23,2	88,1	6,1	5,8	10,2	35,4	64,6
Millingen aan de Rijn	5 239	16,9	58,0	25,0	83,6	10,4	6,0	2,5	37,5	62,5
Montferland	31 997	18,2	56,2	25,6	85,7	7,4	6,9	14,9	35,0	65,0
Neder-Betuwe	19 188	25,4	52,8	21,8	89,5	4,7	5,8	8,0	29,3	70,7
Neerijnen	11 244	21,9	56,7	21,4	89,5	5,1	5,4	5,0	32,3	67,7
Nijkerk	38 629	21,1	56,1	22,8	86,8	5,6	7,6	17,6	34,4	65,6
Nijmegen	182 614	20,4	60,9	18,8	76,2	11,5	12,3	99,4	50,3	49,7
Nunspeet	25 593	22,6	54,2	23,2	89,8	4,4	5,8	11,1	30,4	69,6
Oldebroek	21 684	22,0	56,9	21,1	90,1	4,3	5,6	9,1	27,8	72,2
Oost Gelre	28 683	20,5	56,6	22,9	88,8	4,8	6,4	12,8	33,8	66,2
Oude IJsselstreek	36 637	19,7	56,4	23,9	85,3	6,7	8,0	16,4	35,5	64,5
Overbetuwe	46 904	21,8	55,6	22,6	83,7	7,3	9,0	20,8	31,8	68,2
Putten	21 630	22,1	55,0	22,9	88,7	5,7	5,6	9,7	34,3	65,7
Renkum	31 449	19,0	55,8	25,2	82,6	9,2	8,2	14,7	36,5	63,5
Rheden	39 825	18,8	56,7	24,5	82,7	8,6	8,7	19,3	39,7	60,3
Rijnwaarden	10 006	17,4	57,0	25,6	86,4	8,7	4,9	4,6	36,8	63,2
Rozendaal	1 634	22,5	52,3	25,3	83,8	8,1	8,1	0,7	25,7	74,3
Scherpenzeel	8 718	23,2	55,2	21,6	89,7	4,8	5,5	3,7	36,8	63,2
Tiel	42 736	22,0	57,7	20,3	81,3	7,0	11,7	19,2	37,4	62,6
Ubbergen	9 875	19,2	59,1	21,7	85,4	8,9	5,7	4,4	34,8	65,2
Voorst	22 462	16,8	57,5	25,7	87,7	6,1	6,2	10,4	32,0	68,0
Wageningen	38 060	17,5	65,1	17,4	68,2	12,3	19,4	20,9	54,5	45,5
West Maas en Waal	17 074	18,9	57,0	24,1	89,9	5,5	4,6	7,6	33,7	66,3
Westervoort	13 770	19,4	56,7	23,9	82,3	8,6	9,1	6,4	36,9	63,1
Wijchen	37 984	19,7	57,7	22,7	85,4	7,6	7,0	17,2	35,5	64,5
Winterswijk	28 957	21,8	55,0	23,2	84,0	8,4	7,6	12,7	37,2	62,8
Zaltbommel	25 143	23,3	54,8	21,9	86,8	5,9	7,2	10,8	32,0	68,0
Zevenaar	31 698	18,3	56,9	24,8	85,0	8,0	7,0	14,8	37,4	62,6
Zutphen	49 309	21,2	56,4	22,4	84,5	7,4	8,1	22,7	36,4	63,6
Groningen	587 706	20,9	58,2	20,9	85,1	6,9	8,0	291,2	45,8	54,2
Friesland	644 584	21,5	56,1	22,4	88,4	5,2	6,4	292,3	37,4	62,6
Drenthe	495 731	21,0	54,3	24,8	87,3	5,8	6,9	228,0	34,0	66,0
Noord-Nederland	1 728 021	21,2	56,3	22,6	87,0	5,9	7,1	811,5	39,4	60,6
Overijssel	1 134 569	22,6	56,4	21,1	83,3	7,1	9,6	516,2	39,5	60,5
Flevoland	450 436	25,8	55,7	18,4	69,1	9,8	21,1	195,4	36,1	63,9
Gelderland	1 985 754	20,7	57,1	22,2	83,3	7,6	9,1	930,2	38,2	61,8
Oost-Nederland	3 570 759	21,9	56,7	21,4	81,5	7,7	10,8	1 641,8	38,4	61,6
Utrecht	1 316 171	22,1	58,5	19,5	77,6	9,2	13,2	628,0	42,0	58,0
Noord-Holland	2 805 352	21,0	58,7	20,3	70,2	12,9	17,0	1 382,7	45,2	54,8
Zuid-Holland	3 563 931	21,6	57,5	20,8	70,9	11,6	17,5	1 701,6	42,2	57,8
Zeeland	393 903	21,5	54,0	24,5	79,7	11,7	8,6	180,2	37,1	62,9
West-Nederland	8 079 357	21,5	57,9	20,6	72,2	11,6	16,2	3 892,4	43,0	57,0
Noord-Brabant	2 443 103	20,9	57,1	22,0	80,9	8,7	10,4	1 140,1	39,4	60,6
Limburg	1 061 207	19,4	56,0	24,6	79,1	12,4	8,5	505,8	40,0	60,0
Zuid-Nederland	3 504 310	20,5	56,7	22,8	80,3	9,8	9,9	1 645,9	39,6	60,4
Nederland	16 882 447	21,3	57,3	21,4	77,4	9,8	12,8	7 991,6	41,0	59,0

Bron: CBS/PBL

5. Onderwijs, 2006/07

	Leerlingen naar schoolgemeente			Leerlingen/studenten naar woongemeente						
	Basis- onderwijs*	Speciaal basis- onderwijs*	Speciale scholen*	VO alge- mene leer- jaren 1-2	Vwo 3-6	Havo 3-5	Vmbo 3-4	Mbo	Hoger beroeps- onderwijs	Weten- schappelijk onderwijs
<i>aantal</i>										
Aalten	2 830	90	50	687	287	296	434	955	310	50
Apeldoorn	13 940	600	1 140	3 752	1 542	1 449	2 047	4 750	2 773	712
Arnhem	11 720	470	1 840	2 929	1 205	947	1 578	5 102	5 455	1 246
Barneveld	6 580	230	160	1 561	476	551	1 014	1 938	937	204
Berkelland	4 230	220	670	1 131	302	415	758	1 508	702	98
Beuningen	2 710	90	-	763	353	315	342	877	436	125
Bronckhorst	3 670	-	-	1 036	399	417	507	1 033	579	94
Brummen	2 040	-	120	551	179	179	331	666	325	45
Buren	2 550	-	-	627	234	247	364	778	327	88
Culemborg	3 050	130	-	730	394	227	413	761	477	186
Doesburg	1 170	-	-	310	80	81	171	384	163	27
Doetinchem	5 450	570	70	1 396	600	566	768	1 674	925	190
Druuten	1 940	100	210	444	183	180	263	613	277	66
Duiven	3 120	-	-	774	314	344	442	773	470	112
Ede	11 300	450	350	2 875	1 061	995	1 640	3 608	2 802	579
Elburg	2 400	-	-	562	159	224	390	779	395	64
Epe	3 060	160	-	780	281	298	466	1 016	476	62
Ermelo	2 550	-	250	645	358	277	378	904	531	166
Geldermaresen	3 250	-	-	692	268	241	425	845	369	119
Groenlo	3 290	80	170	966	197	222	559	1 065	472	61
Groesbeek	1 640	100	410	475	205	201	251	542	312	118
Harderwijk	4 350	270	90	1 055	406	403	584	1 518	781	197
Hatterm	1 160	-	-	312	157	126	177	356	195	26
Heerde	1 780	-	60	452	187	202	277	518	216	48
Heumen	1 980	-	-	496	290	219	206	409	346	143
Lingewaal	1 020	-	-	329	122	95	171	346	178	52
Lingewaard	4 720	160	-	1 115	538	457	556	1 304	793	213
Lochem	3 080	-	120	806	347	355	390	882	509	101
Maasdriel	2 430	-	-	599	222	209	360	716	372	120
Millingen aan de Rijn	600	-	-	153	46	85	76	210	115	18
Montferland	3 540	-	220	880	253	338	521	1 113	492	103
Neder-Betuwe	2 750	-	-	763	152	174	493	813	249	70
Neerijnen	1 300	-	-	332	89	89	200	311	147	28
Nijkerk	4 210	130	-	1 002	424	336	530	1 248	715	190
Nijmegen	12 310	470	1 500	3 065	1 628	1 226	1 530	3 963	5 952	10 308
Nunspeet	2 910	110	410	729	234	287	505	984	457	102
Oldebroek	2 390	-	100	655	164	240	399	946	412	59
Oude IJsselstreek	4 040	-	-	1 199	234	253	629	1 265	510	77
Overbetuwe	4 850	-	220	1 237	485	430	574	1 267	655	215
Putten	2 440	-	-	655	228	242	369	773	387	73
Renkum	2 750	-	310	735	376	296	338	702	398	177
Rheden	3 690	90	-	1 107	381	280	505	1 287	934	183
Rijnwaarden	1 120	-	-	240	61	95	167	358	145	23
Rozendaal	250	-	-	50	39	17	8	17	31	8
Scherpenzeel	1 200	-	-	257	54	89	159	290	146	28
Tiel	4 410	270	330	1 086	304	357	653	1 384	634	162
Ubbergen	840	-	100	243	99	112	90	172	165	93
Voorst	2 740	-	330	606	224	225	356	866	421	67
Wageningen	2 550	120	-	772	420	180	278	769	755	3 625
West Maas en Waal	1 930	-	-	460	179	202	258	580	274	73
Westervoort	1 450	-	-	481	209	240	289	653	335	71
Wijchen	4 100	130	-	1 022	451	406	628	1 131	742	217
Winterswijk	2 900	140	-	830	180	210	425	972	398	69
Zaltbommel	2 850	170	-	707	249	242	433	786	375	114
Zevenaar	2 910	320	-	772	266	312	442	947	530	112
Zutphen	4 760	240	170	1 144	495	436	564	1 369	849	200
Groningen	49 880	1 420	2 480	12 147	4 981	4 568	7 272	19 353	18 007	18 831
Friesland	62 820	2 050	2 380	15 794	5 259	5 583	10 078	23 558	16 511	1 862
Drenthe	47 850	1 140	1 020	11 592	4 065	4 477	7 216	16 803	7 618	1 449
Noord-Nederland	160 540	4 610	5 870	39 533	14 305	14 628	24 566	59 714	42 136	22 142
Overijssel	112 060	3 620	5 150	27 815	9 842	10 177	16 375	39 052	27 683	9 324
Flevoland	43 700	1 430	1 090	11 199	3 210	3 248	6 834	14 694	7 779	1 843
Gelderland	194 790	5 870	9 380	50 032	19 270	18 137	27 681	61 796	40 126	21 777
Oost-Nederland	350 550	10 920	15 620	89 046	32 322	31 562	50 890	115 542	75 588	32 944
Utrecht	116 660	3 010	4 830	28 346	12 743	10 621	14 341	31 155	29 073	25 205
Noord-Holland	238 480	7 140	8 970	59 555	24 646	20 834	32 790	68 217	53 696	38 747
Zuid-Holland	322 790	9 550	11 460	83 205	33 192	29 071	47 609	104 037	73 790	50 459
Zeeland	35 940	880	990	9 206	3 084	3 419	5 592	12 484	5 372	967
West-Nederland	713 870	20 580	26 250	180 312	73 665	63 945	100 332	215 893	161 931	115 378
Noord-Brabant	228 250	7 060	9 990	59 749	24 435	21 894	32 916	71 195	54 398	21 872
Limburg	95 750	3 130	4 190	25 132	11 077	9 710	14 588	33 117	21 239	10 043
Zuid-Nederland	324 000	10 190	14 180	84 881	35 512	31 604	47 504	104 312	75 637	31 915
Nederland	1 548 970	46 310	61 920	394 117	155 934	141 823	223 366	496 295	366 689	208 618

6 en 7. Woningvoorraad, woningwaarde en nieuwbouw, 2007

	Voorraad woningen	Recreatie woningen	Saldo vermeer- dering woningen, relatief*	Woning- dichtheid	Gemiddelde woning- waarde**	Gereedgekomen woningen				
						Totaal	Koop	Huur	Eengezins	Meergezins
						aantal	%			
			per 1 000 woningen	woningen per km ²	1 000 euro	aantal	%			
Aalten	10 889	66	6,0	113	212	77	70,1	29,9	76,6	23,4
Apeldoorn	64 673	1 473	3,0	190	236	416	65,9	34,1	74,3	25,7
Arnhem	65 441	12	12,6	667	182	784	79,0	21,0	77,7	22,3
Barneveld	17 607	1 612	23,3	100	292	429	73,2	26,8	65,7	34,3
Berkelland	17 735	353	6,0	69	224	163	47,2	52,8	51,5	48,5
Beuningen	9 851	203	15,2	225	250	152	77,6	22,4	83,6	16,4
Bronckhorst	14 655	342	7,4	52	274	128	100,0	—	72,7	27,3
Brummen	8 360	354	18,5	99	261	118	70,3	29,7	74,6	25,4
Buren	9 241	337	8,7	69	292	91	78,0	22,0	50,5	49,5
Culemborg	10 914	—	4,3	371	223	51	41,2	58,8	23,5	76,5
Doesburg	4 827	—	12,4	419	210	60	18,3	81,7	18,3	81,7
Doetinchem	23 215	—	11,7	294	220	387	89,4	10,6	62,8	37,2
Druuten	6 892	—	-5,5	182	242	15	100,0	—	100,0	—
Duiven	9 855	22	10,1	290	234	101	88,1	11,9	52,5	47,5
Ede	40 291	705	8,1	127	256	612	94,4	5,6	49,3	50,7
Elburg	8 243	158	5,5	129	241	40	75,0	25,0	62,5	37,5
Epe	13 084	694	7,6	84	295	168	35,7	64,3	47,6	52,4
Ermelo	9 128	2 294	2,1	107	282	32	100,0	—	43,8	56,3
Geldermalsen	9 999	—	2,2	100	278	22	100,0	—	90,9	9,1
Groesbeek	7 414	114	21,7	168	271	158	75,3	24,7	81,6	18,4
Harderwijk	16 578	698	10,6	431	225	175	55,4	44,6	55,4	44,6
Hatterm	4 754	106	6,7	206	271	41	31,7	68,3	80,5	19,5
Heerde	7 002	10	43,1	89	299	331	56,8	43,2	50,8	49,2
Heumen	6 448	2	8,2	162	299	54	59,3	40,7	75,9	24,1
Lingewaal	4 124	1	14,5	82	271	67	86,6	13,4	100,0	—
Lingewaard	17 409	—	14,9	279	246	275	81,5	18,5	57,1	42,9
Lochem	13 365	630	8,8	63	290	143	71,3	28,7	72,0	28,0
Maasdriel	8 928	8	6,4	135	291	57	93,0	7,0	100,0	—
Millingen aan de Rijn	2 343	—	26,9	269	214	64	67,2	32,8	92,2	7,8
Montferland	13 700	281	19,6	130	244	272	100,0	—	100,0	—
Neder-Betuwe	7 553	36	4,5	124	247	34	100,0	—	100,0	—
Neerijnen	4 330	—	—	66	274	—	—	—	—	—
Nijkerk	14 619	63	6,0	210	271	85	100,0	—	92,9	7,1
Nijmegen	68 943	1	7,1	1 287	202	410	67,6	32,4	37,6	62,4
Nunspeet	9 511	1 000	21,2	74	276	211	94,3	5,7	94,3	5,7
Oldebroek	7 926	428	10,1	81	255	83	100,0	—	100,0	—
Oost Gelre	11 366	267	12,8	104	230	146	100,0	—	81,5	18,5
Oude IJsselstreek	15 881	114	4,2	116	217	154	61,0	39,0	100,0	—
Overbetuwe	16 518	—	40,4	151	253	689	71,8	28,2	80,8	19,2
Putten	8 007	649	15,6	94	295	126	77,8	22,2	100,0	—
Renkum	14 027	101	3,4	305	272	47	100,0	—	70,2	29,8
Rheden	19 506	125	1,7	239	230	45	95,6	4,4	44,4	55,6
Rijnwaarden	4 220	—	30,8	105	213	146	49,3	50,7	78,1	21,9
Rozendaal	631	—	—	23	482	—	—	—	—	—
Scherpenzeel	3 371	89	19,6	244	266	71	83,1	16,9	100,0	—
Tiel	16 548	—	0,2	513	197	10	100,0	—	100,0	—
Ubbergen	3 966	—	-1,8	117	256	10	100,0	—	100,0	—
Voorst	8 794	84	9,4	71	284	102	90,2	9,8	100,0	—
Wageningen	12 707	—	21,7	417	214	275	76,4	23,6	47,3	52,7
West Maas en Waal	7 057	83	8,1	91	267	52	76,9	23,1	76,9	23,1
Westervoort	6 152	—	2,1	867	201	12	100,0	—	16,7	83,3
Wijchen	15 626	90	6,5	235	249	127	100,0	—	33,1	66,9
Winterswijk	11 848	460	2,4	86	207	30	76,7	23,3	100,0	—
Zaltbommel	9 674	5	-3,0	121	270	25	80,0	20,0	84,0	16,0
Zevenaar	13 428	374	1,7	251	212	21	42,9	57,1	100,0	—
Zutphen	20 208	208	13,0	494	194	256	73,4	26,6	26,6	73,4
Groningen	248 371	1 914	4,9	106	158	2 147	78,0	22,0	77,1	22,9
Friesland	275 221	8 029	8,2	82	178	2 772	75,2	24,8	71,2	28,8
Drenthe	202 599	8 623	11,5	77	192	2 793	74,2	25,8	79,9	20,1
Noord-Nederland	726 191	18 566	8,0	87	175	7 712	75,6	24,4	76,0	24,0
Overijssel	450 035	7 641	13,1	135	202	6 867	71,3	28,7	77,6	22,4
Flevoland	143 619	2 030	15,4	101	191	2 260	63,2	36,8	57,6	42,4
Gelderland	789 382	14 652	9,6	159	237	8 650	76,5	23,5	67,9	32,1
Oost-Nederland	1 383 036	24 323	11,3	142	221	17 777	72,8	27,2	70,3	29,7
Utrecht	487 337	3 509	12,5	352	250	6 264	86,4	13,6	73,1	26,9
Noord-Holland	1 182 501	14 839	9,1	443	231	14 947	59,4	40,6	47,2	52,8
Zuid-Holland	1 530 254	11 816	6,3	544	203	16 090	72,7	27,3	54,8	45,2
Zeeland	170 863	11 366	7,9	96	180	1 489	82,9	17,1	64,3	35,7
West-Nederland	3 370 955	41 530	8,2	389	219	38 790	70,2	29,8	55,2	44,8
Noord-Brabant	993 954	6 931	10,6	202	245	11 307	73,8	26,2	61,0	39,0
Limburg	492 910	7 272	6,3	229	194	4 607	67,1	32,9	60,3	39,7
Zuid-Nederland	1 486 864	14 203	9,2	210	228	15 914	71,9	28,1	60,8	39,2
Nederland	6 967 046	98 622	9,0	206	217	80 193	71,6	28,4	61,7	38,3

8 en 9. Banen van werknemers (2006) en bedrijfsvestigingen (2007)

	Banen van werknemers					Bedrijfsvestigingen				
	Totaal	Landbouw, bosbouw en visserij	Winning en energie-voorziening	Commerciële dienst-verlening	Niet-commerciële dienstverlening	Totaal	Landbouw, bosbouw en visserij	Winning en energie-voorziening	Commerciële dienst-verlening	Niet-commerciële dienst-verlening
	<i>x 1 000</i>					<i>aantal</i>				
Aalten	9,08	0,24	3,23	3,22	2,39	1 440	395	280	630	135
Apeldoorn	86,53	0,35	13,16	39,52	33,49	7 240	470	1 030	4 550	1 195
Arnhem	97,89	x	9,20	48,57	x	6 425	95	825	4 285	1 220
Barneveld	23,76	0,45	4,69	13,41	5,20	3 880	885	840	1 825	335
Berkelland	14,55	0,38	4,32	5,68	4,18	2 935	1 075	460	1 120	280
Beuningen	6,67	0,12	1,35	3,34	1,86	1 200	145	220	655	180
Bronckhorst	10,13	0,33	3,18	4,33	2,29	2 615	940	415	1 010	255
Brummen	6,97	0,07	2,52	2,69	1,68	1 045	175	175	550	145
Buren	6,29	0,38	1,23	3,38	1,30	1 995	545	330	900	215
Culemborg	11,21	0,02	2,06	6,43	2,70	1 425	80	230	890	220
Doesburg	2,80	x	x	1,47	0,66	450	20	65	290	75
Doetinchem	30,42	0,11	6,96	13,14	10,22	2 910	285	490	1 725	405
Druuten	6,09	0,11	1,77	2,89	1,32	980	150	215	505	115
Duiven	13,45	0,30	1,92	8,89	2,33	1 190	110	195	725	160
Ede	49,12	0,84	8,07	22,87	17,35	6 135	1 205	1 205	3 000	730
Elburg	6,43	0,04	1,66	2,42	2,31	1 035	185	220	510	115
Epe	11,38	0,25	2,94	5,51	2,67	1 815	315	310	940	245
Ermelo	12,77	0,14	1,45	3,80	7,38	1 375	155	245	770	205
Geldermalsen	11,29	0,55	2,46	6,15	2,11	1 930	375	340	1 025	190
Groenlo	14,22	0,29	5,47	5,20	3,26					
Groesbeek	6,59	0,08	0,97	2,16	3,40	880	130	175	420	150
Harderwijk	22,40	0,32	3,59	10,13	8,36	1 970	75	365	1 240	285
Hatterum	3,63	0,10	0,94	2,00	0,58	590	65	95	330	100
Heerde	6,23	0,15	1,90	2,24	1,94	850	160	150	415	125
Heumen	5,20	0,09	0,67	2,82	1,63	860	115	135	465	140
Lingewaal	3,10	0,04	1,34	1,31	0,41	655	135	140	300	80
Lingewaard	10,90	0,70	2,16	5,63	2,41	2 055	345	415	1 025	270
Lochem	14,67	0,27	2,40	8,36	3,65	2 245	620	305	1 050	270
Maasdriel	7,67	0,59	1,81	4,03	1,24	1 925	400	405	930	185
Millingen aan de Rijn	0,97	.	0,17	0,53	0,27	225	20	45	130	30
Montferland	11,32	0,14	2,67	6,49	2,02	1 835	375	370	875	210
Neder-Betuwe	7,90	0,46	1,65	4,07	1,73	1 435	360	310	645	120
Neerijnen	4,98	0,52	0,82	3,22	0,43	990	260	170	470	85
Nijkerk	17,47	0,27	3,53	11,25	2,42	2 380	305	415	1 400	260
Nijmegen	92,37	0,17	10,32	39,08	42,80	6 605	100	915	4 315	1 275
Nunspeet	10,72	0,20	2,68	5,04	2,79	1 465	230	275	785	170
Oldebroek	5,39	0,13	2,05	1,92	1,29	1 170	290	305	450	120
Oost Gelre						1 620	400	310	730	175
Oude IJsselstreek	17,58	0,24	4,88	6,03	6,42	2 175	505	465	965	240
Overbetuwe	14,95	0,37	2,89	8,39	3,30	2 300	385	360	1 270	290
Putten	7,07	0,19	1,34	4,34	1,20	1 575	355	325	750	145
Renkum	10,53	0,06	1,18	3,94	5,35	1 460	45	205	940	270
Rheden	13,38	0,20	1,18	4,77	4,90	1 870	75	320	1 105	365
Rijnwaarden	2,00	0,09	0,68	0,74	0,49	490	80	100	245	70
Rozendaal	0,25	x	.	0,15	x	80	0	5	60	15
Scherpenzeel	3,35	x	x	1,65	0,44	520	80	115	260	60
Tiel	22,04	0,14	3,81	10,85	7,24	2 120	120	370	1 330	300
Ubbergen	2,36	0,05	0,18	0,83	1,30	430	65	75	210	80
Voorst	8,97	0,37	1,61	3,85	3,13	1 445	430	210	635	170
Wageningen	15,13	x	x	8,89	5,12	1 385	60	185	870	265
West Maas en Waal	4,99	0,31	1,04	2,26	1,38	1 290	310	290	555	135
Westervoort	2,34	x	x	1,49	0,57	515	20	110	290	95
Wijchen	13,55	0,10	3,32	7,26	2,87	1 965	215	440	1 055	255
Winterswijk	12,15	0,26	2,97	4,90	4,02	1 715	410	290	835	175
Zaltbommel	12,33	1,12	2,11	6,62	2,48	1 940	390	360	995	195
Zevenaar	12,85	0,14	2,30	6,60	3,81	1 460	135	250	840	235
Zutphen	21,97	0,10	3,50	10,12	8,25	1 970	70	280	1 265	355
Groningen	246,30	1,80	43,10	107,60	93,70	26 075	4 050	4 220	14 085	3 720
Friesland	248,30	4,20	49,70	106,70	87,60	35 010	6 895	6 755	17 110	4 250
Drenthe	182,30	3,00	36,80	78,80	63,70	24 925	4 730	4 035	12 745	3 420
Noord-Nederland	676,90	9,10	129,60	293,10	245,00	86 010	15 675	15 010	43 940	11 390
Overijssel	502,00	5,70	109,90	233,70	152,80	55 025	10 620	9 090	28 470	6 840
Flevoland	134,20	3,70	19,30	72,50	38,80	17 495	2 525	2 845	9 755	2 370
Gelderland	860,30	13,70	155,60	406,90	284,10	104 475	15 750	18 175	56 365	14 190
Oost-Nederland	1 496,60	23,10	284,80	713,00	475,70	177 000	28 895	30 110	94 595	23 405
Utrecht	643,00	4,00	80,20	360,50	198,20	65 085	4 205	9 760	41 270	9 850
Noord-Holland	1 384,00	17,90	159,20	804,50	402,40	148 990	7 205	24 765	95 440	21 585
Zuid-Holland	1 633,60	31,20	219,00	834,40	549,00	165 120	11 950	27 300	103 030	22 840
Zeeland	146,20	3,20	30,20	64,00	48,70	20 620	4 230	3 095	10 760	2 535
West-Nederland	3 806,70	56,40	488,60	2 063,50	1 198,30	399 815	27 595	64 915	250 495	56 810
Noord-Brabant	1 172,60	19,40	254,40	581,90	317,00	133 095	16 285	25 475	73 985	17 350
Limburg	487,80	11,50	95,20	228,60	152,60	53 310	6 175	8 745	30 090	8 300
Zuid-Nederland	1 660,40	30,90	349,60	810,50	469,50	186 405	22 460	34 220	104 075	25 655
Nederland	7 692,60	119,50	1 252,60	3 880,10	2 440,50	849 225	94 620	144 250	493 100	117 255

10a. Sociale zekerheid, 2007

	ABW/WWB			WW		IOAW en IOAZ
	totaal	relatief	15 tot 65 jaar	totaal	relatief	
	<i>aantal</i>	<i>per 1 000 huishoudens</i>	<i>aantal</i>		<i>per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar</i>	
Aalten	180	16	160	300	17	10
Apeldoorn	2 220	33	2 050	1 590	15	50
Arnhem	5 870	82	5 330	2 170	21	70
Barneveld	300	16	270	280	8	20
Berkelland	310	17	290	460	16	30
Beuningen	230	23	220	290	17	10
Bronckhorst	150	10	150	300	12	20
Brummen	150	18	140	220	16	0
Buren	110	11	110	230	13	10
Culemborg	460	42	380	320	18	10
Doesburg	250	51	220	190	25	10
Doetinchem	770	32	700	730	20	30
Druten	160	23	150	200	16	0
Duiven	230	23	210	310	18	10
Ede	1 310	30	1 170	900	13	30
Elburg	120	14	110	150	10	10
Epe	250	19	220	310	15	10
Ermelo	200	19	190	190	11	0
Geldermalsen	140	14	120	210	12	10
Groesbeek	230	30	220	210	17	10
Harderwijk	490	29	440	460	16	10
Hatterij	70	15	60	120	16	10
Heerde	80	11	80	170	14	10
Heumen	140	21	130	190	18	10
Lingewaal	70	17	60	80	11	0
Lingewaard	370	21	360	520	17	20
Lochem	260	19	230	270	13	20
Maasdriel	120	13	110	260	16	10
Millingen aan de Rijn	80	34	70	60	15	0
Montferland	350	26	330	430	19	10
Neder-Betuwe	120	16	120	160	11	10
Neerijnen	50	11	50	100	13	0
Nijkerk	230	15	200	330	13	10
Nijmegen	5 400	63	4 920	2 190	19	90
Nunspeet	140	14	130	170	10	10
Oldebroek	100	13	100	160	11	0
Oost Gelre	180	16	170	290	15	10
Oude IJsselstreek	370	23	310	440	17	20
Overbetuwe	380	23	360	460	16	20
Putten	120	14	110	170	11	0
Renkum	350	25	330	390	20	10
Rheden	670	33	630	560	21	30
Rijnwaarden	120	27	110	170	23	0
Rozendaal	0	0	0	20	23	
Scherpenzeel	20	6	20	60	10	
Tiel	700	41	620	550	20	20
Ubbergen	100	24	100	100	17	10
Voorst	150	17	130	200	13	10
Wageningen	570	29	530	310	12	10
West Maas en Waal	90	13	90	190	16	10
Westervoort	250	40	240	220	20	10
Wijchen	390	25	360	460	17	20
Winterswijk	360	30	320	340	18	10
Zaltbommel	190	19	160	240	14	10
Zevenaar	380	28	350	510	24	20
Zutphen	980	48	920	630	20	20
Groningen	14 830	55	14 280	8 420	21	340
Friesland	10 680	39	10 280	8 710	21	430
Drenthe	6 920	34	6 660	6 870	22	320
Noord-Nederland	32 430	43	31 220	24 000	21	1 090
Overijssel	17 400	37	15 750	13 320	18	520
Flevoland	6 630	44	5 920	4 650	18	90
Gelderland	28 050	34	25 660	21 500	16	800
Oost-Nederland	52 080	36	47 320	39 470	17	1 410
Utrecht	17 060	32	14 890	11 790	14	300
Noord-Holland	57 750	47	50 710	27 230	15	880
Zuid-Holland	86 560	56	76 040	33 940	14	1 410
Zeeland	4 910	30	4 500	3 950	16	240
West-Nederland	166 270	48	146 140	76 910	15	2 830
Noord-Brabant	32 450	32	29 260	29 550	18	1 150
Limburg	21 470	43	20 050	19 060	25	800
Zuid-Nederland	53 920	35	49 310	48 610	20	1 950
Nederland	304 710	42	273 980	191 970	17	7 280

10b. Uitkeringen arbeidsongeschiktheid, 2007

	AO-uitkeringen									
	totaal		relatief		WAO-uitkeringen		Wajong-uitkeringen		WAZ-uitkeringen	
	aantal	per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar	aantal	per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar	aantal	per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar	aantal	per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar	aantal	per 1 000 inwoners van 15 tot 65 jaar
Aalten	1 290	72	850	47	350	19	100	6		
Apeldoorn	8 330	81	5 770	56	2 210	22	350	3		
Arnhem	7 610	75	5 150	50	2 270	22	190	2		
Barneveld	1 680	51	1 180	36	370	11	130	4		
Berkelland	2 230	76	1 560	53	460	16	210	7		
Beuningen	1 000	58	790	46	160	9	50	3		
Bronckhorst	1 690	70	1 170	49	330	14	200	8		
Brummen	990	73	720	53	220	16	50	4		
Buren	980	56	770	44	130	7	80	5		
Culemborg	1 000	55	750	41	200	11	50	3		
Doesburg	680	89	490	64	150	20	30	4		
Doetinchem	3 420	92	2 300	62	970	26	160	4		
Druten	1 000	82	590	48	360	29	50	4		
Duiven	970	57	740	44	180	11	50	3		
Ede	4 560	65	3 010	43	1 340	19	200	3		
Elburg	980	67	680	47	230	16	70	5		
Epe	1 700	81	1 220	58	360	17	130	6		
Ermelo	1 670	98	880	51	720	42	80	5		
Geldermalsen	1 010	58	710	41	230	13	60	3		
Groesbeek	1 260	103	870	71	330	27	60	5		
Harderwijk	2 130	75	1 580	56	460	16	90	3		
Hatter	500	67	360	48	110	15	30	4		
Heerde	880	74	630	53	180	15	70	6		
Heumen	680	64	460	43	180	17	50	5		
Lingewaal	360	49	290	40	50	7	20	3		
Lingewaard	1 900	63	1 440	48	300	10	160	5		
Lochem	1 500	74	1 010	50	320	16	170	8		
Maasdriel	1 040	65	790	50	140	9	120	8		
Millingen aan de Rijn	250	63	200	50	40	10	20	5		
Montferland	2 060	90	1 580	69	340	15	140	6		
Neder-Betuwe	820	57	560	39	190	13	60	4		
Neerijnen	420	54	310	40	60	8	50	6		
Nijkerk	1 550	60	1 150	44	310	12	90	3		
Nijmegen	7 470	64	5 130	44	2 110	18	240	2		
Nunspeet	1 140	67	730	43	340	20	70	4		
Oldebroek	910	60	630	41	220	14	70	5		
Oost Gelre	1 350	69	940	48	310	16	100	5		
Oude IJsselstreek	1 990	77	1 520	59	330	13	140	5		
Overbetuwe	1 730	59	1 310	45	290	10	130	4		
Putten	910	61	650	43	180	12	80	5		
Renkum	1 500	78	1 020	53	420	22	60	3		
Rheden	2 310	86	1 570	58	670	25	70	3		
Rijnwaarden	590	79	460	61	90	12	40	5		
Rozendaal	40	46	30	35	0	0	0	0		
Scherpenzeel	270	47	200	34	50	9	20	3		
Tiel	1 840	66	1 270	46	490	18	70	3		
Ubbergen	410	69	300	51	80	14	30	5		
Voorst	1 270	82	700	45	500	32	80	5		
Wageningen	1 300	49	920	35	340	13	40	2		
West Maas en Waal	800	66	610	50	110	9	80	7		
Westervoort	690	63	560	51	110	10	20	2		
Wijchen	1 710	64	1 330	50	290	11	90	3		
Winterswijk	1 450	77	970	52	380	20	90	5		
Zaltbommel	1 020	60	760	45	180	11	90	5		
Zevenaar	1 580	74	1 200	57	310	15	70	3		
Zutphen	3 010	96	2 110	68	780	25	120	4		
Groningen	30 420	77	20 660	52	8 180	21	1 580	4		
Friesland	29 560	70	19 380	46	7 960	19	2 210	5		
Drenthe	26 670	84	18 780	59	6 190	20	1 710	5		
Noord-Nederland	86 650	76	58 820	52	22 330	20	5 500	5		
Overijssel	57 160	77	39 850	54	14 090	19	3 210	4		
Flevoland	17 940	69	13 950	54	3 110	12	880	3		
Gelderland	93 400	71	65 480	50	22 800	17	5 120	4		
Oost-Nederland	168 500	73	119 290	51	40 000	17	9 220	4		
Utrecht	53 350	65	39 950	49	11 240	14	2 160	3		
Noord-Holland	137 350	77	108 150	60	22 550	13	6 650	4		
Zuid-Holland	134 860	57	101 810	43	27 750	12	5 310	2		
Zeeland	16 070	65	11 510	47	3 500	14	1 050	4		
West-Nederland	341 620	66	261 420	50	65 040	12	15 160	3		
Noord-Brabant	115 870	71	86 330	53	22 300	14	7 250	4		
Limburg	69 750	92	51 410	68	13 940	18	4 410	6		
Zuid-Nederland	185 620	78	137 740	58	36 230	15	11 650	5		
Nederland	784 560	71	579 230	52	163 760	15	41 570	4		

11. Veestapel en mestproductie, 2007

	Veestapel					Mineralenproductie*			Mestproductie*	
	Totaal	Rundvee	Varkens	Kippen	Overig vee	Stikstof-uitscheiding	Fosfaat	Kalium	Dunne mest	Vaste mest
	<i>aantal</i>					<i>kg/ha</i>			<i>1 000 kg</i>	
Aalten	475 158	17 339	113 091	337 896	6 832	385	141	390	400 471	10 287
Apeldoorn	351 850	37 992	41 158	122 454	150 246	300	111	344	300 027	15 697
Arnhem	5 205	3 390	52	270	1 493	134	42	192	44 484	3 544
Barneveld	3 148 619	102 184	177 571	2 803 125	65 739	845	355	738	780 977	60 729
Berkelland	792 983	52 005	281 917	446 515	12 546	364	130	399	1 133 231	25 914
Beuningen	126 832	5 100	6 565	102 110	13 057	227	85	257	67 431	6 333
Bronckhorst	669 159	41 397	123 893	479 887	23 982	262	91	307	818 615	28 431
Brummen	21 731	11 955	7 551	200	2 025	222	72	301	182 954	5 296
Buren	327 795	16 659	41 365	253 456	16 315	215	75	257	277 573	20 527
Culemborg	8 045	2 624	1 624	—	3 797	198	64	272	47 404	2 708
Doesburg	1 564	987	481	—	96	178	57	242	17 853	419
Doetinchem	296 865	9 488	92 283	188 221	6 873	409	155	388	239 626	10 503
Druten	189 240	4 605	38 347	139 900	6 388	312	119	325	109 198	8 596
Duiven	93 212	2 135	7 629	81 593	1 855	221	84	243	44 802	3 377
Ede	3 052 662	117 184	227 592	2 571 852	136 034	862	359	761	910 076	82 428
Elburg	199 003	10 365	3 172	157 749	27 717	253	94	305	95 550	10 853
Epe	690 143	18 935	27 527	637 726	5 955	328	125	342	194 364	20 177
Ermelo	243 584	19 423	14 938	53 389	155 834	543	218	561	110 823	13 243
Geldermalsen	131 040	14 584	12 147	85 450	18 859	194	67	249	220 115	10 267
Groesbeek	363 630	2 584	21 566	334 200	5 280	345	145	314	62 128	9 441
Harderwijk	45 322	8 072	—	9 100	28 150	438	183	541	29 783	3 439
Hattem	53 486	2 976	5 891	15 400	29 219	268	94	317	41 793	5 629
Heerde	313 195	6 893	5 757	84 238	216 307	263	91	319	118 960	13 548
Heumen	36 092	4 281	24 303	1 150	6 358	275	104	301	75 060	2 705
Lingewaal	287 244	7 662	50 585	224 431	4 566	331	118	347	163 838	9 882
Lingewaard	119 610	4 083	29 610	77 369	8 548	215	81	206	84 672	6 604
Lochem	865 104	30 203	66 860	732 349	35 692	299	105	347	595 272	25 613
Maasdriel	254 530	11 420	17 685	174 125	51 300	291	104	328	161 350	16 385
Millingen aan de Rijn	27 556	620	4 311	22 586	39	295	114	302	15 263	502
Montferland	403 905	14 897	91 737	290 228	7 043	348	130	362	308 213	15 132
Neder-Betuwe	1 011 875	11 501	6 393	986 739	7 242	289	126	253	99 525	19 003
Neerijnen	197 436	6 969	14 058	162 605	13 804	208	74	242	124 884	7 268
Nijkerk	771 239	16 414	47 780	678 403	28 642	464	184	442	215 396	17 394
Nijmegen	74 434	691	2 833	70 025	885	267	94	267	13 592	3 078
Nunspeet	49 795	27 070	13 364	6 605	2 756	355	134	451	154 297	4 849
Oldebroek	331 144	17 163	8 178	250 594	55 209	263	96	316	183 021	16 854
Oost Gelre	1 210 497	25 254	161 468	973 852	49 923	505	187	485	538 291	22 905
Oude IJsselstreek	341 124	20 581	88 136	206 705	25 702	296	106	337	427 516	13 828
Overbetuwe	362 225	9 814	26 802	284 372	41 237	209	77	230	196 731	16 825
Putten	866 335	37 402	51 896	679 104	97 933	541	223	512	277 767	25 110
Renkum	1 309	930	—	50	329	92	30	125	13 597	1 761
Rheden	14 886	3 461	1 588	25	9 812	213	71	273	64 742	3 080
Rijnwaarden	5 945	2 828	896	—	2 221	131	43	184	39 359	5 847
Rozendaal	—	—	—	—	—	x	x	x	x	x
Scherpenzeel	515 980	4 405	11 200	496 854	3 521	725	321	549	54 788	9 081
Tiel	4 051	2 167	161	31	1 692	111	36	161	29 325	3 124
Ubbergen	4 779	2 448	1 599	—	732	151	49	206	46 018	899
Voorst	282 223	29 694	48 316	180 925	23 288	287	99	349	394 928	15 314
Wageningen	23 152	1 648	1 918	15 390	4 196	149	51	181	25 490	1 174
West Maas en Waal	454 429	10 711	25 130	404 292	14 296	268	103	275	170 832	17 610
Westervoort	953	88	—	28	837	83	29	134	1 528	630
Wijchen	111 289	8 974	40 213	43 287	18 815	273	98	302	155 628	10 880
Winterswijk	286 981	18 139	58 685	204 028	6 129	266	93	312	347 709	14 389
Zaltbommel	226 580	9 121	15 765	194 119	7 575	225	79	265	156 158	9 672
Zevenaar	218 575	7 545	19 519	190 030	1 481	281	99	335	148 917	4 934
Zutphen	122 354	3 331	3 703	113 631	1 689	252	91	294	62 398	3 609
Groningen	6 342 241	177 040	146 549	5 772 700	245 952	144	47	179	3 183 317	160 433
Friesland	8 391 992	507 996	102 422	7 458 939	322 635	248	79	336	8 985 400	275 867
Drenthe	6 957 828	208 372	288 960	6 231 531	228 965	171	58	207	3 533 696	194 895
Noord-Nederland	21 692 061	893 408	537 931	19 463 170	797 552	196	64	254	15 702 412	631 195
Overijssel	12 013 842	586 875	1 600 314	9 244 347	582 306	311	110	352	10 153 826	398 080
Flevoland	2 577 595	60 819	62 729	2 179 606	274 441	78	28	87	1 033 360	61 622
Gelderland	21 083 954	860 391	2 186 809	16 568 663	1 468 091	335	125	357	11 594 342	697 326
Oost-Nederland	35 675 391	1 508 085	3 849 852	27 992 616	2 324 838	283	103	310	22 781 528	1 157 028
Utrecht	2 265 344	197 284	291 978	1 637 713	138 369	303	103	389	3 258 071	129 261
Noord-Holland	1 709 556	152 234	28 475	1 287 174	241 673	140	45	199	2 860 705	157 769
Zuid-Holland	1 808 289	187 943	135 365	1 266 111	218 870	162	52	221	3 515 647	162 302
Zeeland	1 749 002	49 007	75 596	1 532 987	91 412	55	19	66	818 543	80 661
West-Nederland	7 532 191	586 468	531 414	5 723 985	690 324	150	49	200	10 452 966	529 993
Noord-Brabant	32 657 808	633 878	5 127 164	25 622 843	1 273 923	421	162	380	13 429 823	765 356
Limburg	16 613 145	140 945	1 616 293	13 958 245	897 662	351	145	286	3 646 043	382 948
Zuid-Nederland	49 270 953	774 823	6 743 457	39 581 088	2 171 585	401	157	353	17 075 866	1 148 304
Nederland	114 170 596	3 762 784	11 662 654	92 760 859	5 984 299	248	89	275	66 012 772	3 466 521

12. Motorvoertuigen, 2007*

	Personen- auto's	Personen- auto's relatief	Personen- auto's particulieren	Personen- auto's particulieren relatief	Bedrijfs- motorvoertuigen	Motor- tweewielers	Motor- tweewielers relatief
	<i>aantal</i>	<i>per 1 000 inwoners</i>	<i>aantal</i>	<i>per 1 000 inwoners</i>	<i>aantal</i>		<i>per 1 000 inwoners</i>
Aalten	12 670	460	11 673	423	1 854	1 183	43
Apeldoorn	70 338	452	62 783	404	9 589	6 408	41
Arnhem	54 218	380	50 425	354	6 329	3 872	27
Barneveld	22 326	438	20 658	405	5 346	1 924	38
Berkelland	21 124	467	20 315	449	3 220	2 254	50
Beuningen	11 700	464	11 280	447	1 355	1 097	43
Bronckhorst	18 668	494	17 945	475	3 318	2 603	69
Brummen	9 790	461	9 440	445	1 568	1 120	53
Buren	12 967	506	12 408	484	2 873	1 241	48
Culemborg	10 920	402	10 063	370	1 505	804	30
Doesburg	4 933	426	4 806	415	521	467	40
Doetinchem	25 426	452	23 355	415	3 657	2 288	41
Druten	8 153	450	7 680	424	1 436	753	42
Duiven	11 385	445	10 717	419	1 682	1 167	46
Ede	46 111	429	43 320	403	7 571	3 774	35
Elburg	9 954	448	9 572	431	1 302	738	33
Epe	15 822	480	14 926	452	2 278	1 373	42
Ermelo	11 218	426	10 632	404	1 687	962	37
Geldermalsen	12 479	476	11 187	426	2 961	1 047	40
Groesbeek	8 635	457	8 307	439	976	725	38
Harderwijk	18 553	441	16 062	382	3 189	1 398	33
Hattem	5 084	437	4 877	419	660	515	44
Heerde	8 235	457	7 856	436	1 136	930	52
Heumen	7 745	465	7 428	446	903	568	34
Lingewaal	4 976	458	4 717	434	1 013	466	43
Lingewaard	20 103	453	19 358	437	2 913	2 025	46
Lochem	16 341	498	15 377	468	2 810	1 766	54
Maasdriel	11 311	481	10 620	452	2 733	1 078	46
Millingen aan de Rijn	2 591	442	2 527	431	298	252	43
Montferland	16 188	462	15 461	441	2 496	1 621	46
Neder-Betuwe	10 021	449	9 340	419	2 058	774	35
Neerijnen	5 670	478	5 218	440	1 556	545	46
Nijkerk	17 502	450	16 124	415	2 813	1 594	41
Nijmegen	79 212	492	56 163	349	10 733	4 038	25
Nunspeet	11 408	429	10 807	407	1 739	975	37
Oldebroek	9 836	431	9 478	416	1 743	883	39
Oost Gelre	13 350	447	12 571	421	2 830	1 430	48
Oude IJsselstreek	18 422	460	17 525	437	2 831	2 004	50
Overbetuwe	19 777	458	18 714	434	2 942	1 980	46
Putten	10 214	443	9 681	420	2 010	805	35
Renkum	14 661	463	14 104	446	1 425	1 191	38
Rheden	19 614	446	18 656	424	1 912	1 618	37
Rijnwaarden	5 267	479	5 092	463	616	649	59
Rozendaal	838	549	812	532	35	51	33
Scherpenzeel	4 004	449	3 841	430	713	388	43
Tiel	17 984	437	16 319	396	2 935	1 344	33
Ubbergen	4 359	465	4 221	451	516	402	43
Voorst	10 999	468	10 438	444	1 914	1 086	46
Wageningen	11 749	329	11 223	315	1 095	775	22
West Maas en Waal	8 754	479	8 371	458	1 703	928	51
Westervoort	6 538	419	6 373	409	637	731	47
Wijchen	18 316	464	17 405	441	2 678	1 422	36
Winterswijk	12 727	435	12 068	413	1 958	1 172	40
Zaltbommel	16 081	614	10 816	413	4 286	880	34
Zevenaar	14 988	470	14 040	440	1 629	1 336	42
Zutphen	18 612	399	17 836	382	1 984	1 661	36
Groningen	238 638	416	223 262	389	36 159	21 690	38
Friesland	274 837	428	261 629	407	50 298	25 397	40
Drenthe	225 771	464	214 797	442	36 336	22 493	46
Noord-Nederland	739 246	434	699 688	411	122 793	69 580	41
Overijssel	486 066	435	452 552	405	74 024	45 233	41
Flevoland	267 962	716	136 239	364	42 695	12 067	32
Gelderland	890 867	450	813 011	411	136 470	77 081	39
Oost-Nederland	1 644 895	474	1 401 802	404	253 189	134 381	39
Utrecht	552 925	464	443 601	373	77 486	37 532	32
Noord-Holland	1 044 088	400	925 594	354	147 135	86 209	33
Zuid-Holland	1 384 971	401	1 248 625	361	189 452	92 912	27
Zeeland	172 884	454	164 348	432	27 281	15 134	40
West-Nederland	3 154 868	413	2 782 168	364	441 354	231 787	30
Noord-Brabant	1 175 282	486	1 030 605	426	181 033	90 368	37
Limburg	515 887	457	493 541	438	66 477	41 795	37
Zuid-Nederland	1 691 169	477	1 524 146	430	247 510	132 163	37
Nederland	7 230 178	442	6 407 804	392	1 064 846	567 911	35

13. Oppervlakte en lengte van wegen, 2007

	Oppervlakte					Omgevings- adressen- dichtheid	Lengte van wegen			
	Totaal	Land	Water totaal	Binnen- water	Buiten- water		Totaal	Gemeente- lijke en water- schapswegen	Provinciale wegen	Rijkswegen
	km ²						per km ²	km		
Aalten	97,09	96,57	0,52	0,52	–	711	445	414	31	–
Apeldoorn	341,13	339,92	1,21	1,21	–	1 588	1 223	1 073	65	85
Arnhem	101,53	98,14	3,39	3,39	–	1 961	695	609	43	42
Barneveld	176,74	176,01	0,74	0,74	–	732	637	556	42	39
Berkelland	260,43	258,68	1,75	1,75	–	607	987	887	91	9
Beuningen	47,17	43,85	3,32	3,32	–	931	232	207	4	21
Bronckhorst	286,41	283,59	2,82	2,82	–	331	925	845	80	–
Brummen	85,10	84,05	1,05	1,05	–	658	275	253	22	–
Buren	142,93	134,37	8,56	8,56	–	235	464	418	45	1
Culemborg	31,18	29,42	1,75	1,75	–	1 322	179	165	10	4
Doesburg	12,90	11,52	1,38	1,38	–	770	71	60	11	–
Doetinchem	79,67	79,10	0,57	0,57	–	1 037	473	433	20	20
Druten	42,43	37,91	4,52	4,52	–	698	168	156	12	–
Duiven	35,15	34,02	1,13	1,13	–	1 069	194	177	5	13
Ede	318,68	318,25	0,43	0,43	–	1 415	1 015	893	79	43
Elburg	65,95	63,85	2,10	2,10	–	619	236	208	18	9
Epe	157,25	156,20	1,04	1,04	–	619	572	535	23	15
Ermelo	87,38	85,65	1,73	1,73	–	833	277	256	16	6
Geldermalsen	101,67	99,72	1,94	1,94	–	549	387	306	35	45
Groesbeek	44,12	44,12	–	–	–	615	163	152	11	–
Harderwijk	48,27	38,47	9,80	9,80	–	1 285	239	215	10	14
Hattem	24,20	23,07	1,13	1,13	–	746	118	98	–	20
Heerde	80,39	78,70	1,70	1,70	–	512	262	245	1	15
Heumen	41,58	39,90	1,68	1,68	–	732	177	153	18	6
Lingewaal	54,59	50,57	4,01	4,01	–	274	180	148	21	11
Lingewaard	69,18	62,45	6,73	6,73	–	794	327	303	15	9
Lochem	216,02	213,31	2,71	2,71	–	530	725	655	70	–
Maasdriel	75,49	66,10	9,39	9,39	–	402	283	247	28	8
Millingen aan de Rijn	10,32	8,72	1,60	1,60	–	579	37	37	0	–
Montferland	106,65	105,73	0,92	0,92	–	657	442	393	41	8
Neder-Betuwe	68,11	60,94	7,17	7,17	–	352	279	240	13	27
Neerijnen	72,96	65,99	6,97	6,97	–	174	197	169	19	10
Nijkerk	72,05	69,52	2,53	2,53	–	952	299	273	20	6
Nijmegen	57,53	53,55	3,98	3,98	–	2 222	595	578	2	15
Nunspeet	129,49	128,75	0,74	0,74	–	732	312	275	21	16
Oldebroek	98,85	97,71	1,14	1,14	–	547	252	227	10	15
Oost Gelre	110,19	109,70	0,49	0,49	–	671	477	433	28	17
Oude IJsselstreek	137,87	136,47	1,39	1,39	–	584	521	463	49	9
Overbetuwe	115,18	109,47	5,71	5,71	–	694	451	374	29	48
Putten	87,45	85,04	2,40	2,40	–	777	341	309	20	11
Renkum	47,12	46,00	1,13	1,13	–	806	237	211	17	9
Rheden	84,39	81,73	2,66	2,66	–	1 236	319	285	33	1
Rijnwaarden	48,14	40,04	8,09	8,09	–	323	128	121	6	–
Rozendaal	27,95	27,92	0,02	0,02	–	803	41	38	3	–
Scherpenzeel	13,84	13,81	0,03	0,03	–	780	67	60	7	–
Tiel	34,84	32,28	2,56	2,56	–	1 223	253	234	5	14
Ubbergen	38,81	33,94	4,86	4,86	–	335	117	101	15	–
Voorst	126,52	123,07	3,45	3,45	–	505	400	347	41	12
Wageningen	32,35	30,47	1,88	1,88	–	1 512	190	182	8	–
West Maas en Waal	85,15	77,38	7,77	7,77	–	327	278	253	25	–
Westervoort	7,84	7,09	0,75	0,75	–	1 097	66	65	–	0
Wijchen	69,58	66,57	3,01	3,01	–	1 026	361	327	27	7
Winterswijk	138,80	138,19	0,61	0,61	–	1 062	508	464	44	–
Zaltbommel	89,06	79,72	9,33	9,33	–	571	330	296	26	8
Zevenaar	58,02	53,48	4,54	4,54	–	1 175	278	237	23	17
Zutphen	42,84	40,94	1,90	1,90	–	1 446	273	232	41	–
Groningen	2 960,03	2 333,28	626,75	69,82	556,93	1 455	6 601	5 780	618	202
Friesland	5 748,74	3 341,70	2 407,04	653,39	1 753,65	867	8 715	7 732	672	310
Drenthe	2 680,37	2 641,09	39,28	39,28	–	702	7 533	6 781	518	234
Noord-Nederland	11 389,14	8 316,06	3 073,08	762,50	2 310,58	1 025	22 849	20 294	1 808	746
Overijssel	3 420,86	3 325,62	95,25	95,25	–	1 214	13 189	11 991	855	344
Flevoland	2 412,30	1 417,50	994,80	994,80	–	1 266	3 605	2 938	516	150
Gelderland	5 136,52	4 971,76	164,75	164,75	–	1 132	19 977	17 892	1 400	686
Oost-Nederland	10 969,67	9 714,88	1 254,80	1 254,80	–	1 173	36 771	32 821	2 771	1 179
Utrecht	1 449,12	1 385,02	64,10	64,10	–	1 827	6 696	5 935	379	382
Noord-Holland	4 091,76	2 671,03	1 420,73	734,78	685,95	3 087	13 052	11 838	628	586
Zuid-Holland	3 403,38	2 814,69	588,69	416,80	171,89	2 681	15 885	14 450	694	740
Zeeland	2 933,89	1 787,13	1 146,76	141,55	1 005,21	817	6 808	6 028	581	199
West-Nederland	11 878,15	8 657,87	3 220,29	1 357,24	1 863,05	2 604	42 441	38 251	2 283	1 907
Noord-Brabant	5 081,76	4 916,49	165,26	165,26	–	1 336	22 068	20 655	591	822
Limburg	2 209,22	2 150,87	58,35	58,35	–	1 127	11 341	10 538	446	357
Zuid-Nederland	7 290,98	7 067,36	223,62	223,62	–	1 268	33 410	31 193	1 037	1 179
Nederland	41 527,95	33 756,17	7 771,78	3 598,15	4 173,63	1 877	135 470	122 559	7 899	5 012